

YESİLİŞ

Platformu

AĞUSTOS 2026 Fiyat 450 TL

www.yesilisplatformu.com

s » 12

İSO YÖNETİM KURULU
BAŞKANI ERDAL
BAHÇIVAN RÖPORTAJI

s » 18

AĞUSTOS AYI TEMASI
"TEKSTİL ATIK AYI"

s » 30

Can Hakan Karabiber

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HEDEFLERİ VERİYE DAYANIYOR

s » 36

Sultan Tepe s » 24

TEKSTİLDE YEŞİL DÖNÜŞÜM:
GELECEĞE LİDERLİK

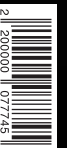
Yeşil dönüşümü zorunluluk olarak değil,
Türkiye'nin üretim gücünü ileri taşıyacak
stratejik kalkınma hamlesi olarak görmeliyiz.

Seçil Yıldız s » 56

LONDRA İKLİM HAFTASI:
GÜNDEMDE EYLEME GEÇİŞ

Londra'da konuşulan birçok fikir, birkaç ay sonra
COP gündeminde karşımıza çıkıyor, geleceğin iklim
gündemine dair ipuçları veriyor.

Lenovo
ThinkPad

Lenovo

Official Technology Partner

Başarı tesadüf değildir

Riskin yüksek olduğu anlarda farkı yaratan; netlik, hız ve isabettir.

FIFA World Cup 2026™'nin arkasındaki yaklaşım, baskının sonucu belirlediği kritik anlarda doğru odaklanmayı sağlar.

ThinkPad X1 Carbon G14
Aura Edition

MİGROS

HEPİMİZE İYİ GELECEK

ANADOLU GRUBU

MİGROS
Hemen

MİGROS
sanalmarket

MİGROS
yemek

Türkiye'nin Lovemark'ları 2025 araştırması MediaCat ve Ipsos tarafından 15-55 yaş aralığında kadın erkek oranı eşit, Türkiye temsili 2000 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre Migros, Süpermarket kategorisinde birinci olarak kategorinin Lovemark'ı olmuştur.

İÇİNDEKİLER

AĞUSTOS 2026

» s.26

26 MUSTAFA PAŞAHAN

İHKİB olarak, sürdürülebilirlik konusunda farkındalığı artırmayı, firmalarımızın yeşil dönüşüm süreçlerini desteklemeyi ve tüm paydaşlar arasında güçlü bir iş birliği kültürü oluşturmayı öncelikli hedeflerimiz arasında görüyoruz.

34 DR. KUBİLAY KAVAK

Sürdürülebilirlik, sanılanın aksine basit bir çiçek-böcek meselesi değildir; bilakis, evrene, dünyaya ve insana dair alternatif bir kavramsallaştırma sistematiğidir. Öyleyse hayatın anlamı nedir?

» s.42

» s.44

42 PROF. DR. GÜRAY ÇELİK

Hiçbir eşya hayatımıza sıfırdan girmiyordu. Biz bir ürünün hikâyesine ortasından katılıyorduk. Onu bir süre taşıyor, kullanıyor, eskitiyor, seviyor ya da gözden çıkarıyorduk. Sonra bırakıyorduk. Ama o yok olmuyordu.

44 DR. EMRE ILICALI

Dayanıklı şehirler kendiliğinden ortaya çıkmaz. Onları tek tek, bilerek tasarlamak gerekiyor. Avrupa'da yaşananları haber olarak değil, şehirlerimize tutulmuş bir ayna olarak görmek zorundayız.

46 HOLDİNGLERİN YATIRIMLARI

Holdingler, doğaya saygılı yatırımlarla ilerliyor; yenilenebilir enerji projeleri, atık çözümleri ve su ile enerjiyi verimli kullanan uygulamalarıyla öne çıkıyor.

50 PROF. DR. RANA ATABAY KUŞÇU

Yeşil ekonomi, büyümenin dayandığı zemini güçlendirme çağrısıdır. Ekonomi ile ekolojiyi karşı karşıya koyan tartışmayı geride bırakmalıyız. İstikrarlı bir gezegen olmadan kalıcı refah kurulamaz.

» s.50

SÜRDÜRÜLEBİLİR
YAYIN GRUBU

AĞUSTOS 2026

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

EFE GÖKÇE

efe@yesilisplatformu.com

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

EDA ÜNSÜN

eda@yesilisplatformu.com

DİJİTAL HABER MÜDÜRÜ

DİLHAN HIZ

dilhan@yesilisplatformu.com

EDİTÖR

NÜSHET ÇAMUŞOĞLU

nushet@yesilisplatformu.com

SANAT YÖNETMENİ

ŞAHİN BİNGÖL

grafik@yesilisplatformu.com

REKLAM SATIŞ DİREKTÖRÜ

HÜSEYİN BİÇER

huseyin@yesilisplatformu.com

YAYIN KURULU

PROF. DR. GÜRAY ÇELİK

PROF. DR. RANA ATABAY KUŞÇU

PROF. DR. VOLKAN Ş. EDİGER

DR. KUBILAY KAVAK

FAKİR HÜSEYİN ERDOĞAN (ELDER)

ÖMER KARADENİZ (PLASFED)

ARDA ÖZTAŞKIN (YAPIKREDİ)

PROF. DR. NAZMİYE ERDOĞAN

ANKARA SORUMLUSU

YASEMİN MISTIKOĞLU

ankara@yesilisplatformu.com

YÖNETİM MERKEZİ ADRESİ

Archerson Köşkü Şefikbey Sok. No:3

Kadıköy / İSTANBUL

Tel: 0216 336 14 00

Abonelik: bilgi@yesilisplatformu.com

BASKI

Vizyon Basımevi

Beylikdüzü O.S.B. Mah. Orkide Cad. No:1/Z

Beylikdüzü – İSTANBUL

0212 671 61 51

DAĞITIM

Etkin Dağıtım

İstanbul-Ankara-İzmir illerinde
Remzi Kitabevi mağazalarında,
online olarak Hepsiburada
mağazasında satılmaktadır.
www.yesilisplatformu.com

Dijital platformlar; Türk Telekom E-Dergi ile
Magzter platformlarından okuyabilirsiniz.

İŞ BİRLİĞİ

Yeşil İş Platformu Dergisi'nin bütün yayın hakları
"Sürdürülebilir Yayın Grubu Medya
Basın İletişim Org. Ltd. Şirketi'ne aittir.
Yayınlanan ilanların ve köşe yazılarının sorumluluğu
ilan sahipleri ve yazarlara aittir.
Dergimizde yayınlanan yazı ve makaleler kaynak
gösterilerek yayınlanabilir.
Yeşil İş Platformu Dergisi basın yayın ilkelerine
uymayı taahhüt eder.

58 CANER BAYRAK

Akdeniz Koruma Derneği, 2012'den beri Akdeniz havzasında deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunması, sürdürülebilir balıkçılığın yaygınlaştırılması ve deniz koruma alanlarının yönetimi konularında öncü çalışmalar yürütüyor.

62 BİHTER AYYILDIZ

Belki de geleceğin en büyük lüksü, sahip olduklarımızla daha uzun yaşayabilmek. Çünkü sürdürülebilirlik, emeğe, estetiğe, zanaata ve hafızaya yeniden değer vermek.

66 HARUN KİLCİ

Sürdürülebilirliğin asıl hali, insanın kendi özüne dönmesi, kendisinden başlayarak çevresini güzelleştirme sorumluluğunu almasıdır. Mesele teknoloji ve finansman değil; insandır.

70 DİLHAN HIZ

Bir ürünü geri dönüştürmek mi daha sürdürülebilir, yoksa hiç atığa dönüşmeyecek şekilde üretmek mi? Tekstil atıkları, toplantı odalarında, üretim planlarının hazırlandığı ofislerde ve tasarım masalarında oluşuyor.

74 COP31 SÜRECİ...

COP31, Kasım'da Antalya'da düzenlenecek. Madalyonun diğer yüzünü birlikte inceleyeceğimiz bir rehber hazırladık...

86 AĞUSTOS AYI ÖZEL GÜNLER

Ağustos, ekolojik farkındalık ve yeşil dönüşüm ajandasında stratejik öneme sahip. Küreselde farkındalık yaratan özel günleri mercek altına aldık.

» s.58

» s.62

» s.66

Meyve veren bahçelerde...

Vakti zamanında yaşlı bir bahçıvanın dillere destan bir meyve bahçesi varmış. Bir gün bahçeye gelenlerden biri dallardaki meyvelere hayran hayran bakıp, her yıl daha da bereketlenen ağaçların sırrını sormuş: “Bu bahçe neden hiç yorulmuyor?”

Bahçıvan gülümseyerek yere düşmüş yaprakları göstermiş ve “Çünkü bu bahçede hiçbir şey çöp değildir. Sonbaharda dökülen yapraklar toprağa karışır, budanan dallar komposta dönüşür, yere düşen meyveler toprağı besler” demiş ve eklemiş: “Doğa hiçbir şeyi israf etmez. İsraf eden yalnızca insandır.”

İşte sürdürülebilirliğin özü...

Ağustos ayı, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından “Tekstil Atık Ayı” olarak belirlendi. Bu bize gardıroplarımızda saklı kalan hikâyeyi hatırlatıyor. Giydiğimiz her kıyafet; toprağın, suyun, enerjinin, emeğin ve zamanın ortak ürünüdür. Kullanım ömrünü tamamlayan her tekstil ürünü ise doğru yönetildiğinde yeniden ipliğe, kumaşa ve yeni bir değere dönüşebilir.

Bugün moda endüstrisi dünyanın en fazla kaynak tüketen sektörlerinden biri olarak gösteriliyor. Oysa döngüsel tekstil anlayışı; yeniden kullanım, geri dönüşüm, onarım ve sürdürülebilir tasarım ilkeleriyle bu tabloyu değiştirebilecek en güçlü dönüşüm alanlarından biri.

Yeşil İş Platformu Dergisi’nin Ağustos sayısında; tekstil sektöründeki sürdürülebilir dönüşümü, geri dönüşüm teknolojilerini, yenilikçi üretim modellerini ve geleceğe yön veren kurumların çalışmalarını sayfalarımıza taşıyoruz. Çünkü biliyoruz ki gerçek değer, yalnızca yeni üretmekte değil; var olana yeniden hayat verebilmektedir.

Gelin, meyve veren bahçelerin bize yıllardır anlattığı bu kadim bilgeliği birlikte hatırlayalım.

Keyifli okumalar dilerim.

HAREKETİ SEVERİZ. İSTİKAMET: SIFIR EMİSYON.

EUROPE'S HEARTBEAT

► Bize katılın ve köklü bir endüstrinin yeşil inovasyonla buluştuğu Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti'ni (NRW) keşfedin. NRW, yenilenebilir enerjilerin, döngüsel ekonominin ve hidrojen ekosisteminin potansiyelini açığa çıkararak, Avrupa'nın ilk iklim nötr sanayi bölgesi haline gelirken, karbon ayak izini durmaksızın sıfıra doğru indiriyor.

Her şeye sahip olamazsınız. Tabii NRW'de değilseniz.

www.nrwglobalbusiness.com/tr

**NRW.GLOBAL
BUSINESS**
Trade & Investment Agency

Borsa Sürdürülebilirlik Endeksi'nde öne çıkan hisseler

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ndeki şirketlerin endekslenmesi gönüllülük esasıyla oluşur.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi 2014 yılında hayata geçti. BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ndeki şirketlerin endekslenmesi gönüllülük esasıyla oluşur. Sürdürülebilirlik alanında farkındalık yaratan şirketlerin gönüllü bir şekilde değerlendirilmesi ve bu endeks ile karşılaştırmalı olarak sıralanması, rekabet gücünü artırır. ESG kriterlerini benimseyen şirketler, sürdürülebilirlik performanslarını uluslararası standartlar doğrultusunda güçlendirirken çevresel ve sosyal etkilerini daha etkin yönetmeyi amaçlar. Böylece sürdürülebilir kalkınmaya katkı sunan şirketler kurumsal yaklaşımlarını yatırımcılar ve paydaşları nazarında görünür hale getirir.

ASELSAN

Tüm faaliyetlerinde sürdürülebilirliği öncelikli değer olarak görüyor, iş yapış biçiminin odak noktasına alıyor. Şirket Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile bütünleşik ve stratejiyle uyumlu sürdürülebilirlik hedef ve çalışmalarının önemini biliyor.

Koç Holding

Sürdürülebilir büyüme için çevre koruma, karar alma süreçlerinin ayrılmaz bir parçası olmalıdır. Başka bir deyişle; Holding sağlıklı bir işin, sağlıklı işleyen bir dünya ve toplumlar olmadan pek de bir anlamı olmadığına inanıyor.

BİM

BİM, yaşanabilir bir çevre ve sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlıyor. İklim değişikliğiyle mücadele için enerji verimliliğine odaklanır ve yenilenebilir enerji yatırımları yapar. Atık yönetimi kapsamında, ambalaj ve gıda atıklarının önüne geçmek için çalışır.

Tüpraş

Şirket sürdürülebilirliği tüm üretim faaliyetlerinin temel yapı taşı olarak görüyor, operasyonlarını çevresel, sosyal ve yönetsel etkilerini entegre bir şekilde yönetiyor. Sürdürülebilirliği tüm iş süreçleri ve kurum kültürüyle içselleştirerek değer zincirinde de yaygınlaştırmayı amaçlıyor.

Türk Hava Yolları

Dünyanın en çok ülkesine uçan hava yolu, farklı kültürleri ve coğrafyaları birbirine bağlıyor; sürdürülebilir kalkınmaya güçlü destek sağlıyor. Yolcularına en iyi seyahat deneyimini sunarken iş anlayışının merkezine sürdürülebilirliği de alıyor.

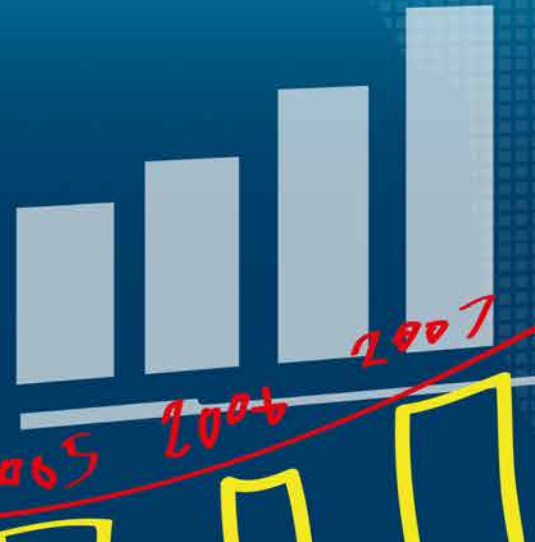
Akbank

Banka tüm iş yapış biçimlerine, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakma amacıyla yeniden şekillendiriyor. Kapsayıcı ve yeşil bir ekonomiye geçiş için

müşterilerine ve diğer paydaşlarına desteğini hız kesmeden sürdürüyor.

Ereğli Demir Çelik

Sorumlu üretimi değişmez temel gereklilik olarak görüyor. İklim değişikliği kaynaklı etkiler başta olmak üzere çevresel etkileri azaltmaya, iş sağlığı ve güvenliği alanında en iyi performansı sağlamak üzere öncü uygulamaları hayata geçirmeye odaklanıyor.

Yapı Kredi

Banka sürdürülebilirlik konusunda uzun yıllara dayanan gelişmiş yönetim modeli ve stratejisiyle tüm faaliyetlerini çevreyle uyumlu bir şekilde, toplumun beklentilerini dikkate alarak ve gelecek kuşakların ihtiyaçlarını gözetenek gerçekleştiriyor.

İş Bankası

Banka yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve kaynak verimliliği projeleri ile düşük karbonlu ekonomiye geçiş için finansman sağlayarak yeşil ve sürdürülebilir kalkınmayı destekliyor. Herkes için erişilebilir hizmetlerle finansal kapsayıcılığı artırıyor.

Turkcell

Şirket sunduğu her hizmette, attığı her adımda insan odağını ve etik değerleri ön planda tutarak, ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanmasına katkı sağlayan bir çalışma ortamı ve ekosistem oluşturmayı önceliği olarak görüyor.

Microsoft'un karbon ayak izi arttı

■ Microsoft'un karbon ayak izi, yapay zekâ yatırımlarının etkisiyle son bir yılda yüzde 25 arttı. Şirket, 2030'da karbon negatif olma hedefini korurken, yeni veri merkezleri ve artan bilgi işlem kapasitesi emisyonların yükselmesine neden oldu. Artışta yalnızca elektrik tüketimi değil, veri

merkezlerinin inşasında kullanılan çelik, çimento ve yarı iletken üretimi gibi dolaylı emisyonlar da etkili oldu. Benzer tablo Google ve Amazon gibi teknoloji şirketlerinde de görülürken, yapay zekâ yatırımlarının iklim hedefleri üzerindeki baskısı giderek daha görünür hale geliyor.

Shell yenilenebilir enerjiyi azaltıyor

■ Shell, Hindistan'daki yenilenebilir enerji platformu Sprng Energy'deki hisselerinin büyük bölümünü satarak yenilenebilir enerji portföyünün yaklaşık yüzde 80'ini elden çıkarma kararı aldı. Şirket, bu adımla sermayesini daha yüksek getiri sağlayan iş alanlarına yönlendirmeyi hedefliyor. Satın almayı gerçekleştirecek Aditya

Birla Renewables ise işleme birlikte yenilenebilir enerji kapasitesini önemli ölçüde artıracak. Karar, büyük enerji şirketlerinin enerji dönüşümüne yönelik yatırımlarını yeniden şekillendirdiği ve portföylerini daha seçici biçimde yönetmeye başladığı yeni dönemin dikkat çeken örneklerinden biri olarak öne çıkıyor.

Coca-Cola İçecek'ten 813 bin metreküp su tasarrufu

■ Coca-Cola İçecek (CCI), 2025 Entegre Faaliyet Raporu'nda su yönetimi alanındaki performansını paylaştı. Şirket, 2025 yılında faaliyet gösterdiği ülkelerde toplam 813 bin 710 metreküp su tasarrufu sağlarken, bu miktarın yaklaşık 5 bin hanenin yıllık su tüketimine karşılık geldiğini açıkladı. Bir önceki yıla göre su tasarrufunu yüzde 27 artıran CCI,

üretimde kullanılan su miktarını litre içecek başına 1,64 litreye düşürdü. Şirket ayrıca su stresi yüksek havzalarda yürüttüğü projelerle geri kazandığı su miktarını kullandığı suyun yüzde 54,5'ine çıkarırken, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu birçok ülkede su geri kazanımı ve ileri arıtma uygulamalarını yaygınlaştırmayı sürdürüyor.

LEGO, genel merkezini güneş enerjisiyle çalıştıracak

■ LEGO Group, Danimarka'daki genel merkezinin elektrik ihtiyacını tamamen yenilenebilir kaynaklardan karşılamak amacıyla 116 MW kapasiteli yeni bir güneş enerjisi projesine yatırım yapacağını açıkladı. Şirket, proje kapsamında üretilecek elektriğin uzun vadeli alımını üstlenerek tesislerinin enerji

ihtiyacını güneşten karşılamayı hedefliyor. Anlaşmanın, LEGO'nun operasyonlarında yenilenebilir enerji kullanımını artırma ve karbon emisyonlarını azaltma stratejisinin önemli adımlarından biri olduğu belirtilirken, kurumsal elektrik alım anlaşmalarının (PPA) temiz enerji yatırımlarını hızlandırmadaki rolü de bir kez daha öne çıkıyor.

Bir ben Step'e katılırsam ne değişecek ki?

Çok şey deęiřir.

Sen de Yapı Kredi Step'e katıl, yaptığın sürdürülebilir tercihlerle daha iyi bir dünyaya adım atarken Step Puan kazan. Üstelik puanların, ortak geleceğimiz için eğitime ve çevreye bağışa dönüşsün.

COP31 Türkiye'nin dünyaya açılan yeşil penceresi mi?

Dünya yeni bir ekonomik düzenin eşiğinde. Bu düzenin merkezinde artık yalnızca üretim kapasitesi, ihracat rakamları veya teknolojik gelişmişlik bulunmuyor. Günümüzün en önemli rekabet başlıklarından biri; düşük karbonlu üretim, yenilenebilir enerji yatırımları, döngüsel ekonomi ve sürdürülebilirlik performansı. Artık şirketlerin değeri yalnızca bilançolarıyla ölçülüyor. Ne kadar karbon saldı, enerjisini hangi kaynaklardan sağladığı, suyu nasıl yönettiği, atığını nasıl değerlendirdiği ve iklim risklerini nasıl yönettiği de en az finansal performansı kadar önem taşıyor. Bu nedenle Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Konferansı (COP), yalnızca çevre politikalarının konuşulduğu bir zirve değil; küresel ekonominin geleceğinin şekillendiği en önemli platformlardan biri haline gelmiş durumda.

Türkiye için fırsat

Bugün dünyanın en büyük yatırım fonları, bankaları yatırım kararlarını verirken artık sadece finansal

göstergelere bakmıyor. Çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) kriterleri; iklim riskleri, karbon yönetimi ve sürdürülebilirlik performansı da karar süreçlerinin ayrılmaz bir parçası. Bu nedenle COP31'in Türkiye'de düzenlenmesi, ülkemizin küresel yatırımcılar açısından görünürlüğünü artıracak önemli bir fırsat sunacaktır.

On binlerce uluslararası katılımcının Türkiye'ye gelmesi; kamu kurumları, özel sektör, üniversiteler, teknoloji girişimleri ve sivil toplum kuruluşları için eş zamanlı bir küresel tanıtım imkânı anlamına gelir. Türkiye'nin yeşil dönüşüm vizyonunu dünyaya anlatabileceği en büyük uluslararası sahnedir. Uzun yıllar sürdürülebilirlik raporları, şirketlerin kurumsal iletişim faaliyetlerinin bir parçası olarak görüldü. Bugün ise durum tamamen değişti. Artık sürdürülebilirlik; yatırım çekebilmenin, uluslararası pazarlarda yer alabilmenin, marka değerini artırabilmenin, küresel tedarik zincirlerinde kalabilmenin ön koşullarından biri haline geldi.

Özellikle Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakat süreci ve Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM), karbon yoğun üretim yapan şirketler için yeni maliyetler oluştururken; düşük karbonlu üretim yapan

firmalara önemli rekabet avantajları sunuyor.

COP31 ne sunacak?

Bugün dünyanın en büyük şirketleri yalnızca ürünlerini tanıtmıyor, hikâyelerini anlatıyor. Bir fabrikanın enerji tüketimini yüzde kaç azalttığı, bir tesisin suyunu nasıl geri kazandığı, yapay zekâ destekli enerji yönetim sistemleri, karbon nötr üretim hedefleri, elektrikli araç filoları, güneş enerjisi santralleri, rüzgâr yatırımları, döngüsel ekonomi uygulamaları... İşte bunlar artık uluslararası fuarlarda ve COP zirvelerinde şirketlerin en güçlü referansları arasında yer alıyor.

Türkiye'de faaliyet gösteren sanayi kuruluşları, firmalar, belediyeler, organize sanayi bölgeleri ve girişimler; gerçekleştirdikleri çevresel dönüşümü dünyanın dört bir yanından gelen yatırımcılara, finans kuruluşlarına ve karar vericilere anlatma imkânı bulacaktır. COP zirvelerinde yalnızca devletler

müzakere yapmaz. Uluslararası yatırım fonları, çok taraflı kalkınma bankaları, iklim finansmanı kuruluşları, üniversiteler, araştırma merkezleri, girişim sermayesi fonları, çok uluslu şirketler ve binlerce özel sektör temsilcisi bir araya gelir. Burada gerçekleştirilen yüzlerce ikili görüşme, yıllar sürecektir iş ortaklıklarının temeli oluşturur.

Bir Türk teknoloji girişimi, geliştirdiği karbon ölçüm yazılımını küresel pazara taşıyabilir. Bir yenilenebilir enerji şirketi uluslararası yatırımcılarla ortak projeler geliştirebilir. Bir belediye iklim uyum projeleri için uluslararası fonlara erişim sağlayabilir. Yani COP31 yeni ekonomik ilişkilerin kurulduğu küresel bir ekosistemdir.

Karbonu azaltan şirketler

Önümüzdeki yıllarda şirketlerin rekabet gücünü belirleyecek en önemli göstergelerden biri karbon ayak izi olacak. Uluslararası alıcılar artık yalnızca fiyat istemiyor. Karbon verisi istiyor, ESG performansı

soruyor, yenilenebilir enerji kullanım oranını inceliyor, tedarik zincirinin çevresel etkisini analiz ediyor. Dolayısıyla karbon yönetimini başarıyla gerçekleştiren şirketler hem ihracatta hem de finansmana erişimde daha avantajlı konuma gelecek. COP31 bu dönüşümü hızlandıracak önemli bir katalizör olabilir.

Türkiye uzun yıllardır üretim kapasitesi, sanayi gücü ve ihracat başarısıyla öne çıkan bir ülke. Şimdi buna düşük karbonlu üretim, temiz enerji teknolojileri, yeşil finans ve sürdürülebilir kalkınma alanlarındaki başarılarını da ekleme zamanı. Bugün dünya artık “nerede üretildiğine” değil, “nasıl üretildiğine” bakıyor. İşte COP31, Türkiye'nin bu soruya güçlü bir yanıt verebileceği en önemli platform olacaktır.

Bu zirve; Türkiye'nin küresel yeşil ekonomideki konumunu güçlendirecek, şirketlerimizin uluslararası görünürliğini artıracak, yeni yatırımların önünü açacak ve sürdürülebilir kalkınma yolculuğunu hızlandıracak stratejik bir fırsattır. Türkiye için asıl soru, bu dönüşümün dışında kalıp kalmayacağı değil; bu dönüşüme ne kadar hızlı ve ne kadar güçlü liderlik edebileceğidir.

Efe Gökçe

Ağustos ayının sürdürülebilir markası Günsan Elektrik oldu

Elektrik güvenliğini doğru iletişimle anlatmayı hedefleyen Günsan Elektrik, “Kıpırdak Elektron Fiyuuu” projesiyle ayın sürdürülebilir markası seçildi.

Yeşil İş Platformu Dergisi olarak her ay sürdürülebilirlik alanında öne çıkan markaları belirliyoruz. Ağustos ayının sürdürülebilir markası ise çocuklarda güvenli elektrik kullanımı konusunda farkındalık oluşturmayı amaçlayan “Kıpırdak Elektron Fiyuuu” projesiyle dikkat çeken Günsan Elektrik oldu.

Projeye ilişkin değerlendirmelerde bulunan Günsan Pazarlama Direktörü Burcu Şahbudak, şunları söyledi: “Elektrik güvenliğinin doğru iletişim yöntemiyle öğretilebileceğine inanıyoruz. Kıpırdak Elektron Fiyuuu projesi, çocukların günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri elektrik kaynaklı riskleri korku dili yerine merak duygusunu besleyen, eğlenceli ve anlaşılır bir hikâyeyle anlatıyor. Fiyuuu, onların dünyasına giren, sorular sormalarını teşvik eden ve doğru davranışları keşfetmelerini sağlayan bir yol arkadaşı. Çünkü biz, kalıcı farkındalığın anlayarak ve deneyimleyerek geliştiğine inanıyoruz.

Amacımız dokunma demek yerine, çocukların riskleri tanıyabilmesini, güvenli davranışları içselleştirmesini ve bu bilinci günlük yaşamlarının doğal bir parçası haline getirmesini sağlamak.”

Şahbudak, çocuklara erken yaşta kazandırılan enerji tasarrufu ve bilinçli tüketim alışkanlıklarının sürdürülebilir bir geleceğin temelini oluşturduğunu belirtti: “Çocukların elektrik kullanımının doğal kaynakların korunması, çevresel sorumluluk ve gelecek nesillere karşı duyulan ortak sorumlulukla da ilişkili olduğunu fark etmelerini önemsiyoruz. Çocukların evde başlattığı küçük davranış değişikliklerinin zamanla toplumsal dönüşüme katkı sunabileceğine inanıyoruz.”

Projenin Günsan Elektrik’in sürdürülebilirlik stratejisindeki yerine de değinen Şahbudak, şu ifadeleri kullandı: “Fiyuuu, Günsan Elektrik’in sürdürülebilirlik yaklaşımının toplumsal fayda boyutunu yansıtan önemli projelerden biri. Biz sürdürülebilirliği yalnızca çevresel etkilerle sınırlı görmüyor, güvenli yaşam kültürünü yaygınlaştırmayı, eğitim yoluyla farkındalık oluşturmayı ve gelecek nesillere yatırım yapmayı da bu yaklaşımın ayrılmaz bir parçası olarak değerlendiriyoruz. Daha önce hayata geçirdiğimiz Hayatı Aydınlatan Kadınlar ve 40. Yıl 40 Okul projelerinde olduğu gibi Fiyuuu ile de sektörümüzdeki bilgi ve deneyimimizi toplumsal faydaya dönüştürüyoruz. Kitabın basılı, sesli ve dijital formatlarda erişime sunulması, okullar, kütüphaneler ve farklı sosyal platformlar aracılığıyla daha fazla çocuğa ulaşması bu uzun vadeli sosyal etki vizyonumuzun önemli bir parçası.”

6 Kıtada 80'den Fazla Ülkede **Enerjiyi Dönüştürüyoruz**

ENERJİNİN AVM'Sİ

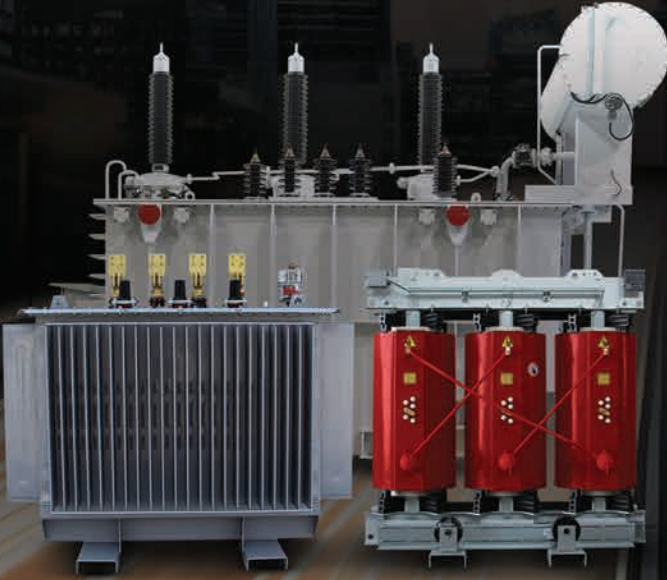
TRANSFORMATÖRLER

- **Güç Transformatörleri**
1000 MVA / 1000 kV
- **Yağlı Tip Dağıtım Transformatörleri**
25 kVA - 31,5 MVA / 36 kV
- **Kuru Tip Dağıtım Transformatörleri**
250kV / 30 MVA / 52 kV

UÇTAN UCA ÜRETİM

YÜKSEK GERİLİM ANAHTARLAMA ÜRÜNLERİ

- **Hava Yalıtımlı Metal Enclosed Hücreler**
36 kV / 630A - 1250A
- **Monoblok Beton Köşk**
- **SF6 Gazlı Kesici ve Ayırıcılar**

Türkiye'nin Dönüştürücü Gücü

Amazon'dan karbon giderimine yatırım

■ Amazon, yaklaşık 2 milyon ton karbon giderimi sağlayacak doğa temelli bir karbon projesine yatırım yapacağını açıkladı. Şirket, bu yatırımla iklim hedeflerine ulaşmak için ormanların korunması ve restorasyonunu karbon giderim stratejisinin bir parçası olarak değerlendirmeyi amaçlıyor. Ancak Amazon'un bu yaklaşımı, doğa temelli çözümlerin şirketlerin kendi operasyonlarından kaynaklanan emisyonları azaltma çabalarının yerine geçip geçemeyeceği tartışmasını da yeniden gündeme taşıyor. Karbon piyasalarında doğa temelli projelere ilgi artarken, bu yatırımların gerçek iklim etkisinin ancak doğrudan emisyon azaltımıyla birlikte değerlendirildiğinde anlam kazanacağı belirtiliyor.

ECB iklim riskini dikkate alıyor

■ Avrupa Merkez Bankası (ECB), bankaların teminat olarak gösterdiği varlıkları değerlendirirken iklim riskini de dikkate alacağını açıkladı. Yeni uygulamayla, iklim kaynaklı finansal riskleri daha yüksek görülen varlıklar için daha sıkı teminat kuralları uygulanacak ve ECB bilançosunun iklim risklerine karşı daha dayanıklı hale getirilmesi hedeflenecek. Düzenleme, bankaların yalnızca finansal performanslarını değil, iklim risklerini yönetme kapasitelerini de daha fazla önemsemelerini gerektiren yeni bir dönemin işareti olarak değerlendiriliyor. Karar, finansal istikrarı doğrudan etkileyen bir risk unsuru olarak ele alındığını ortaya koyuyor.

Sıcak hava dalgası Avrupa'dan Doğu'ya kayıyor

■ Batı Avrupa'da rekor sıcaklıklara yol açan sıcak hava dalgası, etkisini Orta ve Doğu Avrupa'ya taşıdı. Macaristan, Polonya, Romanya ve Balkan ülkelerinde 40 dereceyi aşan sıcaklıklar beklenirken, birçok ülkede yüksek sıcaklık uyarıları yapıldı. Uzmanlar, Avrupa'da giderek daha sık görülen bu tür sıcak hava dalgalarının iklim krizinin yeni normal haline geldiğine ve ülkelerin bu çok boyutlu risklere karşı daha dirençli hale gelmesi gerektiğine dikkat çekiyor.

Şehrin yeni muhafızı: Sünger parklar

■ İspanya'nın öncülük ettiği ve dünya çapında "Sünger Şehir" konseptiyle anılan bu yenilikçi yaklaşım, betonun hakim olduğu kentsel alanlara nefes aldırırken, aynı zamanda birer güvenlik kalkanı görevi görüyor. Bu parklar, alışlagelmiş park anlayışından tamamen farklı bir mühendislik mantığıyla tasarlandı. Geleneksel şehir altyapılarında yağmur suyu, kanalizasyon sistemlerine yönlendirilir ve kapasite aşıldığında taşmalara neden olur. İspanya'daki bu özel tasarımı parklar ise yağmur suyunu bir felaket değil, bir kaynak olarak görüyor.

75 YILDA TSKB ETKİSİ

KALKINMANIN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

75 yıldır Türkiye'nin çok yönlü kalkınma yolculuğuna aktif katkı sunan bir kalkınma ve yatırım bankası olarak, yıllar içinde edindiğimiz köklü birikim ve deneyimi, ülkemizi sürdürülebilir bir geleceğe taşıyacak projelere aktarıyoruz.

Ülkemizin ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel ilerleme yolculuğunda mesafeleri kısaltmak için çalışıyor, ilk günden itibaren Türkiye'nin kalkınmasındaki TSKB etkisini, en değerli varlığımız olan insan sermayemizle büyötmeye devam ediyoruz.

Çünkü biz, ülkemizin örnek bir başarı hikâyesi yazabilmesi için kapsayıcı kalkınmanın gücüne ve birlikte başarmaya inanıyoruz.

Lenovo, entegre teknolojilerle yeni deneyim çağı başlatıyor

Lenovo, cihazlardan veri merkezlerine ve yapay zekâ altyapısına uzanan entegre çözümleriyle kurumların dijital omurgasını oluşturuyor.

Banu Soyak
Lenovo Türkiye Pazarlama
ve İletişimden Sorumlu
Genel Müdür Yardımcısı

Bugün milyonlarca insanı bir araya getiren spor organizasyonları, kültürel etkinlikler ve küresel zirveler yalnızca sahnede yaşananlarla değil, perde arkasında çalışan teknolojilerle hayat buluyor. Gerçek zamanlı veri işleme, yapay zekâ, destekli karar mekanizmaları ve güçlü dijital altyapılar, kullanıcı deneyiminin en kritik bileşenleri haline gelmiş durumda.

Lenovo Türkiye Pazarlama ve İletişimden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Banu Soyak'a göre, dijital dönüşümün en önemli özelliği teknolojinin görünür bir araç olmaktan çıkıp deneyimin ayrılmaz bir parçasına dönüşmesi. Soyak, konuyla ilgili, "Bir yayının kesintisiz izlenmesi, büyük organizasyonların sorunsuz yönetilmesi ve milyonlarca kişinin aynı anda aynı içeriğe ulaşabilmesi; güçlü altyapılar ve yapay zekâ sistemleri sayesinde mümkün oluyor. Asıl değer de çoğu zaman

kullanıcı tarafından fark edilmeyen bu katmanda yaratılıyor" dedi.

Bu yaklaşımın en görünür örneklerinden biri Lenovo'nun FIFA ile yürüttüğü küresel teknoloji ortaklığı. FIFA World Cup 2026™, yalnızca spor dünyasının değil, aynı zamanda veri ekonomisinin ve dijital deneyim tasarımının da en büyük vitrinlerinden biri olacak diyen Banu Soyak, Lenovo'nun cihazlardan veri merkezlerine, sunuculardan yapay zekâ altyapısına kadar tüm teknoloji katmanlarını kapsayan entegre çözümleriyle organizasyonun dijital omurgasını oluşturduğunu belirtti.

Lenovo Türkiye Pazarlama ve İletişimden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Banu Soyak, sözlerine şöyle devam etti: "Yapay zekâ artık yalnızca analiz yapan bir araç değil; karar süreçlerini hızlandıran, operasyonları yöneten ve kullanıcı deneyimini geliştiren aktif bir sistem olarak öne çıkıyor. Milyonlarca

veri noktasını anlık analiz edebilen platformlar sayesinde teknik ekipler daha hızlı ve doğru kararlar alabiliyor. Aynı zamanda geçmişte yalnızca sınırlı sayıdaki kurumun erişebildiği gelişmiş analiz yetkinlikleri daha geniş kitlelere açılarak teknolojinin demokratikleşmesine katkı sağlıyor."

Dijital altyapılar şekilleniyor

Büyük organizasyonlarda başarının sırrı, çoğu zaman görünmeyen teknolojide saklı. Binlerce cihaz, yüzlerce sistem ve milyonlarca veri akışı aynı anda çalışırken kullanıcı yalnızca kusursuz bir deneyim yaşıyor. Düşük gecikmeli yayın altyapıları, gerçek zamanlı veri analitiği ve entegre operasyon yönetimi; yayıncılıktan güvenliğe, ulaşımdan medya operasyonlarına kadar tüm süreçlerin kesintisiz işlenmesini sağlıyor.

Lenovo'nun vizyonunun yalnızca spor organizasyonlarıyla sınırlı olmadığını ifade eden Banu Soyak, "FIFA World Cup 2026™ için geliştirilen yapay zekâ, dijital ikiz ve akıllı operasyon çözümleri; bugün akıllı şehirlerden üretime, sağlıktan lojistiğe kadar birçok sektörün dönüşümüne de yön veriyor. Geleceğin rekabet avantajı, teknolojiyi görünür kılmakta değil; onu kullanıcı deneyiminin doğal ve kesintisiz bir parçası haline getirebilmekte yatıyor" dedi.

Banu Soyak'ın da vurguladığı gibi, "Geleceğin kurumları yalnızca teknolojiyi kullanan değil, yapay zekâyı cihazdan buluta kadar tüm katmanlarda bütünleşik şekilde yönetebilen kurumlar olacak."

Yapı Kredi Hollanda 30 yaşında

Türkiye ile Hollanda arasındaki köklü ekonomik ve ticari ilişkiler, finans sektörü aracılığıyla güçlenmeye devam ediyor. 1996 yılından bu yana Hollanda finans ekosisteminin bir parçası olan Yapı Kredi Hollanda, 30 yıllık deneyimiyle iki ülke arasındaki ticaretin ve yatırımların güvenilir finansal köprülerinden biri olmanın gururunu yaşıyor.

Yapı Kredi Hollanda, sağlam bilançosu, disiplinli risk yönetimi yaklaşımı ve müşteri odaklı hizmet modeliyle sürdürülebilir bankacılık anlayışını Hollanda pazarında temsil ediyor. Yapı Kredi Hollanda Genel Müdürü Pınar Salcı, bankanın 30 yıllık yolculuğuna ilişkin değerlendirmesinde şunları söyledi: “Yapı Kredi Hollanda olarak 30 yıldır Hollanda finans sisteminin güçlü ve güvenilir oyuncularından biri olmanın gururunu yaşıyoruz.

Pınar Salcı
Yapı Kredi Hollanda Genel Müdürü

Sağlam bilançomuz, disiplinli risk yaklaşımımız ve köklü kurumsal mirasımız sayesinde müşterilerimizin tasarruflarını güvenle değerlendirmelerine destek olurken; şirketlerin uluslararası ticarete ve yatırım finansmanında ihtiyaç duyduğu finansal çözümleri de bütüncül bir bakış açısıyla sunuyoruz. Bizim için Yapı Kredi Hollanda, yalnızca bir banka değil; Türkiye ile Avrupa arasında güvene, deneyime ve sürdürülebilir büyümeye dayanan güçlü bir köprü.”

Yapı Kredi Hollanda, Türkiye’de üretim yaparak yurt dışına açılmak isteyen şirketlere sunduğu çözümler ve yurt dışında yatırım yapan firmalara sağladığı finansmanla, özellikle Avrupa pazarına erişim, ticaretin ve yatırımın finansmanı ile operasyonel süreçlerin yönetimi alanlarında önemli bir rol üstleniyor.

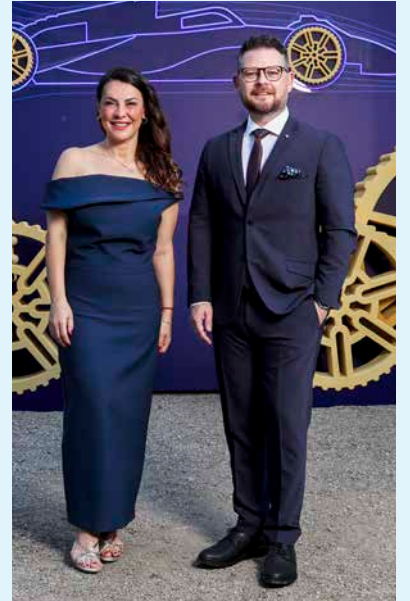
Barilla Gran Ruote makarnasını Türkiye’ye getirdi

Küresel gıda lideri Barilla, Formula 1® ortaklığı kapsamında geliştirdiği özel seri Gran Ruote makarna serisini İstanbul Venedik Sarayı’nda düzenlenen lansmanla tanıttı. Davet; medya, iş dünyası ve motor sporları tutkunlarını bir araya getirdi. Jant formundaki yeni makarna serisi, aerodinamik tasarımı ve üstün sos tutma performansı ile Formula 1® yarış ve makarna tutkunlarının yeni gözdesi oluyor.

Özel serinin lansmanında markanın Türkiye stratejisini ve köklü mirasını paylaşan Barilla Türkiye Genel Müdürü Murat Koç, Formula 1 sponsorluğunun, bir logodan daha fazlasını temsil ettiğini belirterek şöyle konuştu: “Gran Ruote, bir ailenin iki büyük tutkusunu; makarnayı ve yarış aynı formda buluşturuyor.

Türkiye’de bu hikâyeyi anlatmak bizim için ayrı bir gurur vesilesi. Barilla bu topraklarda 30 yılı aşkın süredir sadece ticari faaliyet göstermiyor, yatırım yapıyor ve üretiyor. Bolu fabrikamızda 1994 yılından bu yana, bu toprakların kıymetli durum buğdayıyla hem Barilla hem de Filiz makarnalarını üretiyoruz. Gran Ruote, küresel ölçekteki üretim gücümüz ile Formula 1® ortaklığımız arasındaki bağı taçlandıran dinamik halka oldu.”

Şirketin Formula 1® ile olan bağları, sadece bir sponsorluk anlaşmasına değil, doğrudan Barilla ailesinin geçmişine dayanıyor. Gran Ruote; bu pist mirasını İtalyanların ünlü pazar günü aile sofralarını ifade eden “Domenica Italiana” geleneğiyle birleştirerek yarış heyecanını evlere taşıyor.

Duygu Özer
Barilla Türkiye Pazarlama Direktörü
Murat Koç
Barilla Türkiye Genel Müdürü

YEŞİL DÖNÜŞÜM MİLLÎ KALKINMA KONUSUDUR

“Yeşil dönüşüm, sanayimizin rekabet gücünü belirleyen stratejik bir kalkınma konusudur.”

İSTANBUL SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI | ERDAL BAHÇIVAN

■ **İstanbul Sanayi Odası uzun yıllardır çevre ve sürdürülebilirlik alanında öncü çalışmalar yürütüyor. Bugün geldiğiniz noktada İSO'nun yeşil dönüşüm yol haritasını hangi temel başlıklar şekillendiriyor?**

Yeşil dönüşüm, yalnızca çevresel bir sorumluluk olarak değil sanayimizin rekabet gücünü belirleyen stratejik bir kalkınma konusudur. Bugün uluslararası ticaret kuralları yeniden şekilleniyor. Avrupa Yeşil Mutabakatı, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması, döngüsel ekonomi, sürdürülebilir finans ve dijital dönüşüm gibi başlıklar üretim anlayışını kökten değiştiriyor. Bu nedenle İSO olarak üyelerimizin bu dönüşüme zamanında ve güçlü bir şekilde hazırlanmasını öncelikli sorumluluklarımız arasında görüyoruz. Bu doğrultuda sürdürülebilir üretim yaklaşımımız çerçevesinde 2021'de belirlediğimiz tematik alanlarımız; İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir Sanayi, Döngüsel Ekonomi, İşin Geleceği, Güvenli Çalışma Ortamı ve Sürdürülebilir Finans ve Sanayinin Dayanıklılığı ile Sürdürülebilirlik Odaklı İnovasyon ve Dijital Dönüşüm başlıklarındaki yatay kesen unsurlarda çalışmalar yürütüyoruz. Tüm paydaşlarımızın; ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarıyla sürdürülebilirlik

bağlamındaki dönüşüm için farklı olgunluk seviyelerinin değişen ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak sanayimizin dönüşümü için pek çok faaliyet gerçekleştiriyoruz. Yeşil dönüşümü bir maliyet değil; verimlilik artışı, yeni yatırımlar, ihracatta katma değerli üretim avantajı ve sürdürülebilir kalkınma için önemli bir fırsat olarak değerlendiriyoruz, bu kapsamda gelecek dönemde de çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

■ **Sıfır Atık Haftası kapsamında düzenlenen "Sanayinin Sıfır Atık Yolculuğu" toplantısında sıfır atığın bir kalkınma vizyonu olduğunu vurguladınız. Sizce Türkiye sanayisinin döngüsel ekonomiye geçişinde en kritik dönüşüm alanları hangileri?**

Bugün yaşanan çok katmanlı krizler, üretim-tüketim alışkanlıklarımızın dönüşmesini kaçınılmaz kılıyor. İşte tam bu noktada döngüsel ekonomi, yalnızca çevresel bir tercih olmaktan çıkıp sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması için ekonomik bir zorunluluk haline geldi. Kaynakların daha verimli kullanıldığı, atığın üretimin her aşamasında bir değere dönüştürüldüğü ve ürün yaşam döngüsünün uzatıldığı bu model, aynı zamanda sanayimizin rekabet gücünü artıran stratejik bir dönüşüm alanı.

■ Eda Ünsün

Yeşil dönüşüm, sanayinin geleceğini şekillendiren en önemli başlıklardan biri olmaya devam ediyor. İstanbul Sanayi Odası (İSO) da bu sürece yönelik çalışmalarını sürdürüyor. Yeşil İş Platformu Dergisi'nin sorularını yanıtlayan İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, sanayinin yeşil dönüşüm yol haritasını, döngüsel ekonominin önemini ve üyelerine sundukları destek mekanizmalarını anlattı.

Bu bağlamda Türkiye sanayisinin dögüsel ekonomiye geçişinde en kritik alanların başında nitelikli üretim anlayışı geliyor. Ürünün tüm yaşam dögüsünü dikkate alan, malzeme seçiminde özenli, atık oranlarını sistematik biçimde düşüren ve ürünleri uzun ömürlü, kolay onarılabilir, geri dönüştürülebilir kılan bir üretim yaklaşımını önceliğimiz haline getirmeliyiz. Bir tesisin atığının diğerinin ham maddesi olarak kullanıldığı endüstriyel simbiyoz uygulamalarının yaygınlaşması da bu dönüşümü destekleyecek temel unsurlardan biridir. Su kaynaklarının etkin ve iklim duyarlı yönetimi de öncelikli konularımızdan biri; çünkü suyu merkeze alan politikalar gıda ve enerji güvenliği açısından da stratejik bir avantaj sağlıyor. İSO olarak düzenlediğimiz Dögüsel Ekonomi Forumu İstanbul, başta İklim Değişikliği ve Su Yönetimi: Sanayi Sektörü Raporu olmak üzere hazırladığımız raporlar ve Sıfır Atık Vakfı ile gerçekleştirdiğimiz iş birlikleriyle, sanayimizde dögüsel iş modellerinin yaygınlaşmasına katkı sunmaya devam ediyoruz. Biz inanıyoruz ki; kaynaklarını verimli

Üyelerimizin dönüşüm yolculuğunda rehberlik eden, bilgi üreten ve iş birliği geliştiren bir kurum olmayı sürdüreceğiz.

kullanan, atığını değere dönüştüren ve sürdürülebilir üretimi benimseyen bir sanayi, Türkiye'nin kalkınma hedeflerine çok daha güçlü katkı sağlayacaktır.

■ İSO, üyelerinin yeni döneme uyum sağlaması için hangi destek mekanizmalarını hayata geçiriyor? Özellikle KOBİ'leri nasıl desteklemeyi hedefliyor?

Yeşil dönüşüm sürecinin tüm işletmeler için aynı koşullarda ilerlemediğinin farkındayız. Özellikle KOBİ'lerimiz mevzuat takibi, veri yönetimi, raporlama altyapısı,

teknoloji yatırımları ve finansmana erişim gibi konularda daha fazla desteğe ihtiyaç duyabiliyor. "İSO Yeşil Blog" ve "İSO Yeşil Bülten" gibi düzenli yayınlarımız ile bu konudaki sıcak gündemi sanayicimiz ve paydaşlarımızın ilgisine sunmayı sürdürüyoruz. Avrupa Yeşil Mütahakası, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması, sürdürülebilirlik raporlaması, karbon ayak izi, su verimliliği, dögüsel ekonomi gibi konularda eğitimler, seminerler ve çalıştaylar düzenliyoruz. Bu süreçte alüminyum ile demir-Çelik sektörlerinde SKDM'nin getirdiği raporlama yükümlülükleri ve karşılaşılan uygulama zorluklarına çözüm bulmayı amaçlayan "Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Uygulama Rehberleri"ni hayata geçirdik. İSO Meslek Komitelerimizin destekleri, Ticaret Bakanlığımızın katkılarıyla hazırlanan bu raporlar sektörlerle özel üç günlük eğitimlerimizle yoğun bir bilgilendirme gerçekleştiriyoruz. Sanayimizin bugünün ihtiyaçlarının yanı sıra geleceğin zorlayıcı koşullarına da hazırlıklı olmasına önem veriyoruz. Bu doğrultuda "Kurumsal Karbon Ayak

İzi Danışmanlığı” ve “Enerji Masası” gibi hizmetlerimizle üyelerimizin yeşil dönüşüm sürecinde harekete geçmelerine yardımcı olmayı sürdürüyoruz. İSO olarak önümüzdeki dönemde de sanayicilerimize karşı sorumluluklarımızı doğrultusunda, bu alandaki çalışmalarımıza devam edecek. Üyelerimizin dönüşüm yolculuğunda rehberlik eden, bilgi üreten ve iş birliği geliştiren bir kurum olmayı sürdüreceğiz.

■ Dijitalleşme ile sürdürülebilirlik arasındaki ilişki önümüzdeki yıllarda sanayiye nasıl dönüştürecek? Türk sanayisinin rekabet gücünü koruyabilmesi için öncelikli adımlar neler olmalı?

Önümüzdeki dönemde sanayide en belirleyici eğilimlerden biri, yeşil dönüşüm ile dijital dönüşümün iç içe geçmesi olacaktır. Yeşil ve dijital dönüşümün birlikte ele alındığı bu yaklaşım iklim değişikliğiyle mücadelede sanayinin rolünü güçlendirirken küresel değer zincirlerinde rekabetçiliğin korunmasını da sağlıyor. Üretim hatlarında kullanılan sensörler, yapay zekâ destekli yazılımlar ve otomasyon uygulamaları sayesinde enerji tüketimi, ham madde kullanımı, su tüketimi ve karbon emisyonları anlık olarak takip edilebiliyor. Bu da işletmelere süreç

optimizasyonu, maliyetlerin düşürülmesi ve kaynak verimliliğinin artırılması gibi önemli avantajlar sağlıyor. Aynı zamanda uluslararası pazarlarda giderek artan şeffaflık beklentisi, şirketlerin çevresel performanslarını güvenilir verilerle ortaya koymasını zorunlu hale getiriyor. Dijital altyapıların güçlenmesi, sürdürülebilirlik raporlamasının doğruluğunu ve güvenilirliğini de artırıyor. Türkiye sanayisi dönüşüm iradesine ve üretim kabiliyetine sahiptir ancak dönüşüm doğası gereği teknik, finansal ve idari kapasite gerektiren bir süreçtir. Birçok KOBİ de sürdürülebilir üre-

tim teknolojilerine geçişte yüksek yatırım maliyetleri, veri toplama ve raporlama altyapısının yetersizliği gibi engellerle karşılaşılıyor. Ayrıca, yeşil dönüşümün kapsamlı bir strateji gerektirmesi; enerji verimliliğinden tedarik zinciri yönetimine, ürün tasarımı ve atık yönetimine kadar geniş bir alanda koordinasyon anlamına geliyor. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde uygulamaya geçişi artırmak ve bu sürecin tüm tedarik zincirine yayılmasını sağlamak için önde gelen ihtiyaçlarımız finansmana erişim, teknik rehberlik ve teknoloji yatırımlarının hızlandırılmasıdır.

İstanbul Sanayi Odası olarak COP toplantılarına aktif biçimde katılıyor, bu süreçlerden elde ettiğimiz deneyimleri üyelerimizle paylaşıyoruz.

Samed Ağırbaş Sıfır Atık Başkanı, Erdal Bahçivan İstanbul Sanayi Odası Başkanı

■ **Türkiye'nin COP31'e ev sahipliği yapacak olması sanayi açısından nasıl bir fırsat yaratacak? Bu sürecin hem uluslararası iş birliklerine hem de yerli sanayinin dönüşümüne nasıl katkı sağlayacağını öngörüyorsunuz?**

COP31'in Türkiye'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek olması, ülkemiz için son derece kritik ve tarihi bir gelişmedir. Bu zirve, ülkemizin iklim değişikliğiyle mücadeledeki vizyonunu, politika çerçevesini ve özel sektörün dönüşüm kapasitesini tüm dünyayla paylaşmasına imkân sağlayacaktır. Diğer taraftan COP'un üretim kapasitesi yüksek, kalkınma anlayışı imalat sektörüne dayalı olan ülkemizde düzenlenmesi, iklim hedeflerinin yalnızca politika düzeyinde değil, üretim sahasında somut çözümlerle hayata geçirilebileceğini gösteren güçlü bir mesaj da olacaktır. Bu kapsamda düşük karbonlu dönüşümün rekabetçilikle birlikte ilerleyebileceğini ortaya koymak adına da önemli bir fırsat sunacaktır. Küresel sanayi gündemine ev sahipliği yapma imkanı da sağlayacak olan COP31 ile üretim, teknoloji ve sürdürülebilirlik gibi geleceğimizi şekillendiren kritik

başlıkların ele alındığı bir buluşma noktası olacağız. İstanbul Sanayi Odası olarak biz de 2022 yılından bu yana COP toplantılarına aktif biçimde katılıyor, bu süreçlerden elde ettiğimiz deneyimleri üyelerimizle paylaşıyoruz. COP31'e yönelik hazırlıklarımızı ulusal ve uluslararası paydaşlarımızla istişare içinde sürdürüyoruz; Türk sanayisinin dönüşüm kapasitesini küresel ölçekte görünür kılmayı hedefliyoruz. İnanıyorum ki COP31, yalnızca iklim politikaları açısından değil; aynı zamanda Türkiye'nin yeşil sanayileşme vizyonunun dünyaya anlatılması bakımından da stratejik bir dönüm noktası olacaktır.

COP31'in Türkiye'de yapılacak olması ülkemiz için son derece kritik ve tarihi bir gelişmedir.

Tekstil Atık Ayı katkı sağlayacak

Bakanlığımız tarafından ağustos ayının "Tekstil Atık Ayı" olarak ilan edilmesini, hem sanayimizde döngüsel ekonomi bilincinin tabana yayılması hem de ülkemizin sıfır atık hedefleri açısından yerinde ve önemli bir farkındalık çalışması olarak değerlendiriyorum.

Bildiğiniz üzere tekstil sektörü; istihdam gücü, üretim kapasitesi ve yüksek ihracat potansiyeliyle Türkiye ekonomisinin en önemli taşıyıcı sütunlarından biridir. Ancak aynı tekstil sektörü, ham maddeden su kullanımına, kimyasal yönetiminden atık yönetimine kadar yeşil dönüşümün ve küresel regülasyonların baskısını en yoğun hisseden sektörlerimizin de başında geliyor.

Tekstil Atık Ayı kapsamında yürütülecek çalışmaların, toplumda farkındalık oluşturmalarının yanı sıra sanayide de yeni iş modellerinin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyorum. Çünkü artık küresel pazarlarda yalnızca kaliteli ürün üretmek yeterli olmuyor; ürünün hangi koşullarda üretildiği, ne kadar kaynak tükettiği, geri dönüştürülebilir olup olmadığı ve yaşam döngüsü boyunca çevresel etkisinin ne olduğu da giderek daha fazla önem kazanıyor. Bu çerçevede ekotasarım yaklaşımı, ürünlerin daha uzun ömürlü tasarlanması, yeniden kullanım uygulamaları, geri dönüşüm altyapısının güçlendirilmesi ve dijital ürün pasaportu gibi yeni uygulamalara hazırlık, sektörümüzün öncelikli gündemleri arasında yer almalıdır.

BORSA İSTANBUL YATIRIMA DEĞER

Güçlü altyapısı ve sürdürülebilir finans çözümleriyle Borsa İstanbul, güvenilir ve yenilikçi bir yatırım platformu sunar.

Sultan TEPE

İSO Yönetim Kurulu Üyesi, İTHİB Yönetim Kurulu Üyesi, Sürdürülebilirlik Komite Başkanı, Tepar Tekstil A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

Önümüzdeki
dönemde
başarının anahtarı,
sürdürülebilirlik ile
teknolojiyi birlikte
yönetebilmek
olacaktır.

Tekstilde yeşil dönüşüm: Kurallara uyum değil, geleceğe liderlik

Değişen “rekabet” tanımıyla başlayalım... Tekstil sektörü tarihinin en önemli dönüşüm dönemlerinden birini yaşıyor. Uzun yıllar boyunca rekabet; kalite, fiyat ve teslimat süreleri üzerinden şekillendi.

Ancak bugün yeni bir rekabet tanımıyla karşı karşıyayız. Artık bir ürünün nasıl üretildiği, hangi ham maddeleri içerdiği, ne kadar karbon saldı, ne kadar su tükettiği ve kullanım ömrünün sonunda nasıl değerlendirileceği en az fiyatı kadar önem taşıyor.

Bu değişimin en önemli itici gücü Avrupa Birliği’nin Yeşil Mutabakatı ve bu kapsamda yürürlüğe giren yeni düzenlemelerdir.

Avrupa Birliği artık yalnızca çevreyi korumayı hedeflemiyor; aynı zamanda üretim ve tüketim alışkanlıklarını yeniden şekillendiriyor. Bu nedenle sürdürülebilirlik, çevresel bir tercih olmaktan çıkmış; ticaretin ve sanayinin yeni dili hâline gelmiştir.

Tekstil sektöründe yeni dönem nasıl olacak dersenz...

Tekstil sektörü bu dönüşümün merkezinde yer alıyor. Çünkü sektörümüz hem yüksek üretim hacmine hem de önemli bir çevresel etkiye sahip.

Bu nedenle Avrupa Birliği’nin Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil Stratejisi, Eko Tasarım Tüzüğü (ESPR), Dijital Ürün Pasaportu, Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD), Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (CSDDD) ve Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (EPR) gibi düzenlemeleri, sektörümüz için yeni bir dönemin başlangıcını ifade ediyor.

Yükümlülüğünden fırsata

Ancak bu süreci yalnızca “yeni yükümlülükler” olarak okumak büyük bir hata olur.

Ben bu dönüşümü, Türk tekstil sanayisi için önemli bir fırsat olarak görüyorum. Türkiye’nin rekabet avantajı dikkat çekiyor.

Türkiye, Avrupa’nın en güçlü tekstil ve hazır giyim üretim merkezlerinden biridir. Güçlü üretim altyapımız, deneyimli insan kaynağımız, hızlı üretim kabiliyetimiz ve gelişen geri dönüşüm yatırımlarımız sayesinde yeni dönemin kazanan ülkelerinden biri olabilecek potansiyele sahibiz.

Bunun için değişime uyum sağlamanın ötesine geçmeli, değişime yön veren ülkeler arasında yer almalıyız.

Döngüsel ekonomi tam da bu noktada devreye giriyor. Döngüsellik; atığın yeniden ham maddeye dönüştüğü, ürünlerin daha uzun ömürlü tasarlandığı, tamir edildiği, yeniden kullanıldığı ve en sonunda tekrar üretime kazandırıldığı yeni bir ekonomik modeldir.

Başka bir ifadeyle, artık “üret-kullan-at” anlayışının yerini “üret-kullan-yeniden değerlendir” yaklaşımı almaktadır.

Tasarımdan başlayan dönüşüm

Elbette bu dönüşüm yalnızca geri dönüşüm tesisleri kurmakla gerçekleşmeyecektir. Asıl değişim, ürün daha tasarım aşamasındayken başlamalıdır.

Geri dönüştürülebilir malzeme seçimi, ürünün kolay sökülebilmesi, izlenebilirliği sağlayacak dijital sistemlerin kurulması ve yaşam döngüsü analizlerinin üretim süreçlerine entegre edilmesi artık sektörümüzün yeni standartları olacaktır.

Bunun yanında dijitalleşme de yeşil dönüşümün vazgeçilmez bir unsurudur. Dijital Ürün Pasaportu uygulaması sayesinde ürünlerin tüm yaşam döngüsü kayıt altına alınacaktır.

Bu sistem yalnızca tüketicilere güven vermeyecek; aynı zamanda markalar, üreticiler ve tedarikçiler arasında şeffaflığı güçlendirecek, yeşil aklama (greenwashing) riskini azaltacaktır.

Teknoloji ve sürdürülebilirlik entegrasyonu, kritik önem taşıyor. Önümüzdeki dönemde başarının anahtarı, sürdürülebilirlik ile teknolojiyi birlikte yönetebilmek olacaktır.

Yapay zekâ destekli üretim planlaması, dijital izlenebilirlik sistemleri, yaşam döngüsü analizleri, otomatik ayıklama teknolojileri ve tekstilden tekstile geri dönüşüm çözümleri sektörümüzün geleceğini şekillendirecektir.

Bu noktada özellikle KOBİ’lerin

sürece dahil edilmesi konusuna dikkat çekmek istiyorum. Döngüsel ekonomi yalnızca büyük ölçekli firmaların başarabileceği bir dönüşüm değildir.

KOBİ’lerimizin de bu sürece aktif olarak katılabilmesi için finansman mekanizmalarının güçlendirilmesi, teknik rehberlik sağlanması, test ve belgelendirme süreçlerinin sadeleştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Yeşil dönüşüm ancak tüm değer zinciri birlikte hareket ettiğinde başarıya ulaşabilir.

Türkiye’nin küresel konumuna bakacak olursak, ülkemiz bugüne kadar tekstil sektöründe pek çok küresel değişime başarıyla uyum sağladı.

Bugün de aynı kararlılıkla hareket edersek, yalnızca Avrupa’nın güvenilir tedarikçisi değil, aynı zamanda döngüsel tekstil üretiminin küresel merkezlerinden biri olabiliriz.

Stratejik kalkınma hamlesi

Artık mesele yalnızca Avrupa Birliği düzenlemelerine uyum sağlamak değildir.

Asıl mesele, sürdürülebilirliği rekabet avantajına dönüştürmek,

inovasyonu üretimin merkezine yerleştirmek ve gelecek nesillere daha güçlü, daha dirençli ve daha çevreci bir sanayi bırakmaktır.

Ortak vizyon ve gelecek bu noktada kritik öneme sahip...

İnaniyorum ki kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının ortak vizyonu ile Türkiye, yeşil dönüşümü sadece takip eden değil, yön veren ülkeler arasında yer alacaktır.

Çünkü geleceğin güçlü ekonomileri, doğal kaynaklarını en verimli kullanan, teknolojiyi en etkin şekilde uygulayan ve sürdürülebilirliği iş modellerinin merkezine yerleştiren ekonomiler olacaktır.

Sonuç, geleceği şekillendirmek düşüncesine dayanıyor. Bugün atacağımız her adım, yalnızca sektörümüzün değil, ülkemizin rekabet gücünü de belirleyecektir.

Yeşil dönüşümü bir zorunluluk olarak değil, Türkiye’nin üretim gücünü daha da ileri taşıyacak stratejik bir kalkınma hamlesi olarak görmeliyiz. Döngüsel ekonomi, yalnızca çevreyi koruyan bir model değil; aynı zamanda daha yenilikçi, daha verimli ve daha güçlü bir sanayinin anahtarıdır.

DÜNYADA ÖRNEK

Türkiye
OLACAK

“

İHKİB olarak
yürüttüğümüz projelerle,
Türkiye’yi sürdürülebilir
üretimde ve döngüsel
ekonomide küresel
ölçekte örnek gösterilen
bir ülke haline getirmeyi
hedefliyoruz.”

İHKİB BAŞKANI | MUSTAFA PAŞAHAN

■ Eda Ünsün

Tekstil ve hazır giyim sektörü, küresel ölçekte yeşil dönüşümün en hızlı yaşandığı alanların başında geliyor. İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Mustafa Paşahan, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda İHKİB'in yeşil dönüşüme öncülük eden projelerini anlattı.

■ **Sizce Türkiye hazır giyim ve tekstil sektörü sürdürülebilirlik alanında nasıl bir dönüşüm sürecinden geçiyor?**

Hazır giyim ve tekstil başta olmak üzere hemen hemen tüm sektörlerde sürdürülebilirlik küresel rekabetin temel şartlarından biri haline geldi. İHKİB olarak bu dönüşümü uzun yıllardır yakından takip ediyor, sektörümüzü geleceğe hazırlamak için ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birlikleri yapıyor, projeler geliştiriyor ve uyguluyoruz. Çünkü biz dönüşümü ülkemizin rekabet gücünü artıracak stratejik bir fırsat olarak görüyoruz.

Firmalarımız enerji verimliliği, su tasarrufu, atık yönetimi, geri dönüştürülmüş ham maddelerin kullanımı

ve karbon emisyonlarının azaltılması gibi alanlarda önemli yatırımlar gerçekleştirdi. Döngüsel ekonomi yaklaşımı doğrultusunda tekstil atıklarının ekonomiye yeniden kazandırılmasına yönelik çalışmalarımız her geçen gün daha da güçleniyor. Dijitalleşme ve izlenebilirlik uygulamaları da sürdürülebilir üretimin vazgeçilmez unsurları arasında yer alıyor.

Elbette bu dönüşüm ciddi yatırımlar gerektiriyor. Özellikle KOBİ ölçeğindeki firmalarımızın yeşil dönüşüm sürecini başarıyla tamamlayabilmesi için finansmana erişimin kolaylaştırılması, uluslararası standartlara uyum konusunda destek mekanizmalarının güçlendirilmesi ve kamu-özel sektör iş birliğinin artırılması büyük önem taşıyor.

İHKİB olarak Türkiye'yi yalnızca kaliteli ve hızlı üretim yapan bir ülke olarak değil, aynı zamanda sürdürülebilir üretimde ve döngüsel ekonomi alanında küresel ölçekte örnek gösterilen bir ülke haline getirmeyi hedefliyoruz.

■ **Tekstil atıklarının azaltılması konusunda üreticilere düşen en önemli sorumluluklar nelerdir?**

Tekstil atıklarının azaltılması konusuna tasarımdan üretime kadar

tüm değer zincirini kapsayan bir dönüşüm olarak bakmak gerekiyor. Çünkü en sürdürülebilir atık, hiç oluşmayan atıktır. Üretim süreçlerinin daha verimli planlanması, iplik ve kumaş kullanımının optimize edilmesi, üretim firesinin azaltılması ve geri dönüştürülebilir malzemelerin tercih edilmesi bu dönüşümün temel unsurları arasında yer alıyor. Bunun yanında üretim sırasında ortaya çıkan tekstil atıklarının yeniden değerlendirilmesi ve ekonomiye kazandırılması da büyük önem taşıyor. Biliyoruz ki sektörümüzün geleceği döngüsel ekonomi yaklaşımı ekseninde şekillenecek.

Marka, tedarikçi, kamu, yerel yönetimler ve tüketicilerin de aynı hedef doğrultusunda hareket etmesi gerekiyor. Geri dönüşüm altyapısının güçlendirilmesi, tekstil atıklarının etkin şekilde toplanması ve yeniden ham maddeye dönüştürülmesini sağlayacak sistemlerin yaygınlaştırılması önem taşıyor.

İHKİB olarak biz de firmalarımızın bu sürece uyumunu desteklemek amacıyla eğitimler, bilgilendirme çalışmaları ve uluslararası iş birlikleri yürütüyor; döngüsel ekonomi ve sürdürülebilir üretim alanındaki projeleri teşvik ediyoruz.

Döngüsel ekonomi yaklaşımı doğrultusunda tekstil atıklarının ekonomiye kazandırılması çalışmalarımız her geçen gün güçleniyor.

■ **Döngüsel ekonomi modeli, tekstil sektörünün geleceğinde nasıl bir rol oynayacak? Türkiye bu dönüşümde hangi alanlarda avantaj sağlayabilir?**

Döngüsel ekonomi, tekstil sektörünün geleceğini şekillendirecek en önemli dönüşüm alanlarının başında yer alıyor. Artık sektörümüzde başarıyı sadece ne kadar ürettiğimiz değil, kaynakları ne kadar verimli kullandığımız ve ürünleri yaşam döngüsünün sonunda yeniden ekonomi-

ye kazandırabildiğimiz belirleyecek. Bu nedenle "üret-kullan-at" modelinden, tasarımdan geri dönüşüme kadar tüm süreci kapsayan döngüsel bir üretim anlayışına geçmemiz gerekiyor. Türk hazır giyim ve tekstil sektörü önemli avantajlara sahip. Güçlü üretim altyapımız, entegre üretim kapasitemiz, esnek üretim kabiliyetimiz ve Avrupa pazarına yakınlığımız bize önemli bir rekabet avantajı sağlıyor. Özellikle AB'nin sürdürülebilirlik ve döngüsel ekonomi odaklı yeni düzenlemeleri dikkate alındığında, bu avantajlarımızı doğru değerlendirebilirsek küresel tedarik zincirindeki konumumuzu daha da güçlendirebiliriz.

Tekstil atıklarının geri dönüştürülmesi, geri dönüştürülmüş ham maddelerin kullanımının artırılması, izlenebilirlik sistemlerinin yaygınlaştırılması ve sürdürülebilir tasarım anlayışının benimsenmesi gibi alanlarda atılacak adımlar büyük önem taşıyor. Yeşil dönüşüm yatırımlarının finansmanının desteklenmesi ve yeni teknolojilere erişimin kolaylaştırılması da bu sürecin başarsını doğrudan etkileyecek.

■ **İHKİB olarak sürdürülebilir üretimi ve yeşil dönüşümü desteklemek amacıyla yürüttüğünüz projeler ve iş birliklerinden bahsedebilir misiniz?**

İHKİB olarak biz, mevcut avantajlarımızın yanı sıra ikiz dönüşümü de sektör için fırsata dönüştürmek istiyoruz. Bakanlıklarımızla, AB ile, üniversitelerimizle ve İSTKA gibi paydaşlarımızla iş birlikleri yapıyor, projeler geliştiriyoruz. 20 yılda, 12 projeyi tamamladık, halen üç projemiz devam ediyor. AB ile yürüttüğümüz projeler için toplamda 37 milyon euro hibe desteği sağladık. Bu desteklerle sektöre İstanbul Moda Akademisi (İMA) ve İHKİB Dijital Dönüşüm Merkezi (DDM) gibi kalıcı kurumlar kazandırdık. Yine bu süreçte İHKİB'in iştiraki EKOTEKS'i dünyanın sayılı laboratuvarlarından biri haline getirdik.

AB tarafından desteklenen ve yürütücülüğünü üstlendiğimiz, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile tekstil, kimya ve lojistik sektörlerinin de paydaş olduğu "Yeşil Ekonomiye Geçiş" projemizle sürdürülebilir üretime odaklandık. Aralık 2025'te

başlayan projenin uygulama süresi 36 ay olacak. Yine 2025'te başlattığımız İmalat Sanayinde Dijitalleşme Hizmet Ağı MİDAS Projesiyle de KOBİ ölçeğindeki firmaların dijital dönüşümüne destek veriyoruz.

Hazır Giyim Tedarik Zincirinde İkiz Dönüşüm Projesi'ni de geçen yıl başlattık. İstanbul Kalkınma Ajansı'nın (İSTKA) 2025 İkiz Dönüşüm Mali Destek Programı kapsamında desteklediği 14,5 milyon lira bütçeli projeye hazır giyim firmalarımızın yeşil ve dijital dönüşüm ekseninde rekabet güçlerini ve verimliliklerini artıracak çalışmalar yürütüyoruz. Bu çalışmalar, Yeşil Ekonomiye Geçiş ve Avrupa Dijital İnovasyon Merkezleri projelerimizle eş güdümlü, birbirini tamamlayacak şekilde devam ediyor.

■ Daha bilinçli bir tüketim kültürü oluşturmak için sektörün ve kamuoyunun birlikte neler yapması gerekiyor?

Daha bilinçli bir tüketim kültürü oluşturmak, hem sektörün hem de kamu kurumlarının, markaların, sivil toplum kuruluşlarının ve tüketicilerin ortak sorumluluğu olmalı. Sürdürülebilirlik ancak tüm

paydaşların aynı hedef doğrultusunda hareket etmesiyle kalıcı bir etki yaratabilir.

Elbette sektör olarak bize düşen görevler de var. Örneğin daha uzun ömürlü, kaliteli ve geri dönüştürülebilir ürünler tasarlamak, üretim süreçlerimizi şeffaflaştırmak ve tüketiciyi ürünün çevresel etkisi konusunda doğru şekilde bilgilendirmek durumundayız. Aynı zamanda sürdürülebilir üretimi teşvik eden yenilikçi uygulamaları yaygınlaştırmaya ve döngüsel ekonomi yaklaşımını tüm değer zincirine entegre etmeliyiz.

Kamu tarafında ise sürdürülebilir üretim ve tüketimi destekleyecek düzenlemeler, teşvik mekanizmaları ve eğitim çalışmaları büyük önem taşıyor. Özellikle gençlerde çevre bilincini artıracak eğitim programları ve farkındalık kampanyaları, uzun vadede tüketim alışkanlıklarının değişmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Tüketicilerin de satın alma kararlarında yalnızca fiyatı değil; ürünün kalitesini, kullanım ömrünü, üretim koşullarını ve çevresel etkisini de dikkate alması gerekiyor. Daha az ama daha bilinçli tüketim anlayışının yaygınlaşması, sektörün

Tekstil Atık Ayı kapsamında çağrı!

Sanayicilerimiz, üretim süreçlerinde kaynak verimliliğini artıran, atığı azaltan ve döngüsel ekonomiyi merkeze alan yatırımlara kararlılıkla devam etmeli. Markalarımızın sürdürülebilir tasarım anlayışını benimseyerek tüketicilere daha uzun ömürlü ve çevre dostu ürünler sunmaları, aynı zamanda şeffaf ve sorumlu tedarik zincirlerini güçlendirmeleri büyük önem taşıyor.

Tüketiciler de satın alma tercihleriyle bu dönüşümün en önemli aktörlerinden biri olduğunu unutmamalı... Daha bilinçli tüketmek, ürünleri daha uzun süre kullanmak, yeniden değerlendirmek ve geri dönüşüm süreçlerine katkı sağlamak, sürdürülebilir bir geleceğin temel taşlarını oluşturuyor.

Türkiye hazır giyim sektörü olarak yeşil dönüşümü hem bugünün hem de gelecek nesillerin sorumluluğu olarak görüyoruz. İHKİB olarak inanıyoruz ki geleceğin rekabeti, sadece daha fazla üretmekle değil; daha akıllı, daha verimli ve daha sürdürülebilir üretmekle kazanılacak.

sürdürülebilir dönüşümünü hızlandıracaktır.

İHKİB olarak biz de sürdürülebilirlik konusunda farkındalığı artırmayı, firmalarımızın yeşil dönüşüm süreçlerini desteklemeyi ve tüm paydaşlar arasında güçlü bir iş birliği kültürü oluşturmayı öncelikli hedeflerimiz arasında görüyoruz. Çünkü biliyoruz ki sürdürülebilir bir tekstil ve hazır giyim sektörü, ancak bilinçli üretim ile bilinçli tüketimin aynı noktada buluşmasıyla mümkün olacaktır.

Ağustos ayının teması: Tekstil Atık Ayı

Hızla değişen tüketim alışkanlıkları, tekstil atıklarını her geçen gün daha görünür bir çevre sorununa dönüştürüyor. “Tekstil Atık Ayı” kapsamında, bu sorunun etkilerine ve hep birlikte atabileceğimiz adımlara yakından bakalım.

Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından belirlenen 2026 Aylık Sıfır Atık Temaları kapsamında ağustos ayının teması “Tekstil Atık Ayı” oldu. Dolaplarımızda eskidiğini düşündüğümüz her kıyafet aslında doğa için önemli bir yük oluşturuyor. Gelin, tekstil atıklarının çevre üzerindeki etkilerine ve hep birlikte hayata geçirebileceğimiz çözüm önerilerine göz atalım.

Tekstil atık nedir?

Her yıl 100 milyar parça giysi üretiliyor ve her yıl 92 milyon ton tekstil atığı oluşuyor. Bir parça kıyafetin ortalama ömrü 5.4 yıl olarak hesaplanıyor.

Tekstil atıkları temel olarak iki kaynaktan oluşuyor: üretim süreçlerinde ortaya çıkan endüstriyel tekstil atıkları ile kullanım ömrünü tamamlayan tüketici kaynaklı tekstil ürünleri. Günümüzde en büyük sorunlardan biri ise modası geçtiği için tercih edilmeyen, yıpranan ve onarılamayacak durumda olduğu

düşünülmüş çöpe atılan giysiler. Bakıldığında bu atıklar çöp değil; aslında geri dönüşebilecek, yeniden hayat bulabilecek malzemelerdir. Ne yazık ki çoğu zaman farkında olmadan kıyafetleri çöpe atıyoruz.

Türleri nelerdir?

Tekstil atık türleri genel olarak kullanım alanlarına ve yapısal özelliklerine göre ayrılır:

Giysiler: Gömlek, pantolon, elbise, ceket ve kişisel kıyafet olarak kullanılan, giyilebilir tekstil ürünleridir.

Ayakkabılar: Günlük kullanım amacıyla üretilen, ayakları koruyan ve farklı malzemelerin bir araya getirilmesiyle üretilen ürünlerdir.

Çarşaf ve yorganlar: Yatakları örtmek ve konfor sağlamak için kullanılan yatak takımlarıdır.

Havlular: Vücudu, elleri ve ev yüzeylerini kurutmak için tasarlanmış emici tekstil ürünleridir.

Halı: İç mekanlarda konforu, yalıtımı ve görünümü iyileştiren tekstil zemin kaplamasıdır.

Yastık kılıfları: Yastıkları koruyan ve rahat bir uyku yüzeyi sağlayan kumaş kılıflardır.

Masa örtüleri: Masaların üzerine serilen, yüzeyi korurken dekorasyon ve şıklık katan tekstil örtüleridir.

Döşemelik kumaşlar (mobilya kılıfları): Koltuk ve sandalye gibi mobilyaları kaplamak için kullanılan tekstil malzemeleridir.

Atık yönetimi

- Tekstil atıklarının geri dönüştürülmesi, çöplüklere gönderilen atık miktarını azaltarak düzenli depolama sahalarının daha verimli kullanılmasını sağlar.
- Geri dönüşüm sayesinde tekstil atıklarının ayrışması sırasında oluşan sera gazı emisyonları azaltılarak iklim değişikliğiyle mücadeleye katkı sağlanır.
- Mevcut tekstil liflerinin yeniden değerlendirilmesi, yeni ham madde üretimine olan ihtiyacı azaltarak doğal kaynakların korunmasına yardımcı olur.
- Geri dönüştürülmüş tekstillerin kullanılması, yeni tekstil üretimine kıyasla daha az enerji ve su tüketilmesini sağlar.
- Tekstil atıklarının geri dönüştürülmesi, toprağın, suyun ve çevrenin kirlenmesini önlemeye katkıda bulunur.
- Mevcut tekstil liflerinin yeniden kullanılması, yeni üretimde ihtiyaç duyulan kimyasal boyar madde miktarını azaltarak çevresel etkileri sınırlar.

Türkiye’de tekstil atık örnekleri

Ülkemizde tekstil atıklarının geri dönüşümü genellikle belediyelerce sokaklara yerleştirilen tekstil atık kumbaralarıyla sağlanıyor. Fabrikalara getirilen ve kullanım ömrü biten bir giysi çöp olmak yerine tekrar ipliğe dönüştürülüyor, yeniden giysi olarak tüketiciye dönüyor. Geri dönüşüm yoluyla iplik imalatında Türkiye birinci kalite ürünlerle öne çıkıyor.

Batman Belediyesi

Batman Belediyesi, Vali ve Belediye Başkan Vekili Ekrem Canalp’ın talimatları doğrultusunda “Sıfır Atık Projesi” kapsamında tekstil atıklarının geri dönüşümünü destekleyen çalışmalar yürütüyor. Kent genelinde 150 farklı noktaya yerleştirilen tekstil geri dönüşüm kumbaralarıyla kullanılmayan giysi ve tekstil ürünleri toplanarak yeniden ekonomiye kazandırılıyor.

Kadıköy Belediyesi

Kadıköy Belediyesi, sosyal dayanışmayı güçlendiren çevre dostu uygulamalarıyla dikkat çekiyor. Kadıköylüler artık kullanılabilir veya kullanılamaz durumdaki kıyafetlerini mahalle muhtarlıklarına, kapalı poşet ve çuvalar içinde bırakabiliyor. Kadıköy Belediyesi tarafından 2010 yılında kurulan Açık Gardırop 2. El Giysi Mağazası, kıyafet, ayakkabı ve oyuncak gibi bağışlanmış ürünleri ihtiyaç sahiplerine ulaştırıyor.

Gaziantep-Şehitkamil

Gaziantep’te Şehitkamil Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı’na bağlı Hürriyet Sosyal Dayanışma Merkezi’ndeki geri dönüşüm atölyesinde 52 gö-nüllü kadın, atık tekstil ürünlerini,

aksesuarlara ve kıyafetlere dönüştürüyor. Kayaönü Mahallesi’nde bulunan merkezdeki geri dönüşüm atölyesinde kadınlar, evlerinde kullanmadıkları atık tekstil ürünlerini merkeze getiriyor. Bir araya gelen kadınlar, atık tekstil ürünlerini dikiş makinesi ve malzemelerini kullanarak ortaya çıkardıkları aksesuar ve kıyafetleri de mahallerindeki dezavantajlı çocuklara dağıtıyor.

Alanya Belediyesi

Alanya Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü tarafından kentin farklı noktalarında konumlandırılan 353 adet giysi kumbarasından, toplam 150 bin 219 kilogram tekstil atığı toplandı. Giysi kumbaralarına atılan kıyafetlerden Eylül ayında 27 bin 910 kilogram, Ekim’de 29 bin 647 kg, Kasım’da 54 bin 020 kg, Aralık’ta 36 bin 590 kg tekstil atığı olmak üzere toplam 150 ton (150.219 kg) toplanarak geri dönüşüme kazandırıldı.

Bulancak Belediyesi

Giresun’un Bulancak Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü tarafından “Sıfır Atık” projesi kapsamında yürütülen çalışmalarla ilçede çevre dostu uygulamalar hayata geçiriliyor. Bu doğrultuda mahalle ve sokaklara yerleştirilen 52 adet Tekstil Atığı ve

Giysi Kumbarası aracılığıyla giysi, ayakkabı ve çanta gibi kullanılmış tekstil ürünleri toplanarak evsel atıklardan ayrıştırılıyor ve geri dönüşüm süreçlerine kazandırılıyor.

Hacılar Belediyesi

Hacılar Belediye Başkanı Bilal Özdoğan ile Türk Kızılay Kayseri Şube Başkanı Cafer Beydilli, Hacılar’da oluşan ikinci el tekstil ürünlerinin kaynağında toplanması, geri kazanılması ve ihtiyaç sahiplerine destek olması amacıyla iş birliği protokolü imzaladı. Açıklamada “Geri dönüşümü iyiliğe dönüştüren anlamlı bir iş birliğine imza attık. Protokol kapsamında belediyemiz ile Türk Kızılayı koordinasyonunda ilçemizin uygun noktalarına yerleştirilecek kıyafet bağış kutuları aracılığıyla toplanacak” ifadeleri kullanıldı.

Konyaaltı Belediyesi

Konyaaltı Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü, Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında tekstil atıklarının toplanmasına yönelik çalışmalarını sürdürüyor. Bu kapsamda vatandaşlar; giysi, ayakkabı, çanta, battaniye, nevresim ve benzeri tekstil ürünlerini belediyenin hizmet binalarına, muhtarlıklara ve mahallelerde bulunan geri dönüşüm noktalarına bırakabiliyor.

Dünya'da tekstil atık örnekleri

Portekiz: Portekiz güçlü tekstil sanayisi ve sürdürülebilir üretim uygulamalarına verdiği önemle dikkat çekiyor. Portekiz'in kuzeyindeki Guimarões bölgesi, tekstil üretiminin kalbidir. Buradaki üreticiler, okyanustan toplanan plastik atıklardan üretilen iplikleri (Seaqual gibi) lüks kumaşlara dönüştürmekte küresel bir merkez haline geldi.

İsveç: Ülke H&M ile Acne Studios gibi dünyaca tanınan tekstil markalarına ev sahipliği yapması nedeniyle önemlidir. İsveçli Renewcell şirketi ise tekstil atıklarından elde ettiği selüloz bazlı Circulose® adlı yenilikçi ham madde ile döngüsel tekstil üretimi alanında önemli bir teknoloji geliştirdi.

Almanya: Almanya moda sanayisinde yenilikçilik odaklı üretim anlayışıyla öne çıkıyor. Alman outdoor ve spor giyim markası Vaude, üretim süreçlerinde katı çevre standartları uygulayan ve zararlı kimyasalları tamamen dışlayan küresel Green Shape sertifikasyon sistemini geliştirerek sektöre öncülük etti.

Danimarka: Danimarka, Ganni ve Samsøe Samsøe gibi küresel moda markalarına ev sahipliği yapmasıyla ve yenilikçi moda endüstrisiyle dikkat çekiyor. Copenhagen Fashion Week, podyuma çıkacak markalara "en az %50 sertifikalı organik, geri dönüştürülmüş veya ileri dönüştürülmüş malzeme kul-

lanma" gibi 18 katı sürdürülebilirlik şartı koşan dünyadaki ilk ve tek moda haftasıdır.

Hindistan: Ülke köklü tekstil üretim geçmişi, yüksek üretim kapasitesi ve doğal lif üretimindeki gücüyle öne çıkan ülkeler arasında yer alıyor. Hindistan'ın Madhya Pradesh bölgesi, dünyadaki GOTS (Global Organic Textile Standard) sertifikalı organik pamuğun devasa bir kısmını üretiyor ve buradaki çiftçiler geleneksel tarım yerine tamamen yağmur suyuyla beslenen organik döngüsel tarıma geçiş yaptı.

Amerika Birleşik Devletleri: ABD, tekstil sektöründeki güçlü üretim kapasitesiyle öne çıkan ülkeler arasında. ABD merkezli küresel marka Patagonia, kıyafetlerinin %100'ünü geri dönüştürülebilir malzemelerden üretme hedefinin yanı sıra, müşterilerine eskiyen kıyafetlerini atmak yerine tamir ettirmeleri için ücretsiz destek sağlayan "Worn Wear" programını yürütüyor.

Çin: Dünyanın en büyük tekstil üreticisi ve ihracatçısı olan Çin, güçlü üretim altyapısıyla öne çıkıyor. Shandong Ruyi Group gibi büyük üreticiler, tekstil atıklarını yeniden elyafa dönüştüren "yeşil akıllı fabrikalar" kurmakta ve su tüketimini %60'a kadar azaltan su-suz boyama (AirDye) teknolojilerini yaygınlaştırıyor.

Bunları biliyor musunuz?

- ▶ Hızlı moda sektöründe en yaygın kullanılan malzemelerden biri olan polyester nedeniyle, üretilen giysilerin yaklaşık %60'ı fosil yakıt kökenli sentetik lifler içeriyor.
- ▶ Kıyafet üretimi için her yıl 24 milyon ton pamuk üretiliyor.
- ▶ Moda markalarının %11'inden azı ürettikleri ürünler için geri dönüşüm stratejilerine sahiptir.
- ▶ Moda şirketlerinin yalnızca %12'si yıllık olarak kaç adet ürün ürettiklerini açıklıyor.
- ▶ Satılan yeni giysi ürünlerinin tahminen %60'ı satıldıktan sonraki bir yıl içinde çöplüklere gidiyor.
- ▶ Hızlı moda pazarının değerinin yaklaşık 40 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor.
- ▶ Son 20 yılda küresel moda tüketiminin %400 oranında arttığı tahmin ediliyor.
- ▶ 2030 yılına kadar moda endüstrisinin 1,24 milyar ton karbondioksit salımından sorumlu olacağı öngörülüyor.

Archibald armchair designed by Jean-Marie Massaud

Made of Stories

Crafted in Italy with love for life's most memorable moments. Since 1912.

poltronafrau.com

POLTRONA FRAU by BMS DESIGN CENTER
Nispetiye Cad. Seheryıldızı Sk.5 Etiler
T. 0212 263 64 06
info@bms.com.tr | bms.com.tr
f bmsdesigncenter | @bmsdesigncenter

DESIGN
CENTER
1984

PRİZMADAN YANSIYAN

Dr. Kubilay Kavak

“İnsan öteki dünyaya inansın ya da inanmasın fark etmez, varlığa/ eşyaya dair somut bir olguya karşı bilincini kapatamaz, o yokmuş gibi hareket edemez.”

“Ölüm, bir birlikten geriye kalan yalnızlıktır.”
(Jose Ortega y Gasset)

*

“Hayat her türlü bitişin bir araya gelmesinden oluşan bir akıştır, bir şey biter, bir şey başlar, böyledir bu.”
(Ayfer Tunç)

*

“Burası bir dünya, ne çok kıymetlendirdik
Oysa bir tarla idi, ekip biçip gidecektik.”
(Cahit Zarifoğlu)

*

“Yunus Emre bu dünyada iki kişi kalır derler.
Meğer Hızır İlyas ola âb-ı hayat içmiş gibi...”
(Yunus Emre)

Bir zamanlar, “Hayat dediğin nedir ki cancağızım, sonuna üç nokta konulan uzun bir çizgiden başka?” demiştim bir yazımda. Gerçekten de öyle değil mi? Kimi kısa kimisi daha uzunca bir akışın içinde geçip giden zamana ve o zaman boyunca dünyada bulunmaklığımıza “hayat” adını veriyoruz. Ve gün gelip zaman dolunca, o akışın sonuna üç nokta konuluyor. Bir hikâyeydi bitti, belki biraz yarım kaldı, biraz eksik kaldı, ama işte bitti dercesine üç nokta...

Ölüm müdür korkutan?

Yine bir zamanlar, hafızam beni yanıltmıyorsa yirmi yıl kadar bir süre önce, ana akım medyada yer tutmuş birkaç köşe sahibi, Zincirlikuyu Mezarlığı’nın kapı alınlığındaki “Her canlı ölümü tadacaktır” ifadesinin kaldırılması gerektiğini, tüyler ürperten bu sözün özellikle gençlerin sinirini

bozduğunu, belediyenin bu yazının kaldırılması için harekete geçmesi gerektiğini yazmıştı. Kutsal kitaptaki bir ayetin “tüyler ürpertici” olarak anılmasıdaki garabet bir yana, bu sözün neden irkiltici bulunduğunu kavramakta zorlanıyorum. O gün de anlayamamıştım, bugün de anlamıyorum: Yâ Hu öleceğiz bir gün, bütün canlılar ölür, biz de birer canlıyız ve öleceğiz! Bunu hatırlatan bir ifadeye gözü değince insanın, neden sinirleri bozulsun ki?

İnsan öteki dünyaya inansın ya da inanmasın fark etmez, varlığa/ eşyaya dair somut bir olguya karşı bilincini kapatamaz, o yokmuş gibi hareket edemez, uzun süreli biçimde o olguyu gözden ırak tutamaz. Doğası gereği insanın acıdan kaçma eğilimi vardır ve acı veren yönüyle ölümün gündelik pratiğin dışında bir şey gibi ele alınması belki de türümüzün nesiller boyunca geliştirdiği bir acıdan korunma mekanizmasıdır. Buraya kadar tamam. Ama ölümün hatırlanmasından veya hatırlatılmasından kategorik bir rahatsızlık içinde olmak, insanın kendisini aldatmak için uydurduğu ve akıl tülüne sarmalamaya çalıştığı, trajik ve modern zamanlara has bir yanılgıdır.

Savaşları ele alalım. Burnumuzun dibinde yürüyen, çocukların hunharca öldürüldüğü çatışmaları... Alabildiğine sevimsiz, insanın yüreğini burkan, hele anne-baba olmuşların içini herkesten çok acıtan savaşları yok sayabilir miyiz? Sırf olup bitenleri yüreğimiz kaldırmıyor diye bu vahşi, yıkıcı, gaddar ama dibine kadar sahicci olguyu görmezden gelebilir miyiz? Ölüm de bunun gibi bir olgudur; canlılara dair, insana dair ve daha genel anlamda hayata dair bir olgu. Ölümü korkulacak bir mesele olarak değil; hayata içkin ve onun sınırını tayin

Ölüm ve hayat: Sürdürülebilirliğin yapı taşları - 1

eden bir olgu olarak ele almak, zannedildiği gibi hayattan alınacak tadı engellemeyecek, aksine yaşama zevkini derinleştirecektir.

Hayat: Çalkantılı yolculuğun adı

Anne karnından halâs olduktan sonra alınan ilk nefes, insanın yeryüzündeki seyahat çizgisinin başlangıç noktasıdır. Verilen son nefes ise, birleşe birleşe bir çizgi oluşturmuş milyonlarca noktanın son halkası. İşte bu ilk nefes ile son nefes arasındaki zaman dilimi ömre tekabül etmektedir ve hayatın uzunluğu ya da kısalığı alınan nefes sayısı ile ölçülmektedir.

Hayatı bu şekilde anlamlandırdığımızda, son nefes (yani ölümün) acı verici niteliği azaldığı gibi korkutucu vasfı da hafiflemektedir. Son nefesi daha önce alınan nefeslerden ayıran tek şey, son nefesle birlikte artık yeni bir nefes alma olanağının kalmamasıdır. Bu bilince erişmek, aldığımız her nefesin kıymetini bilmeyi ve ciğerlerimizi dolduran oksijeni anlamlı işlerde kullanmayı beraberinde getirecektir. Çünkü o nefesi verdikten sonra yeni bir nefes almayabileceğimizin bilincinde olmak, hayatı anlamlı kılmak için bize ihtiyaç duyduğumuz irade gücü ve enerjiyi sağlayacaktır. Yani kısaca söylemek gerekirse, bahsini ettiğim bilinç düzeyi, hayata anlam katmak için yakıt olacaktır.

Hayatın anlamını derinleştirmek

Hayatın sınırlarını kavramaya yönelik bu izahata rağmen, felsefenin kadim sorularından biri hâlen askıda durmaktadır: Hayatın anlamı nedir? Bu sofistike sorunun cevabını bilmekle birlikte, yaşama lezzet katan şeylerin ancak yükseltilmiş bilinç düzeyiyle duyumsanabileceğini sav-

lıyorum. Söz gelimi hayatın anlamını iyi yemekler yemede görüyorsanız ve diyelim ki kabağı çok seviyorsanız, çatalınıza taktığınız çok seviyorsanız, ağzınıza götürmeden önce bir anlığına durmak ve birazdan damağınızla buluşacak o yemekte nasıl bir emek olduğunu düşünmek, hayattan alınan keyfin-tadın yükselmesine hizmet edecektir.

Ilık bahar güneşinin altında kabak fidesini toprakla buluşturan nasırlı bir el, sonra o fideyi sulayan başka bir el, sonra yazın sarı sıcaklığında keskin bir makasla kabağı sapından kesen başka bir el, daha sonra hasat sepetini sürükleyen, traktör römorkuna yükleyen, depolara taşıyan, kamyonlarla uzun mesafelere götüren, sebze haline veya büyük market deposuna indiren, paketleyen, satan, alan, mutfağa getiren, yıkayan, dilimleyen, pişiren onlarca yüzlerce el... Benzer başka yüzlerce binlerce elin yumurta, tuz, karabiber, un, soğan, dereotu ve daha bir sürü başka malzeme için benzer bir devinimle seferber olduğunu hatırlamak şüphesiz bu imajı çok daha zengin hale getirecektir.

Böyle kısacık bir duraklamadan sonra ağzınıza götürdüğünüz o mücver lokması, inanın size artık çok

daha lezzetli gelecektir. Aynı tefekkür (derinlikli düşünme) hamlesini başka alanlara da uyarlamak mümkündür. Hayatın anlamını çocuk sahibi olma, çok para kazanma, sıklıkla lüks tatiller yapma, en prestijli konserlere gitme gibi materyal alanlarda bulanlar için dahi aynı izleği takip etmek mümkündür. Mesele, değerlendirmenin başlangıç noktasına, o tek bir nefesi koyabilmektir. Yani verdikten sonra bir yenisini alabileceğimizden asla emin bulunmadığımız o tek ve her seferinde özel olan nefesi...

Ve sürdürülebilirlik...

Sıklıkla söylediğim üzere sürdürülebilirlik, sanılanın aksine basit bir çiçek-böcek meselesi değildir; bilakis, evrene, dünyaya ve insana dair alternatif bir kavramsallaştırma sistematığıdır. Bu sistematik, hiç şüphesiz, insanlığın evren tasavvuruna olduğu kadar coğrafyaların kültür kodlarına da açılımlar sunan bir perspektif içermektedir. -Eli maşalı editörümüzün koyduğu ve kolay esnemeyen uzunluk kısıtından dolayı- sürdürülebilirlik ile hayat-ölüm dikotomisi arasındaki ilişkiyi ve sürdürülebilirliğin bu çerçevede nasıl bir yaklaşım sunduğunu -kısakmetse- devam yazısında anlatacağım.

ERP VE IOT SAYESİNDE VERİLER SÜREKLİ İZLENİYOR

“

ERP ve IoT sayesinde makinelerden anlık alınan verileri, üretim süreçlerini sürekli izleyebiliyor ve optimize edebiliyoruz.”

IAS YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ VE CEO | CAN HAKAN KARABİBER

■ Nüşet Çamuşoğlu

Dijital dönüşüm ile sürdürülebilirlik hedeflerinin giderek daha fazla iç içe geçtiği günümüzde, kurumsal kaynak planlama (ERP) sistemleri işletmeler için stratejik bir öneme sahip. IAS Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve CEO'su Can Hakan Karabiber, Yeşil İş Platformu Dergisi'ne verdiği röportajda; üretimden satın almaya, finanstan sürdürülebilirlik yönetimine kadar tüm iş süreçlerinin entegre şekilde yönetilmesinin şirketlere sağladığı avantajları ve Canias'ın bu alandaki yaklaşımını anlattı.

■ Öncelikle sizi, ekibinizi ve şirketinizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Ben Can Karabiber, IAS Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve CEO'su olarak görev yapıyorum. IAS, 1989 yılında Almanya'nın Karlsruhe kentinde kurulan; bugün ERP, IoT, büyük veri, iş zekâsı, otomasyon, bulut ve son dönemde yapay zekâ gibi alanlarda çözümler geliştiren global ölçekli bir teknoloji şirketi. Canias platformunu kendi yazılım dilimiz TROIA ile geliştiriyoruz. Bugün 32

ülkede, 16 dilde, 1.400'den fazla müşteri ve 70.000'den fazla kullanıcıya hizmet veriyoruz. Almanya, Türkiye, Güney Kore, İsviçre'deki ofislerimizde; danışmanlık, yazılım geliştirme, destek, proje yönetimi, eğitim, satış - pazarlama ve finans ekiplerimizle çalışmalarımıza devam ediyoruz. Canias ekosistemi içerisinde farklı ölçek ve sektörlerdeki şirketlere uçtan uca dijital dönüşüm çözümleri sunuyoruz.

■ Canias'ın gelişmiş teknolojisi sürdürülebilirliği nasıl sağlıyor? Bu konuda yaptığınız çalışmalar nelerdir?

Canias'ın sürdürülebilirlik tarafındaki en güçlü katkısı, üretim süreçlerinde oluşan veriyi ölçülebilir ve yönetilebilir hale getirmesi. Üretim, enerji tüketimi, makine durumu, kaynak kullanımı, malzeme akışı ve kalite süreçleri aynı dijital omurga üzerinde izlendiğinde şirketler sürdürülebilirlik performansını çok daha net görebiliyor ve yönetebiliyor. Canias ERP; IoT, büyük veri ve sürdürülebilirlik yönetimi kabiliyetleriyle bu verileri operasyonel kararların parçası haline getiriyor. Özellikle Kurumsal Sürdürülebilirlik

Yönetimi (ESM - Enterprise Sustainability Management) modülümüzle çevresel, sosyal ve yönetim (ESG - Environmental, Social and Governance) verilerinin yakalanması, hesaplanması, analiz edilmesi ve raporlanması süreçlerini destekliyoruz. Bu alandaki yaklaşımımızın Almanya'da Factory Innovation Awards'ta "Sürdürülebilir Akıllı Fabrika" kategorisinde Altın Ödül ile karşılık bulması da bizim için önemli bir motivasyon kaynağı oldu. ERP sistemimiz, şirketlerin tüm iş süreçlerini anlık olarak izlemelerini, raporlamalarını ve analiz etmelerini sağlayarak doğru kararlar almalarına destek oluyor. Böylece işletmeler mevcut durumlarını net bir şekilde görebiliyor ve risklerini daha sağlıklı yönetebiliyor. Bunun yanında müşterilerimizin süreçlerini analiz ederek verimsizlikleri tespit ediyor, daha verimli ve rekabetçi iş modelleri oluşturmalarına yardımcı oluyoruz. Gerektiğinde üretim süreçlerini yeniden tasarlayarak operasyonel verimliliği artırıyor, şirketlerin değişen koşullara daha hızlı uyum sağlamalarını destekliyoruz. Bu da sürdürülebilir büyümenin temelini oluşturuyor.

Canias ekosistemi içerisinde farklı ölçek ve sektörlerdeki şirketlere uçtan uca dijital dönüşüm çözümleri sunuyoruz.

■ Şirketler sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşırken ERP sistemleri neden kritik hale geldi?

Sürdürülebilirlik hedefleri artık doğrudan operasyonel veriye dayanıyor. Enerji tüketimi, ham madde kullanımı, üretim verimliliği, fire oranları, tedarikçi bilgileri ve karbon emisyonları birbirinden bağımsız başlıklar olarak yönetildiğinde sağlıklı bir sürdürülebilirlik resmi çıkarmak zorlaşıyor. Canias gibi gelişmiş sistemler bu noktada şirketin farklı süreçlerinden gelen verileri ortak bir zeminde birleştire

yor. Böylece şirketler hem performanslarını daha şeffaf izleyebiliyor hem de raporlama, denetim ve uyum süreçlerini daha güvenilir biçimde yönetebiliyor. Canias'ın ESM modülüyle sürdürülebilirlik verilerini üretim, satın alma ve finans süreçleriyle entegre ele almamız da bu ihtiyaca dayanıyor.

■ IoT, yapay zekâ ve iş zekâsı uygulamaları sürdürülebilir üretim süreçlerinde nasıl bir fark yaratıyor ve nasıl değerlendiriyor-sunuz?

IoT, yapay zekâ ve iş zekâsı sürdürülebilir üretimde farkı görünür, hız ve öngöründe yaratıyor. IoT altyapısı sayesinde makinelerden, sensörlerden ve üretim hatlarından gelen enerji tüketimi, duruş, bakım, kalite ve çevresel değerler gerçek zamanlı olarak izlenebiliyor. İş zekâsı uygulamaları bu verileri raporlara ve performans analizlerine dönüştürüyor. Yapay zekâ ise doğru veri zemininde kalite sapmaları, bakım ihtiyaçları, verimsiz enerji kullanımı veya planlama kaynaklı kayıplar gibi konularda erken uyarı ve karar desteği sağlayabiliyor.

Canias platformu bu süreçleri; ERP, IoT, caniasIQ ve veri analitiği kabiliyetleriyle bütünleşik ele alıyor. Böylece şirketler sürdürülebilirlik performansını dönemsel raporlarla sınırlı tutmadan günlük kararların parçası haline getirebiliyor. ERP ve IoT sayesinde makinelerden anlık alınan verileri, üretim süreçlerini sürekli izleyebiliyor ve optimize edebiliyoruz. Donanım tipine göre farklı veriler IoT altyapısı ile toplanıyor, makine öğrenmesi ile analiz ediliyor. Makine öğrenmesiyle değerler AI tarafından yorumlanarak kestirimci bakım çalışmaları planlanıyor. Yenilenen planlar ile kayıplar engelleniyor. Ayrıca Fiziksel AI kapsamında, IoT-Analitik/AI altyapılarının birlikte çalışmasıyla gelecek dönem enerji tüketimi ve maliyetler öngörülüyor. ERP içerisinde bu yaklaşım kullanıcılara sürdürülebilirlik tarafında dijital bir asistan sağlıyor. Tüm süreçlerin verimliliği için teknoloji ile saha bilgisini bir araya getirmek gerekiyor. Deneyimli ekibimizle müşterimizin ihtiyaçlarını doğru anlayıp, teknoloji altyapımız ile çözümler sağlıyoruz.

■ Canias ERP, enerji tüketimini ürün ve sipariş bazında analiz etme konusunda şirketlere nasıl bir avantaj sağlıyor?

Enerji tüketimini ürün ve sipariş bazında analiz edebilmek, şirketlere maliyetlerini daha doğru okuma imkânı veriyor. Bir üretim hatında, belirli bir siparişte ya da belirli bir ürün grubunda ne kadar enerji kullanıldığını görebilmek; fiyatlandırma, kârlılık analizi, kapasite planlama ve verimlilik yönetimi açısından önemli bir avantaj sağlıyor. Canias ERP, IoT entegrasyonu sayesinde sahadan gelen enerji verilerini üretim emri, makine durumu, hat performans, sipariş ve maliyet bilgisiyle birlikte değerlendirebiliyor. Bu sayede şirketlerin yüksek tüketim yaratan süreçleri daha erken fark etmesine ve operasyonel kararlarını daha sağlıklı verilerle almasına yardımcı oluyor. Enerji verisi ESM modülüyle birlikte ele alındığında karbon hesaplaması ve sürdürülebilirlik raporlaması için de güçlü bir temel oluşuyor. ERP sistemleri, şirketlerin süreçlerini anlık olarak takip etmelerini ve veriye dayalı kararlar almalarını sağlıyor. Tüm adımlar izlenebildiği için şeffaflık artıyor, operasyonel riskler azalıyor. Pek çok müşterimiz, sistemi kullanmaya başladıktan sonra yıllardır fark etmedikleri verimsizlikleri ve süreç açıklarını tespit ettiklerini ifade ediyor. Canias'ın Troia geliştirme altyapısı ise şirketlerin ihtiyaçla-

rına göre kendi süreçlerini geliştirebilmelerine olanak tanıyor. Böylece her değişiklik için dışarıdan destek almak yerine, kurumlar kendi ekipleriyle uygulamalarını geliştirebiliyor ve dijital dönüşüm süreçlerini daha hızlı ve düşük maliyetle yönetebiliyor. Her ERP projesi şirketin büyüklüğüne ve süreçlerinin kapsamına göre farklılık gösteriyor. Bu nedenle projelere öncelikle detaylı bir süreç analiziyle başlıyor, ardından kurumun ihtiyaçlarına uygun bir yol haritası oluşturuyoruz. Bu yaklaşım sayesinde projeleri planlanan takvim içinde başarıyla tamamlıyoruz.

■ Factory Innovation Awards'ta "Sürdürülebilir Akıllı Fabrika" kategorisinde Altın Ödül kazanmanız IAS için ne ifade ediyor?

Bugün şirketler yalnızca daha

verimli üretim yapmakla yetinmiyor; bu verimliliğin enerji tüketimi, kaynak kullanımı ve karbon ayak izi üzerindeki etkisini de izlemek ve yönetmek zorunda. Bu nedenle teknoloji, sürdürülebilirliği ölçülebilir ve yönetilebilir hale getiren temel altyapı olarak önem kazanıyor. IAS olarak Canias ile üretim şirketlerine dijitalleşme kabiliyeti sunmanın yanı sıra; daha izlenebilir, verimli ve sürdürülebilir bir üretim modeli kurmalarına destek oluyoruz. Almanya'da aldığımız bu ödülü, sürdürülebilir üretimi teknolojiyle yönetilebilir hale getirme yaklaşımımızın uluslararası ölçekte karşılık bulduğunu göstermesi açısından değerli buluyoruz.

Tekstil atığında sistemin rolü kritik

Ağustos ayı "Tekstil Atık Ayı" olarak geçiyor. Bu tür farkındalık dönemlerini değerli buluyorum çünkü atık meselesi üretim sürecinin tamamında ele alınması gerekiyor. Ham madde kullanımı, üretim planlama, stok yönetimi, kalite süreçleri, fire takibi ve enerji tüketimi doğru yönetildiğinde atık daha kaynağında veya daha oluşmadan azaltılabilir. Burada dijital sistemlerin rolü çok kritik. Canias ile üreticilere malzeme akışını, üretim verimliliğini, enerji tüketimini ve sürdürülebilirlik verilerini aynı dijital omurga üzerinde izleme kabiliyeti sunuyoruz.

Bu da şirketlere hem çevresel etkilerini daha sağlıklı yönetme hem de kaynaklarını daha verimli kullanma imkânı sağlıyor.

Nestlé Türkiye'den güçlü bir adım

Nestlé Türkiye, Onarıcı Tarım Projesi ile farklı ürün gruplarında ve bölgelerde onarıcı tarım uygulamalarını yaygınlaştırıyor.

Gıda sistemlerinin dayanıklılığını artırmak ve üretimin temel yaklaşımlarından biri haline getirmek üzere onarıcı tarım uygulamalarını yaygınlaştırmayı hedefleyen Nestlé Türkiye 120'nci yılında Onarıcı Tarım Projesi ile somut bir dönüşüm başlatıyor. Şirket, bu dönüşümün yol haritasını ve yürüttüğü çalışmaları; Bandırma'da Nestlé Türkiye CEO'su Leszek Wacirz ve Nestlé Türkiye Pazarlama, İletişim ve Sürdürülebilirlik Direktörü Başak Ünal ev sahipliğinde düzenlenen "Onarıcı Tarım: Bugdayın İzinde" etkinliğinde paylaştı.

Nestlé Türkiye, Onarıcı Tarım Projesi ile farklı ürün gruplarında ve bölgelerde onarıcı tarım uygulamalarını yaygınlaştırarak tarladan sofraya uzanan değer zincirinde kalıcı bir dönüşüm yaratmayı hedefliyor. Proje; toprağın korunması ve iyileştirilmesi, su kaynaklarının etkin yönetimi ve biyoçeşitliliğin desteklenmesi yoluyla hem tarımsal verimliliği hem de çiftçilerin uzun vadeli dayanıklılığını güçlendirmeyi amaçlıyor.

Gıda sistemini geleceğe taşıırken, değer zincirinin bütününde dayanıklı ve koruyucu bir model inşa etmenin stratejik önemine dikkat çeken

Leszek Wacirz Nestlé Türkiye CEO'su

Başak Ünal Nestlé Türkiye Pazarlama, İletişim ve Sürdürülebilirlik Direktörü

Nestlé Türkiye CEO'su Leszek Wacirz, "Dünyanın lider gıda ve içecek şirketi Nestlé olarak, gıda üretiminin geleceğinin tarımsal değer zincirinin tamamında daha dayanıklı, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir yapı kurmaktan geçtiğine inanıyoruz. Bu nedenle dönüşümün merkezine tarımı, toprağı ve çiftçiyi alıyoruz. Onarıcı tarım yaklaşımıyla yalnızca bugünün üretim ihtiyaçlarına yanıt vermeyi değil; toprak sağlığını, biyoçeşitliliği, su kaynaklarını ve çiftçilerin iklim değişikliği karşısındaki dayanıklılığını güçlendirerek gıda sistemlerini uzun vadede güvence altına almayı hedefliyoruz." dedi.

Nestlé Türkiye Pazarlama, İletişim ve Sürdürülebilirlik Direktörü Başak Ünal, "Nestlé Türkiye

olarak, onarıcı tarımın Türkiye'de yaygınlaşmasına öncülük ediyor; sahada karşılığı olan, ölçülebilir ve uzun vadeli değer yaratan uygulamalarla tarım ekosisteminde kalıcı bir dönüşüm yaratmayı hedefliyoruz. Mısır ve buğdayla başlayan bu yolculuğu, önümüzdeki dönemde şeker pancarı ve süt üretimi gibi farklı değer zincirlerine de taşıyarak etkimizi büyütmeyi amaçlıyoruz. Bu yaklaşımı yalnızca üretim verimliliğiyle sınırlı görmüyoruz; toprağın sağlığını iyileştiren, su kaynaklarının korunmasına katkı sağlayan, biyoçeşitliliği destekleyen, farklı ürün sistemlerini daha sürdürülebilir modellerle buluşturan bütüncül bir dönüşüm alanı olarak ele alıyoruz." dedi.

Anneler yeni bir ekonomi oluşturun

Bebek ve çocuk ürünlerinde doğal, güvenli ve kişiselleştirilmiş ürünlere yönelik talep hızla artarken, el örgüsü de yeniden yükselişe geçti. El örgüsü battaniyelerden amigurumi oyuncaklara, hırkalardan patiklere kadar pek çok ürün hem ebeveynlerin hem de üretici annelerin ilgi odağı haline geliyor. Özellikle sosyal medya ve dijital satış platformlarının yaygınlaşmasıyla birlikte evde üretim yapan kadınların sayısı artarken, el örgüsü artık yalnızca bir hobi değil, aynı zamanda önemli bir gelir kaynağına dönüşüyor.

El emeğiyle üreten kadınların oluşturduğu ekonomik hareketliliğin sektörü büyüttüğünü ifade eden Etrofil El Örgü İplikleri Yönetim Kurulu Başkanı Toygun Batalı şöyle

konuştu: “Özellikle anneler yalnızca ekonomik nedenlerle değil, çocuklarına güvenle kullanabilecekleri özel ürünler hazırlamak amacıyla örgüye yöneliyor. Bunun yanında sosyal medya ve dijital satış platformları sayesinde birçok kadın ürettiği ürünleri satarak ek gelir elde ediyor. El emeğiyle üretim yapan anneler, bugün yeni bir ekonomik ekosistemin oluşmasına önemli katkı sağlıyor. Çocuk ve bebek ürünleri segmentinin sektörün en dinamik alanlarından biri. El yapımı ürünlere olan ilginin artması, sürdürülebilir tüketim anlayışının yaygınlaşması ve kişiselleştirilmiş ürünlerin değer kazanması bu segmenti büyüten en önemli unsurlar arasında yer alıyor. Biz de Etrofil olarak özellikle

Toygun Batalı
Etrofil El Örgü İplikleri
Yönetim Kurulu Başkanı

bebek ve çocuk örgülerine uygun, yumuşak dokulu, yüksek kullanım konforu sunan yeni kalite ve renk alternatifleri geliştirmeye devam ediyoruz.”

Anavarza Bal Guinness Rekoru kırdı

45 yılı aşkın bir süredir sofralara lezzetli ballar ulaştıran Anavarza Bal, Toroslar'ın kalbi Adana Kozan'daki tesisinde kurduğu 15 metreyi aşan Dünyanın En Büyük Arı Oteli'yle Guinness Dünya Rekordu

Can Sezen
Anavarza Bal Genel Müdürü

Şeyda Subaşı
Guinness Dünya Rekorları Hakemi ve
Türkiye Temsilcisi

ları Kitabı'na girdi. Anavarza Bal bünyesine kurulan Türkiye'de ve dünyada ilk olan kapsamlı “Yaşasın Arılar” departmanının ilk projesi olan Arı Oteli, arılara güvenli yaşam alanı sunarken biyolojik çeşitlilik ve gıda güvenliği için de güçlü bir farkındalık mesajı verdi.

Anavarza Bal Genel Müdürü Can Sezen, konuyla ilgili, “Dünyanın en küçük işçileri için, dünyanın en büyük otelini inşa ettik. Tam bir

yıl boyunca üzerinde büyük bir emekle çalıştığımız projemiz 15,11 metre uzunluğa, 3,2 metre yüksekliğe ve 0,50 metre derinliğe sahip; sedir, meşe, ceviz, dut ve kızılçam gibi doğal ağaçlar ile kamış ve odunsu malzemeler kullanılarak inşa edildi. Bu yapının doğayla bağ kurmamızı sağlayan kalıcı bir sembol olmasını diliyoruz. Çünkü inanıyoruz ki; arılar varsa, yaşam var.” dedi.

ÇEVRE DEMEK YAŞAM DEMEK

Prof. Dr. Güray ÇELİK

“Bir ürünü satın almak, sorumluluğuyla geliyor. O ürünün geçmişine, bugününe ve sizden sonraki hayatına da ortak oluyorsunuz.”

Tam da alışveriş merkezinden çıkmak üzeresiniz. Son anda mağazanın vitrininde o ceketı gördünüz. Çok da düşünmediniz. “Bir bakayım,” demenizle mağazanın içine doğru adım atmanız arasında yalnızca üç saniye vardı. Denediniz, beğendiniz, ödemenizi yaptınız ve paketinizi alıp çıktınız. Karar verirken biraz duraklamanız, ürünün fiyatıyla ilgiliydi en çok. Biraz da kalitesiyle...

Paket elinizde yürürken gardırobunuz geldi aklınıza. Ağzına kadar doluydu. Yeni ürünlere pek yer kalmamıştı. Siz yenilerini astıkça giysiler sıkışıyor, kırışıyor, bazıları aylarca askıdan hiç çıkarılmadan bekliyordu. “Biraz hafifletmeliyim,” diye düşündünüz. “Eskileri ne yapsam acaba?” Kıyafetleriniz aslında eskimemişlerdi. Hatta sapasağlamdılar. Verecek kimse de yoktu. Bir şekilde herkesin çok fazla kıyafeti vardı. İhtiyaç duyduğumuzdan çok daha fazlası üretiliyor, her bütçeye uygun yeni ürünler durmaksızın vitrinlere yerleştiriliyordu.

Kıyafetlerin ömrünü uzatmak

Eskidendi kıyafetleri onarıp ömrünü uzatmak. Eskidendi büyük kardeşin kıyafetlerini küçük kardeş için saklamak. Hatta kıyafetleri en baştan “ya kilo alırsam” veya “çocuğum büyüdüğünde de giysin” diye düşünerek genişleyip uzayabilecekleri esneklik içinde satın almak... İlkokul fotoğraflarımızda yaşımızdan büyük kıyafetler içinde görünmemiz bu yüzdendir belki. Ama şimdi böyle değildi işte. Onarmanın bedeli yeni ürünün satın alma bedeliyle yarışmıyordu. Tamir edeceğime yenisini alırım diyordu herkes. Öyle terzi de bulunmuyordu kolay kolay. Kimse bir başkasından gelecek kullanılmış bir kıyafete kolay

kolay bakmıyordu; burun kıvrıyordu daha doğrusu. Okullarda ev ekonomisi dersi de verilmiyordu. Ufak tefek dikiş işleri öğretmiyordu anneler çocuklarına artık.

Kıyafete istediğiniz zaman ulaşmak daha iyi değil miydi? İhtiyaç fazlası da olsa bolca kıyafetin kime ne zararı vardı? Alım gücünüz varsa alıyordunuz. Sizin satın almanız ekonomiyi de destekliyordu işte. Bunca reklam bunun için yapılmıyor muydu? Birden zihninizde bir kelime yanıp sönmeye başladı: İsraf. Büyükler nasıl da severdi bu kelimeyi kullanmayı. Bu kez harfler büyüdü: İSRAF, İSRAF, İSRAF...

“Kötü bir şey mi yapıyorum acaba,” diye bir düşünce kaydı zihninizden. Kendinizi rahatlatacak bir açıklama buldunuz hemen: “Eskileri geri dönüşüm kutusuna atıyorum, çöpe atmıyorum ki.” Ardından başka bir soru geldi: “Bu eski kıyafetlerin geri dönüşümü nasıl oluyor acaba?”

Bugüne kadar hiç merak etmemiştiniz. Biraz araştırıyım derken işin ucunun başka yerlere vardığını gördünüz. Evet işin ucunda bambaşka bir dünya vardı. Geri dönüşüm kutusuna attığımız eski kıyafetlerin hepsi “yeni kıyafet” olmuyordu. Önce toplanıyor, bir ayrıştırma merkezine götürülüyor, durumlarına göre gruplandırılıyordu. Kullanılabilir durumda olanlar ihtiyaç sahiplerine ulaştırılabiliyordu. Giyilemeyecek durumda olanlar temizlik bezi, dolgu malzemesi, yalıtım ürünü, keçe gibi ürünlere dönüştürülerek değerlendirilmeye çalışılıyordu. Bir kısmı da parçalanarak lif haline getiriliyor ve tekstil üretiminde ikincil ham madde olarak kullanılıyordu. Fakat eski bir giysiyi lif yapıp yeniden kaliteli bir giysi üretmek kolay değildi.

İşıltılı vitrinlerin arkası

Geri dönüşümün hikâyesi

Kumaşlar çoğu zaman tek bir malzemeden oluşmuyordu. Pamuk, polyester ve elastan birbirine karışıyor; düğmeler, fermuarlar, baskılar ve kaplamalar ayırtırmayı zorlaştırıyordu. Lifler parçalama sırasında kısalıyor, yeniden üretilbilmeleri için çoğu zaman yeni liflerle karıştırılmaları gerekiyordu. Geri dönüşümün de suya, enerjiye, tesise ve teknolojiye ihtiyacı vardı. Demek ki geri dönüşüm, tüketimin çevresel etkilerini tamamen ortadan kaldıran sihirli bir işlem değildi. Değerliydi, gerekiyordu, fakat her şeyi başladığı noktaya kusursuzca döndüremiyordu. Geri dönüşüm kutusuna gitmeyenlerin ise pek şansı yoktu. Doğrudan çöplükleri dolduruyordu...

Artık çöplük denmiyordu bu kontrollü depolama alanlarına. Onların da çevreye etkileri vardı. Her ne kadar emisyon ve sızıntı suları kontrol altına alınmaya çalışılsa da hem çok yer kaplıyorlardı hem de çevresel etkileri devam ediyordu. Zaten, çöplükte gömülü duran eski bir kıyafetten kime ne hayır gelirdi. O kıyafetleri üretmek için harcanan su, enerji ve ham madde de beraberinde toprağın altına taşınmış oluyordu. O an durdunuz. "Nasıl bir kısır döngünün içindeyiz böyle?" dediniz. "Bu döngüyü nasıl kıracağız? Bu kadar çok satın almak bir çözüm olabilir mi?" Ardından başka bir düşünce geldi, sonra başka, sonra başka... "Sadece benim daha az satın almamla olur mu? Herkesin böyle yapması gerekmiyor mu? Ama ne kadar çok reklam yapıyorlar, satın alalım diye. Geri dönüşüm var diye de bizi teselli ediyorlar. Satın aldığım her ürün benim içme suyum azaltıyor, doğal kaynaklarımı azaltıyor, çevreye zarar vermeme neden oluyor. Dünya bu yüzden mi ısınıyor acaba? Bir sebebi de bu olsa gerek."

Zihniniz durmuyordu artık. Tüm eşyaları tek tek düşünmeye başladınız. Elinizi uzattığınız yerde bir düğme vardı, ışığı açtınız. Parmağınızı düğmeden kaldırmadınız birkaç saniye. Düğmenin ucunda sunulan bu enerji için arka tarafta çıkarılan madenler, yaşamlarını kaybeden madenciler, kurulan santraller, kilometrelerce uzanan iletim hatları, bu sistemleri ayakta tutan görünmez bir emek vardı. "Sakinleşmem lazım. Bir kahve içeyim," derken kahveyi doldurduğunuz fincana bakakaldınız. Bu fincanın ardında toprak, su, emek ve yüksek sıcaklıkta çalışan fırınlar vardı. Ya kahveye ne demeli? Bu kıtada bile yetişmiyordu. Başka coğrafyalarda yetiştirilen bitkiler, sulanan tarlalar, paketlenme hatları... Uzun bir yolculuk yapıyordu kahve, bize gelene kadar. Bu yolculukta harcanan petrol, çevreye verilen karbondioksit... Etkiler, etkiler, etkiler...

Hikâye nerede başlıyor?

Tüm eşyaların hikâyesi vardı. Biz bu hikâyeleri hiç merak ediyor muyduk? Hikâye nerede başlıyordu? Biz nereden giriyorduk bu hikâyelere? Bir ürünü satın aldığımızda mı başlıyordu her şey, yoksa o ürün çok daha önce mi dünyaya bir iz bırakmaya başlamıştı? Gözünüz telefonunuza kaydı.

Elinizdeki telefon için çıkarılan madenleri, üretim tesislerini, çalışanları, taşımacılığı ve ortaya çıkacak elektronik atığı düşündünüz. Bir ürünü ihtiyaç duymadan yenileme isteğimiz, dünyanın başka yerlerindeki insanları ve ekosistemleri nasıl etkiliyordu? Dünyanın bir başka yerinde çocuklar elektronik atıkların toksik buharlarıyla baş etmek zorunda kalacaklar mıydı? Değerli metaller için kaç savaş çıkıyordu? Görüldüğü gibi değildi bu ışıltılı

vitrinlerin arkası. Hiç değildi. Ürünlerin hikâyesi bizimle başlamıyor, bizimle bitmiyordu. Her ürünün bir öncesi, bir kullanım süresi ve bizden sonraki hayatı vardı. Her aşamada enerji tüketiliyor, su kullanılıyor, kaynaklar çıkarılıyor, emisyonlar oluşuyor ve atıklar ortaya çıkıyordu. Biraz daha uzun bakmak gerekiyordu. Bir cekete, bir fincana, bir telefona, bir ışık düğmesine... Bir zamanlar toprağın, suyun, madenin, emeğin ve enerjinin parçası olduklarını, bizden sonra da başka biçimlerde var olmaya devam edeceklerini hatırlamak gerekiyordu.

Hiçbir eşya hayatımıza sıfırdan girmiyordu. Biz bir ürünün hikâyesine ortasından katılıyorduk. Onu bir süre taşıyor, kullanıyor, eskitiyor, seviyor ya da gözden çıkarıyorduk. Sonra bırakıyorduk. Ama bıraktığımız şey yok oluyordu. Tam da alışveriş merkezinden çıkmak üzeresiniz. Vitrindeki cekete başka türlü bakıyorsunuz bu sefer. Artık yalnızca fiyatını değil, toprağı, suyu, emeği, yolu, zamanı ve tüm hikâyesini düşünüyorsunuz. Bir ürünü satın almak, sorumluluğuyla geliyor. O ürünün geçmişine, bugününe ve sizden sonraki hayatına da ortak oluyorsunuz.

Dr. Emre ILICALI

Altensis Yönetici Ortağı

*Bir şehri baştan
aşağı betona
ve asfalta
çevirdiğimizde,
aslında gündüz
dolup gece boşalan
kocaman bir termos
kurmuş oluyoruz.*

Şehirler neden giderek daha sıcak hale geliyor?

Avrupa bu yaz, kıtanın modern ölçüm tarihinde gördüğü en şiddetli sıcak hava dalgalarından birini yaşadı ve yaşamaya devam ediyor. Almanya ülke rekorunu 41 derecenin üzerine taşıdı. Fransa iki gün üst üste tarihin en sıcak gününü gördü. İngiltere'den İspanya'ya kadar birçok Avrupa ülkesinde Haziran rekorları kırıldı.

Dünya Sağlık Örgütü, dalganın daha ilk günlerinde sığağı bağı 1.300'den fazla ölüm bildirdi. Bilim insanları, bu şiddette bir sıcaklığın, insanın atmosfere saldığı sera gazları olmadan Haziran ayında yaşanma olasılığının neredeyse imkansız olduğunu yaptıkları araştırmalarla açıkça belirtiyor. Küresel çağda yeni bir iklim gerçekliğinden söz ediyoruz.

Burada farklı bir noktanın altını çizmek lazım. Aynı sıcak hava, aynı şehrin içinde bile herkesi eşit etkilemiyor. Bir parkın gölgesiyle iki sokak ötedeki asfalt bir meydan arasında, öğle saatinde birkaç derecelik farkı rahatlıkla hissedebilirsiniz. Şehirlerin çevresindeki kırlara göre çok daha sıcak olmasına uzmanlar "kentsel ısı adası" diyor. Ve bu farkın en önemli sebeplerinden biri, çoğu zaman hiç dikkat etmediğimiz bir yerde saklı. Ayağımızın altında.

Zemin çok sıcak

Havanın 38 derece olduğu bir günde farklı yüzeylerin sıcaklığı ölçüldüğünde ortaya şaşırtıcı bir tablo çıkıyor. ABD Çevre Koruma Ajansı ve NASA'nın verilerine göre yeşil alanlar yaklaşık 40 derecede kalırken, toprak 46, beton 58, asfalt ise 65 dereceye kadar çıkabiliyor. Yani ayağımızı bastığımız zemin, havadan 25 derece daha sıcak olabiliyor. Yeşil alanlar ve toprak, içindeki suyu buharlaştırarak kendini soğutuyor, tıpkı terlemenin bizi serinletmesi gibi.

Beton ve asfalt ise bunun tam tersini yapıyor. Gün boyu güneşin ısını depoluyor, sonra bunu gece boyunca yavaş yavaş geri veriyor. Bir şehri baştan aşağı betona ve asfalta çevirdiğimizde, aslında gündüz dolup gece boşalan kocaman bir termos kurmuş oluyoruz. İşte bu yüzden şehirlerde asıl yorucu olan çoğu zaman gündüzün sıcaklığı değil, bir türlü serinlemeyen gecelerdir. Yüksek binaların arasındaki dar sokaklar rüzgarın önünü keser, sıcaklığı içeride tutar. Ağaçların azalması, doğanın doğal olarak sağladığı gölgeyi ve serinliği elimizden alır.

Trafiğin, sanayinin ve en çok da sıcak günlerde sonuna kadar açtığımız klimaların dışarı üflediği hava işi tamamlar. Klima zaten

başlı başına bir kısır döngü. İçeriye serinletmek için harcadığımız enerji hem sokağı biraz daha ısıtır, hem de üretilirken iklimi ısıtmaya devam eder.

Türkiye'nin sorunu

2025 yılında Şırnak'ın Silopi ilçesinde ölçülen 50,5 derece, ülke tarihinin en yüksek sıcaklığı olarak kayıtlara geçti. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre 2025, son elli beş yılın en sıcak beşinci yılı oldu. Şanlıurfa'da termometreler 49 dereceyi, güneydoğudaki pek çok ilçede ise 47 dereceyi aştı. Burada sıkça sorulan bir soru var. Türkiye zaman zaman 46-47 dereceleri görürken, Avrupa niçin 40 derecede kırmızı alarm veriyor? Çünkü bir sıcak hava dalgasını ölümcül yapan tek şey termometrede görülen değer değildir.

Nem, gece sıcaklıkları, binaların ve altyapının o sığağa hazır olup olmaması, hatta insanların o iklime alışık olup olmaması da en az sıcaklık kadar belirleyici. Kuru bir güneydoğu sığağıyla, yüksek nemin gölgede bile insanı bunalttığı bir sahil şehrinin sıcaklığı aynı etkiyi hissettirmez.

İstanbul tam da bu yüzden önemli bir örnek. Deniz etkisiyle yaz aylarında nem yüzde yetmişlere, seksenlere çıkabildiği için, termometre 35 derece gösterse bile hissedilen sıcaklık rahatlıkla 40 dereceyi aşabiliyor. Buna bir de yoğun yapılaşmanın getirdiği ısı adasını eklendiğinde İstanbul'un neden son yıllarda üst üste sıcaklık rekorları kırdığını anlamak zor değil.

Türkiye için asıl kritik nokta ise burada başlıyor. Önümüzde büyük bir kentsel dönüşüm süreci var. Milyonlarca konut yenilenecek, yeni mahalleler kurulacak. Bu süreç, şehirlerimizde ısı adası etkisini daha da büyütecek bir betonlaşma dalgasına ya da kentlerimizi iklim değişikliğine karşı daha dayanıklı

hale getirecek tarihi bir fırsata dönüşebilir. Hangisinin gerçekleşeceğine ise bugün alınacak planlama kararlarına bağlı. Ne yazık ki başlangıç noktamız pek parlak değil.

İstanbul'da kişi başına düşen aktif yeşil alan 6-7 metrekare civarında. Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği asgari seviye ise 9 metrekare. Bu açığı kapatmadan iklime dayanıklı bir şehirlerden söz etmek son derece güç.

Çözüm ne olacak?

Aslında ne yapmamız gerektiğini büyük ölçüde biliyoruz. Yapılması gerekenlerin başında yeşili şehrin merkezine geri getirmek geliyor. 2023 yılında yayınlanan ve tüm dünyada 806 şehri kapsayan bir akademik çalışma, ağaç örtüsünü artırmanın gün ortası yüzey sıcaklığını ortalama 1.5 derece düşürdüğünü ortaya koyuyor.

Gölge ve nemle birlikte, hissedilen sıcaklıktaki serinleme çok daha fazla. Şimdiye dek yapılan bilimsel çalışmalar da ağaçların hava sıcaklığını birkaç dereceye kadar indirebildiğini doğruluyor.

Beton ve asfalt yerine suyu

emen geçirimli yüzeyler kullanmak sığağı ve sel riskini azaltır. Çatı ve cephelerde ısıyı depolamak yerine geri yansıtan açık renkli malzemeler tercih etmek, görece basit ve maliyeti düşük çözümler arasında yer alıyor. İyi yalıtılmış ve doğru tasarlanmış binalar ise enerji tüketimini azaltmanın yanında kullanıcılarını aşırı sıcaklara karşı korur. Bütün bunların tek tek başarılı uygulamalar olmaktan çıkıp şehir ölçeğinde gerçek bir dönüşüm haline gelmesi için, planlamanın ve mevzuatın parçası olması gerekiyor. Yeşil alan oranları, geçirimli zeminler, serinletici yapı malzemeleri, rüzgarı kente taşıyacak yeşil koridorlar imar planlarına ve yapı standartlarının temel bileşenleri olarak ele alınmadığı sürece iyi niyetli birer proje olarak kalır.

Dayanıklı şehirler kendiliğinden ortaya çıkmaz. Onları tek tek, bilerek tasarlamak gerekiyor. Avrupa'da yaşananları uzaktan izlediğimiz bir haber olarak değil, kendi şehirlerimize tutulmuş bir ayna olarak görmek zorundayız. Isınan bir dünyada sığağın en sert hissedildiği yer şehirler olacak. Ve o şehirleri bugün biz kuruyoruz.

Holdinglelerin çevreci yatırımları

Türkiye'nin en büyük holdingleri denince akla sadece ciolar, ihracat rakamları ve istihdam sayıları gelmemeli. Ancak bugün, bu devasa yapıların asıl sınavı artık ne kadar büyüdükleri değil; ne kadar derinleştikleri ve büyürken geride ne bıraktıkları. Elbette bunlar çok kıymetli. Ama gerçek sürdürülebilirlik anlayışı, raporlardaki rakamlardan çok daha fazlasını gerektiriyor. Bir holding için gerçek sürdürülebilirlik, bilançosunu gelecek kuşakların gözüyle okumak ve bugünkü kârını yarının kaynaklarından çalmamaktır. Neticede bu anlayış şirketleri toplumsal ve çevresel birer güvence haline getirir çünkü köklü olmak, borçlarını değil, sorumluluklarını miras bırakmaktır.

Doğuş Grubu

Doğuş Holding, iklim değişikliği konusunu yatırım portföyünün uzun vadeli dayanıklılığını etkileyen stratejik bir konu olarak ele alıyor. Doğuş Holding 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre grup şirketleri 2024 yılında başlatılan çalışmalar doğrultusunda emisyon, enerji, su ve atık verilerini düzenli olarak raporlamaya başladı ve bu veriler Dekarbonizasyon Stratejisi, Enerji Verimliliği Politikası ve Su Verimliliği Politikası doğrultusunda değerlendirildi. Holding bu doğrultuda DO-TRace Programı hazırladı. Doğuş Holding'in çok sektörlü yapısı, yatırım portföyü ve operasyonel çeşitliliği dikkate alınarak Doğuş Holding'e özgü olarak tasarlanmış bir Kapsam 3 değerlendirme ve yönetim çerçevesi bulunuyor. Doğuş Otomotiv, dekarbonizasyon hedefleri doğrultusunda Şekerpınar Lojistik Merkezi'nde kurduğu güneş enerjisi santrali (GES) ile 2024'te 4.337 MWh elektrik üretti.

Bu üretim, şirketin toplam elektrik tüketiminin yaklaşık %77'sini yenilenebilir kaynaklardan karşıladı ve enerji verimliliği uygulamalarıyla birlikte Kapsam 2 sera gazı emisyonlarının azaltılmasına doğrudan katkı sağladı. 2024 yılında Doğuş Holding (Merkez) toplam su çekimi 9.816 m³ olup, ağırlıklı olarak şebeke suyundan sağlanırken, iştirak ve bağlı ortaklıklarda

su tüketimi şirket bazında farklılaşmakta; örneğin Doğuş Otomotiv 89.844 m³, Galataport 156.169 m³, Doğuş GYO portföyü 151.642 m³, Doğuş Yayın Grubu 15.956 m³ ve Doğuş GYO merkez ofisi 140 m³ olarak raporlandı. Bu nedenle su yönetimi uygulamaları, şirketlerin operasyonel gerçekliğine uygun öncelikler üzerinden yürütülüyor.

Eren Holding

Eren Holding uzun vadeli bakış açısıyla sadece bugünün değil, yarının da toplumuna hizmet etmeyi hedefliyor. Eren Holding 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre Holding çevresel sürdürülebilirliği desteklemek amacıyla topluluk şirketleri tarafından çeşitli yatırımlar gerçekleştirildi. 2024 yılı içerisinde Eren Enerji tarafından 7.101.759 TL, Eren Perakende ve Tekstil tarafından 12.274.938 TL, Medcem tarafından 768.900.000 TL, Modern Ambalaj tarafından 13.500.000 TL ve Modern Karton tarafından 137.447.133 TL tutarında çevresel yatırım yapıldı. Enerji yönetimi kapsamında, ISO 50001 Standardı çerçevesinde uygulanan sistemlerle enerji tüketimi optimize edilmekte; enerji verimliliğini artırmaya yönelik projeler sayesinde hem operasyonel maliyetler hem de karbon emisyonları azaltıldı. Eren Perakende

ve Tekstil, 2030 yılına kadar üretim kampüslerinde %50 yenilenebilir enerji kullanımına geçmeyi, motorin tüketimini tamamen sıfırlamak için elektrikli transpaletlere yönelmeyi ve doğal gaz tüketimini kg başına %26 oranında azaltmayı hedefliyor. Tüm şirketlerde ISO 50001 enerji yönetim sistemi uygulamaları mevcuttur. Ayrıca, Eren Holding ve tüm topluluk şirketlerinin merkezlerinin

bulunduğu Metropol Eren binası LEED sertifikasına sahip. Topluluk şirketlerinde enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kullanımına önem veriliyor. Eren Enerji, RJM Burner Modifikasyonu (Zetes-2) projesiyle kazan verimini %1,75 artırarak yıllık 27.964 ton kömür tasarrufu ve 43.600 ton/yıl CO₂ emisyonu azaltımı sağlıyor.

Çalık Holding

Çalık Holding BM Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact) imzacısı bir kurum olarak, sürdürülebilirlik yaklaşımını tüm faaliyet, hizmet ve iş süreçlerinin temellerine yerleştiriyor. Bulunduğu her coğrafyada toplumsal fayda için öncü projeler üretmek ve değer odaklı bir geleceğe katkı sağlamak için çalışıyor. Çalık Holding, "Dünya Elektronik Atık Günü" kapsamında şirketlerinde topladığı elektronik atıkları TEGV'in "Atma Bağışla" kampanyasına bağışlayarak, elde edilen gelirle imkânı kısıtlı çocukların nitelikli eğitim almasına destek oldu. Holding bünyesinde hizmet veren firmalar dahil 30 bini aşkın çalışanıyla 4 kıtada 5 sektörde projeler geliştiriyor. Sergilediği duyarlı yaklaşımla faaliyet gösterdiği ülkelerde eşitsizliklerin azaltılmasına katkıda bulunarak ekonomik ve sosyal kalkınmanın önemli bir parçası olmaya önem veriyor. Yatırımlarını, bulunduğu bölgelerin öncelik ve ihtiyaçlarıyla uyumlu

olup olmadığını kontrol ediyor, toplumsal yaşama faydası dokunacak sosyal projeleri destekliyor. Öğrencilerin çağın gerekliliklerine uygun eğitim almasını desteklemek amacıyla, Boğaziçi Üniversitesi ile İTÜ'de eğitim alt yapısını güçlendiren yenileme projeleri gerçekleştirildi. Holding iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında doğayla

uyumlu, yenilikçi iş modelleri tasarlıyor ve hayata geçiriyor. 2050'de Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda emisyon yönetimi, atık yönetimi ve döngüsellliği kritik uygulamaları olarak benimsiyor, çalışanlarına iklim farkındalığı eğitimleri sağlıyor ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak için toplumun bilinçlendirilmesine destek veriyor.

Kalyon Holding

Kalyon Holding'in kurum kültürünün temelini oluşturan ve tüm çalışanlar tarafından benimsenerek faaliyetlere yön veren değerler, şirketin her kademesine işlemiş durumdadır. Kalyon Holding, artan nüfus ve gelecek kuşakların enerji ihtiyacını karşılama vizyonu ile temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelerek AR-GE ve inovasyon çalışmalarına ağırlık verdi; enerji yatırımlarını gaz, hidroelektrik, güneş (GES) ve rüzgâr (RES) enerjisi üzerinde yoğunlaştırdı. Kalyon Holding'in Enerji Politikası'na göre holding enerji ile ilgili tüm yasal ve diğer zorunluluklara uymaya çalışıyor. Doğal kaynakların ve enerjinin verimli kullanılmasını sağlıyor. Bunun için Enerji Yönetim Sistemini ve enerji performansını sürekli iyileştirmeyi, dokümanete etmeyi ve güncel tutmayı başarıyor. İklim değişikliğinin etkileri ve sera gazı emisyonlarının azaltılması

için enerji verimliliği konularında projeler geliştirerek, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma yolunda yapılan çalışmalara katkıda bulunuyor. Türkiye'nin en verimsiz mera arazisinde yer alan Kalyon Karapınar Güneş Enerjisi Santrali, 1.350 MWp kurulu gücüyle Türkiye'nin ve Avrupa'nın en büyük,

dünyanın ise sayılı büyük güneş santrallerinden biri olarak enerji sektöründe yeni bir çağın kapısını aralıyor. Kalyon Enerji, YEKA GES-4 kapsamında 30 Mart 2022'de kazandığı 100 MWe / 130 MWp gücündeki Bor-3 GES projesiyle yenilenebilir enerji portföyünü güçlendiriyor.

ENKA Holding

ENKA, her yıl yayımladığı Sürdürülebilirlik Raporu ile çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) alanlarındaki performansını ve hedeflerini tüm paydaşlarıyla paylaşıyor. ENKA Holding 2025 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre ENKA'da iklim değişikliği konularını da içeren sürdürülebilirlik yönetiminden sorumlu en üst düzey yönetim organı Yönetim Kurulu'dur.

Holding 2050 yılına kadar faaliyetlerinde net sıfır emisyonu ulaşmayı taahhüt ediyor ve projelerinden kaynaklanan doğrudan ve dolaylı emisyonları azaltmak için önlemler alıyor. Bir yatırımcı ve EPC/EPCC üstlenicisi olarak, sunduğu ve yer aldığı çevre dostu projeler, çözümler ve ürünler ile düşük karbon ekonomisine geçişte müşterilerine partnerlik ediyor. 2025 yılında gerçekleştirilen, "Dışarıdan

İçeriye" ve "İçeriden Dışarıya" perspektiflerini birleştiren çift yönlü önemlilik analizi kapsamında, sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı konulardaki mevcut etkilerin yanı sıra; riskler ve fırsatlar da değerlendirildi. ENKA, yenilenebilir enerji kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla Türkiye'deki Çimtaş Çelik, Çimtaş Gemi ve Çimtaş Boru tesislerinde toplam 15,1 MWp kapasiteli çatı üstü güneş enerjisi santralleriyle faaliyetlerini sürdürüyor. ENKA Grubu, binalar, proje kamp ve ofislerinde LED dönüşümüne devam ederken, alışveriş merkezlerinde eski cıva buharlı lambaları LED'lerle değiştirerek önemli enerji tasarrufu sağladı. Kuntsevo Plaza'da 80 adet armatür değişimi ile yıllık yaklaşık 10.512 kWh, Kapitoliy Belyaev Alışveriş Merkezi'nde 100 adet armatür değişimi ile yıllık yaklaşık 7.300 kWh enerji tasarrufu elde edildi.

Akkök Holding

"Sürdürülebilir Kalkınma" anlayışı, Akkök Holding'in gelecek perspektifi oluşumunda önemli bir role sahiptir. Akkök Holding, iklim değişikliğiyle mücadeleyi sürdürülebilirlik stratejisinin temel bileşenlerinden biri haline getirdi. Akkök Holding 2024 Sürdürülebilirlik Raporu'na göre Aksa Akrilik, 2035 yılına kadar Kapsam 1 emisyonlarında %40 oranında mutlak azaltım hedefini sürdürüyor. Bu hedef doğrultusunda enerji verimliliği ve proses iyileştirmelerine yönelik yatırımlar gerçekleştirilmekte olup, 2024 yılı CDP İklim Değişikliği'nden B notu aldı. Akiş GYO, 2050 yılına kadar karbon nötr olmayı hedefliyor. Bu doğrultuda, Kapsam 1 ve 2 emisyonları için yıllık %2, Kapsam 3 emisyonları için ise yıllık %3 oranında azaltım hedefi belirleniyor. Holding bünyesinde ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi gibi uluslararası standartlara uygun olarak geliştirilen uygulamalar sayesinde

enerji kullanımı düzenli olarak izlenmekte, raporlanmakta ve iyileştiriliyor. Aksa Akrilik, enerji ihtiyacını 155 MW elektrik ve 1.005 ton/saat buhar kapasiteli enerji santralinden karşılamakta ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi doğrultusunda verimlilik çalışmalarını sürdürüyor. Holding enerji verimliliği faaliyetlerini sistematik ve planlı şekilde

yönetiyor. Holding Akiş GYO, Akasya ve Akbatı alışveriş merkezlerinde enerji yönetimi süreçlerini ISO 50001 standartlarına uygun olarak yürütüyor. I-REC belgeli yenilenebilir elektrik kullanımı, LED dönüşüm projeleri ve iklimlendirme sistemlerine yönelik enerji verimliliği yatırımları öne çıkan uygulamalar arasındadır.

“İklim politikası, ekonomiye sonradan eklenen bir maliyet değil; ekonomik faaliyetin zeminini koruma politikasıdır.”

DÖNÜŞÜM ROTASI

Prof. Dr. Rana Atabay KUŞÇU

Ekonomi ile iklimi hâlâ iki ayrı politika alanı gibi konuşuyoruz. Bir tarafta büyüme, yatırım ve istihdam; diğer tarafta emisyonlar, ekosistemler ve çevresel sınırlar... Oysa bu ayrım hem analitik hem yönetsel olarak yanlış. Çünkü üretim; çalışılabilir sıcaklığa, erişilebilir suya, verimli toprağa, güvenli altyapıya ve öngörülebilir mevsimlere dayanıyor.

Bu yazının savı nettir: İklim politikası, ekonomiye sonradan eklenen bir maliyet değil; ekonomik faaliyetin zeminini koruma politikasıdır. Gezeğenin istikrarı; yollar, limanlar ve enerji şebekeleri kadar gerçek, fakat bilançolarda görünmeyen bir altyapıdır. Bu altyapı zayıfladığında doğayla birlikte sermaye verimliliği, emek üretkenliği ve piyasa öngörülebilirliği de aşılır.

Ekonominin görünmeyen altyapısı

Klasik ekonomi, doğayı uzun süre sınırsız bir kaynak ve atık alanı gibi ele aldı. Çevresel maliyetin önemli bölümü fiyatlara yansımada; istikrarlı iklim koşulları değişmez kabul edildi. Bugün sıcaklık, su döngüsü ve ekosistem hizmetleri değişiyor ve bu görünmez varsayım çöküyor. Dünya Meteoroloji Örgütü, 2015-2025 arasındaki dönemin, kayıtlardaki en sıcak 11 yıl olduğunu; 2025'in sanayi öncesi ortalamasının yaklaşık 1,43°C üzerinde gerçekleştiğini bildiriyor. OECD araştırmasına göre bir yılda 35°C'nin üzerindeki gün sayısına eklenen her 10 gün, yıllık emek verimliliğini ortalama yüzde 0,3 düşürüyor ve bundan küçük işletmeler daha fazla etkileniyor. Termometredeki artış, doğrudan üretim hesabına giriyor.

Aşırı hava olayları bir üretim tesisini durdurduğunda, tarımsal arzı

azalttığı veya bir limanı aksattığında, iklim riski çevre raporundan çıkar; fiyatlara, teslim sürelerine, kredi kapasitesine ve enflasyona taşınır. Merkez bankalarının iklim senaryoları geliştirmesi bu nedenle tesadüf değildir. NGFS, Finansal Sistemleri Yeşillendirme Ağı, dünya çapındaki Merkez Bankaları ve finans kurumlarının gönüllü bulunduğu küresel bir koalisyonudur. NGFS'nin 2026 değerlendirmesi, bu şokların üretim, istihdam ve fiyatlara; ticaret, değer zincirleri ve finansal bağlantılarla ülkeden ülkeye yayıldığını gösteriyor. Swiss Re Institute'a göre 2025'te doğal afetlerin küresel ekonomik kaybı 220 milyar, sigortalı kayıplar ise 107 milyar dolara ulaştı.

Artan sigorta primleri, daralan teminatlar ve sigortalanamaz varlıklar ekonomik coğrafyayı yeniden şekillendiriyor. Bu nedenle stratejik soru artık “Yeşil dönüşüm ne kadara mal olacak?” değildir. Asıl soru, hangi maliyeti seçtiğimizdir.

Maliyetsiz durum yok

Karbonsuzlaşmanın, enerji dönüşümünün ve uyumun finansman gerektirdiği doğru. Ancak geleneksel yatırım yaklaşımı bu maliyeti, mevcut düzeni sürdürmek bedelsizmiş gibi değerlendiriyor. Oysa maliyetsiz bir “mevcut durum” yok. Hareketsizlik maliyeti sıfırlamıyor; onu hasarlı varlıklara, kayıp iş günlerine, gıda enflasyonuna, tedarik kesintilerine ve kamu giderlerine ekliyor. Şirketler açısından bunun karşılığı, sürdürülebilirliği raporlamanın ötesine taşımaktır. İklim riski; yatırım hesabında, tesis yeri seçiminde, satın alma politikasında ve kredi koşullarında görünür olmalıdır.

İklim – ekonomi ilişkisine yeni yaklaşım

Enerji, su, karbon ve tedarikçi verisini izleyen şirket yalnızca rapor hazırlamaz; belirsizliği azaltır, sermayeyi doğru yönlendirir ve krizde daha hızlı karar verir. Türkiye için mesele iki yönlüdür. İhracatçı sanayi, karbon düzenlemeleri ve sürdürülebilir finans ölçütleriyle şekillenen ticarete uyum sağlamak zorunda. Aynı sanayi; sıcak hava dalgaları, su stresi, ani yağışlar, yangınlar ve kırılğan kent altyapısıyla da karşı karşıya.

Yeşil dönüşüm yalnızca ihracat pazarını veya mevzuata uyumu değil, ülkenin üretim kapasitesini koruma meselesidir. Bu yaklaşımın yalnızca teorik olmadığını, 14 Temmuz 2026'da Ankara'da katıldığım "İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı Güncelleme Çalıştayı"nda bir kez daha gördüm. Enerji ve sanayi oturumlarında enerji sisteminin esnekliği, iklim risklerinin yatırım kararlarına entegrasyonu, tesis bazlı risk ve acil durum planları, sigortalanabilirlik, KOBİ'lerin teknik kapasitesi ve yeşil satın alma birlikte ele alındı.

KOBİ'ler denklemin merkezinde

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kamunun hassasiyetini bu çalışmaya taşıdı. Tartışmalar, bu yazının savını sahada doğruluyordu: Uyum, çevre biriminin tali gündemi değil; üretim sistemini ayakta tutan ekonomik kapasitedir. Kritik ayırım, uyum sağlamak ile kapasite geliştirmek arasındadır. Talep edilen veriyi üretmek mevzuata uyum sağlar; iklim senaryolarını yatırıma, kaynak verimliliğini maliyet yönetimine ve döngüsellliği ürün tasarımına bağlamak rekabet üstünlüğü yaratır.

İlki savunmacıdır; ikincisi dönüşümü yeni pazar, teknoloji ve finansman

imkânına çevirir. Büyük işletmelerin iklim hedefleri, tedarikçilerinin dönüşüm kapasitesi kadar güçlü olabilir. KOBİ'lere yükümlülük aktarmak yerine ortak veri altyapısı, teknik danışmanlık, uygun finansman ve üniversite-sanayi iş birlikleri sunulmalıdır. Aksi halde dönüşüm, tedarik zincirinde yeni bir eşitsizlik üretebilir. Akademik rolü de yeniden tanımlanmalıdır. Üniversiteler iklim değişikliğini yalnızca ölçen kurumlar olarak kalamaz; iklim bilgisini sektör, bölge ve şirket ölçeğinde karar süreçlerinde kullanılabilir ekonomik bilgiye dönüştürmelidir. Mühendislik, iktisat, finans, hukuk ve sosyal bilimlerle birlikte çalışmadıkça teşhis ile uygulanabilir çözüm arasındaki boşluk kapanmaz.

İş dünyası da üniversitelerden ha-

zır reçete beklemek yerine sorunlarını ve verisini araştırmaya açmalıdır.

Ortak iklim senaryoları, verimlilik projeleri, tedarik zinciri modelleri ve uyum finansmanı bu iş birliğinin gündemi olabilir. Akademik bilginin karar kalitesine, şirket deneyiminin araştırma kalitesine katkı verdiği çift yönlü bir ilişkiye ihtiyaç var. Akademik güç, YÖK (Yükseköğretim Kurulu) ile ilgili bakanlık ve kamu kurumlarının iş birliğiyle süreci verimli kılacaktır. Başa dönelim; yeşil ekonomi büyümeden vazgeçme değil, büyümenin dayandığı zemini güçlendirme çağrısıdır. Ekonomi ile ekolojiyi karşı karşıya koyan tartışmayı geride bırakmalıyız. İstikrarlı bir gezegen olmadan öngörülebilir fiyat, güvenli tedarik, verimli emek ve kalıcı refah kurulamaz.

Ulusal Yeşil Finans Stratejisi devrede

Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı'yla ilgili Cumhurbaşkanlığı Genelgesi Resmi Gazete'de yayımlandı. Genelgeyle uygulamaya alınan stratejinin ayrıntıları da Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından paylaşıldı. Plan, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda finansal kaynakların sürdürülebilir ekonomik faaliyetlere yönlendirilmesini amaçlıyor. Türkiye'nin Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı'nda (2026-2029), 3 temel amaç altında, 11 hedef ve 45 eylem yer aldı. Şeffaf raporlama ve güçlü veri altyapısı öncelikler arasında yer alıyor.

EELI Technology tohum öncesi yatırım aldı

Kritik mineraller ve lityum üretim teknolojileri geliştiren Silikon Vadisi merkezli EELI Technology, toplam 2 milyon dolar tutarındaki tohum öncesi yatırım turunu tamamladı. Yatırımla ilgili konuşan EELI Technology Kurucusu ve CEO'su Dr. Mert Akın, "Bu yatırım turu, EELI'nin araştırmadan ticarileşmeye geçişini hızlandıracak önemli bir dönüm noktası. Önümüzdeki 18 ay içinde ticari pilot sistemlerimizi inşa ederek, başta ABD olmak üzere müşterilerimizin sahalarında devreye almayı ve teknolojimizin ticari uygulamalara hazır olduğunu göstermeyi hedefliyoruz." dedi.

Sosyal medyadaki bilgi kirliliğine karşı çağrı

Bilgiye ulaşmanın her zamankinden daha kolay olduğu günümüzde, özellikle sosyal medya gıda ve beslenme konusunda en çok başvurulanan bilgi kaynaklarından biri haline geldi. Gıda okuryazarlığının yalnızca bilgi sahibi olmak değil, doğru bilgiyi günlük yaşama aktarabilmek anlamına geldiğini belirten BİTKİDEN Yönetim Kurulu Başkanı Gıda Mühendisi Ebru Akdağ, "Dondurulmuş gıdaların oda sıcaklığında çözündürülmesi zararlı mikroorganizmaların çoğalması için uygun koşullar oluşturabilir. Bir gıdanın yalnızca görünüşü veya kokusuna bakılarak değerlendirilmesi de yanıltıcı sonuçlar doğurabilir." dedi.

Sanayide tasarruf ile globalin yolu açılıyor

Türkiye'de sanayideki üretim süreçlerinde oluşan verimsizlikler işletmeler için hem ekonomik hem de çevresel maliyet yaratıyor. Kontrol edemediğimiz ekonomik değişkenleri beklemek yerine, kontrol edebileceğimiz süreçleri iyileştirmenin uzun vadede çok daha güçlü sonuçlar doğuracağını altını çizen ERASYS Kurucusu ve Yönetici Ortağı Hakan Cengiz, Türkiye'deki sanayi kuruluşlarında Yalın Üretim ve Kaizen tekniklerini kullanarak "uygulayıcı" olarak hayata geçirdiği Uygulamalı Verimlilik Çalışmaları ile üretici firmalara tasarruf garantisi sunarak globalde rekabet edebilmenin yolunu açıyor.

Depolama yatırımlarında zaman yarışı başladı

11 Temmuz 2026 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan düzenlemeyle, enerji depolama sistemlerinde kullanılan belirli Lityum Demir Fosfat (LFP) batarya hücrelerine uygulanan yüzde 30 oranındaki ilave gümrük vergisi, 31 Aralık 2026 tarihine kadar yüzde 0’a indirildi. Enerji Depolama Sistemleri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı C. Can Tutaşı, “Enerji depolama sektörü, kapasite tahsislerinin ve proje geliştirme süreçlerinin ardından yatırımların sahaya indiği önemli bir döneme girdi. Dolayısıyla bugün alınacak tedarik kararları, yarın devreye girecek tesislerin maliyet yapısını belirliyor.” dedi.

Günde 50 ton atık ipliğe dönüşüyor

Ülkemiz, tekstil kırpıntılarının geri dönüştürülmesiyle elde edilen elyaf ve rejenere iplik üretiminde dünyanın en önemli ve yüksek kapasiteli üretim merkezlerinden biri konumunda. Verdefil İplik Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Serbülen Karabulut, “Fabrikalarımızda günde 50 ton atık kumaşı elyafa ve ipliğe dönüştürerek çöp olacak kumaşları yeniden üretime kazandırıyoruz. Avrupa Birliği’nin 2025 yılında yürürlüğe koyduğu tekstil atığı yönetmeliklerine uyumlu sıfır atık odaklı üretimimizle global markaların stratejik partnerliğini yapıyoruz.” dedi.

İzocam, 60. yıl Hatıra Ormanı’nı oluşturdu

İzocam’ın 2025 yılında kutladığı 60. kuruluş yılı anısına başlattığı “60. Yıl Hatıra Ormanı” ağaçlandırma çalışması tamamlandı. TEMA Vakfı aracılığıyla Gaziantep Yenice’de Ağaçlandırma Sahası’nda oluşturulan Hatıra Ormanı’nda 22 bin fidan toprakla buluşturulurken, proje İzocam’ın çevresel sürdürülebilirlik yolculuğunda önemli bir kilometre taşı olarak öne çıktı. İzocam; oluşturduğu Hatıra Ormanı ile doğal yaşamın desteklenmesine, biyolojik çeşitliliğin korunmasına, karbon yutak alanlarının artırılmasına katkı sağladı. İzocam gelecek için değer üretmeye devam etmeyi amaçlıyor.

Havai fişek, meşale artık yasak!

İstanbul Valiliği, artan orman yangını riskine karşı önemli bir karar alarak havai fişek, işaret fişegi, meşale ve benzeri patlayıcı/yanıcı maddelerin satışını ve kullanımını 16 Temmuz-28 Ekim 2026 tarihleri arasında yasakladığını açıkladı. İSG Uzmanı Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan, “Statlara sokulan meşaleler binlerce, bazen yüz bin kişinin bulunduğu ortamlarda çok büyük yangınlara neden olabilir. Meşale gibi kıvılcım saçan yanıcı maddelerin de aynı kapsamda değerlendirilmesi ve bunlarla ilgili cezaların artırılması gerekiyor.” dedi.

Antalya'da turizmciler COP31'e hazırlanıyor

Profesyonel Otel Yöneticileri Derneği (POYD) Başkanı Hakan Saatçioğlu, COP31'in Antalya'nın turizmdeki sürdürülebilirlik vizyonunu dünyaya gösterebilmek için önemli fırsat olduğunu belirterek, otellerde bu yönde çalışmalar yaptıklarını söyledi. Saatçioğlu, "COP31, Antalya'nın bu vizyonunu tüm dünyaya gösterebilmek için çok önemli bir fırsat. POYD olarak tüm üyelerimizi sürdürülebilirlik uygulamalarını daha da geliştirmeye, misafirlerini bu süreçte dahil edecek inovatif projeler üretmeye davet ediyoruz. Çünkü sürdürülebilirlik sözle değil, uygulamayla anlam kazanır." dedi.

Eksim Enerji rüzgârın yanına güneşi ekledi

Eksim Enerji, rüzgâr enerjisi santrallerini güneş enerjisiyle buluşturan hibrit yatırımlarını hızlandırdı. İzmir Ovacık RES ve Balıkesir Susurluk RES'te hibrit yatırımlarını tamamlayan şirket, Tokat Killik RES ve Amasya Kayadüzü RES'te de hibrit dönüşümünü sürdürüyor. Toplamda 1,2 GW kurulu güce ulaşan Eksim Enerji, gerçekleştirdiği dönüşümle aynı şebeke altyapısıyla daha fazla temiz enerji üretmeyi hedefliyor. Şirket, hibrit yatırımlarını ilave kapasite oluşturma yönünde, üretimin gün içine daha dengeli yayılması açısından stratejik bir dönüşüm alanı olarak değerlendiriyor.

Çevreyi kirleten tesislere ağır ceza

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2026 yılının ilk yarısında çevre kirliliğiyle mücadele kapsamında ülke genelinde gerçekleştirdiği denetimlerde, Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren tesis ve işletmelere toplam 2 milyar 43 milyon 14 bin 707 lira idari para cezası uyguladı. Denetimler sonucunda çevre ve insan sağlığı açısından risk oluşturan 222 işletmenin faaliyeti durduruldu. 81 ilde yürütülen denetim çalışmaları kapsamında 33 bin 989 tesis, 6 bin 18 motorlu taşıt ve 7 bin 700 deniz aracı olmak üzere toplam 47 bin 707 denetim gerçekleştirildi.

Haziranda 149 şiddetli meteorolojik olay yaşandı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü Haziran Ayı Zirai Meteoroloji Bülteni'ne göre haziranda etkili olan yağışlı hava sistemleri, yurt genelinde çok sayıda kuvvetli meteorolojik olaya yol açtı. Ülke genelindeki 220 meteoroloji gözlem istasyonundan elde edilen verilere göre, geçen ay etkili olan gök gürültülü sağanaklara birçok bölgede dolu eşlik etti. Hazirandaki şiddetli meteorolojik olaylar arasında 60 vakayla dolu ilk sırada yer aldı. Şiddetli meteorolojik olaylar arasında şiddetli yağış ve sel ise 57 vakayla ikinci sırada yer aldı.

Business World Global dergisi

4 farklı sektörden
4 başarılı iş kadınının
vizyonunu, deneyimlerini
ve başarı hikâyelerini
okuyucularıyla
buluşturuyor.

4 Sektör Kadın

Business World Global

Türkiye'nin iş
dünyasına ve küresel
ekonomiye dair güncel
gelişmeleri stratejik
bakış açısıyla sunan
öncü bir iş ve ekonomi
dergisidir.

Sevil YILDIZ

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası
Genel Müdür Yardımcısı

*2019 yılından
bu yana her yıl
düzenlenen Londra
İklim Haftası, bugün
dünyanın en büyük
bağımsız iklim
platformlarından
biri haline geldi.*

Londra İklim Haftası: İklim gündeminden eyleme geçiş

Enerji arz güvenliği, finansman ve uygulama... Bu yıl Londra'da konuşulanların ortak paydası buydu. İklim değişikliğiyle mücadele, artık yalnızca çevre politikalarının konusu değil. Enerji... Jeopolitik... Ticaret... Sanayi... Finans... Hepsi artık aynı denklemin parçaları. Bu dönüşümün en önemli uluslararası buluşmalarından biri de hiç kuşkusuz Londra İklim Haftası (London Climate Action Week-LCAW). 2019 yılından bu yana her yıl düzenlenen Londra İklim Haftası, bugün dünyanın en büyük bağımsız iklim platformlarından biri haline geldi. COP öncesinde devletleri, çok taraflı kalkınma bankalarını, yatırımcıları, şirketleri, akademi-yi ve sivil toplumu aynı masada buluşturarak sadece sorunları değil, çözümleri de konuşmayı hedefliyor.

Belki de Londra İklim Haftası'nı diğer organizasyonlardan ayıran en önemli özellik şu: Burada konuşulan birçok fikir, birkaç ay sonra COP gündeminde karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla Londra'da konuşulanlar, aslında geleceğin iklim gündemine dair güçlü ipuçları veriyor. Bu yılın ana teması neydi? Geçmiş yıllarda hemen her toplantının merkezinde "Enerji Dönüşümü" vardı. Bu yıl ise önemli bir değişim hissediliyordu. "Enerji Arz Güvenliği", neredeyse bütün oturumların ortak paydasıydı. Jeopolitik gelişmeler, kritik mine-

raller, elektrik talebindeki hızlı artış ve yapay zekâ veri merkezlerinin enerji ihtiyacı bu önemli konunun hemen hemen her masada konuşulmasına neden oldu... Bütün bu gelişmeler enerji güvenliğini yeniden küresel gündemin ilk sıralarına taşıdı. Ama ilginç olan şu ki hiçbir paydaş, enerji güvenliği ile enerji dönüşümünü birbirinin alternatifi olarak görmüyor. Tam tersine... Artık herkes aynı cümleyi kuruyor: Enerji dönüşümü, enerji güvenliği olmadan başarıya ulaşamaz. Belki de bu yıl Londra'dan çıkan en güçlü mesaj buydu.

Şebekeler sessiz kahraman

Uzun yıllardır yenilenebilir enerji yatırımlarını konuşuyoruz. Rüzgâr, güneş, bataryalar, hidrojen... Ancak bu yıl hemen herkes aynı konuya dikkat çekti: Şebekeler. Bugün yeni bir rüzgâr santrali kurmak kadar; elektrik iletim hatları, enterkonnek-siyonlar, enerji depolama sistemleri, akıllı şebekeler de kritik öneme sahip. Çünkü elektriği üretmek yetmiyor. Onu doğru yere, doğru zamanda ve güvenli şekilde ulaştırabilmek gerekiyor. Belki de önümüzdeki on yılın en büyük yatırım alanlarından biri tam da burası olacak.

Katıldığım hemen her panelde ve roundtable'da konuşulan ortak konu yine finansmandı. Aslında dünyada ne sermaye eksik, ne de yeşil proje...

Sorun ikisinin bir araya gelememesi. Ben de hemen her masada özellikle iki konunun altını çizdim. Birincisi... “Özel sermayenin harekete geçirilmesi yeşil dönüşümü finanse eder.” Bu cümleyi, bu şekilde okumak doğru değil. Hatta bana göre bu, iklim finansmanındaki en büyük yanlışlardan biri. Yeşil dönüşüm doğrusal bir süreç değil. Bir ekosistem. Regülatör, regülasyon ve teşvik mekanizmalarını oluşturduğunda, YEKDEM gibi uzun vadeli satın alma anlaşmalarını desteklediğinde, finansör karşısında uzun vadeli öngörülebilir nakit akışını görüyor ve finansmanı buraya yönlendiriyor. Finansmanı gören yatırımcı da yatırımını bu alana yapıyor. Böylece bu çember (circle) kapanıyor.

Finansın durumu

Bakin biz ülke olarak yenilenebilir enerji kapasitemizi bu şekilde 15 yılda 4 katına çıkardık. Bütün bu bileşenleri bir araya doğru şekilde getirerek... Karma Finansman, Garanti Mekanizmaları, Katalitik Sermaye, Risk Paylaşım Mekanizması... Bunlar da artık finans dünyasının süslü kavramları değil. Yeşil dönüşümün olmazsa olmaz araçları. İkincisi... Dünyada finansman var. Yeşil proje de var. Eksik olan... Bankable projeler... Yani finanse edilebilir proje. Kendisini 20 yılda geri ödeyen bir yatırımını 10 yıllık krediyle finanse etmeye çalışırsanız, o proje ne kadar iyi olursa olsun yatırım çekemez. Aslında bankability tam olarak bunu anlatıyor.

Yüksek ilk yatırım isteyen yeşil teknoloji yatırımlarına uzun vadeli, riskin paylaşıldığı, tüm paydaşların elini taşın altına soktuğu PPP yapıları gerekiyor. Bu şekilde net sıfır taahhütlerinin yerine getirilmesi işten bile değil. Yapay zekâ, karbon piyasaları ve insan... Elbette Londra’da konuşulan sadece enerji ve finans değildi. Karbon piyasaları... Karbon ticareti... Dijitalleşme... Yapay zekâ... SBTi’nin (Bilim Temelli

Hedefler İnsiyatifi) finans kuruluşları için geliştirdiği yeni metodoloji... MSCİ’nin sürdürülebilirlik endekslerine yaklaşımı... Adil geçiş... Dezavantajlı gruplar...

Hepsi gündemdeydi. Ama beni en çok etkileyen şeylerden biri de hiç kuşkusuz, konuşmaların sadece yeşil teknolojiye odaklanmamasıydı. Sanat konuşuldu. Yerli halklar konuşuldu. Korunması gereken kültürler konuşuldu. Yapay zekâ çağında insan refahı konuşuldu. Aslında bütün bu başlıkların ortak noktası aynıydı. İnsan. “İklim değişikliğiyle mücadele” de “teknoloji” de sadece “insan refahı” için. Bu gezegende “yaşam”ın sürdürülebilirliği için. Yaşamla kastedilen de elbette sadece nefes almaktan ibaret değil. Bazen araç, amaç haline gelebiliyor ki teknolojik dönüşüm ve yapay zekâda bunu çokça görebiliyoruz. Bunların hepsi, dünyadaki canlıların yaşamını sürdürülebilir ve daha iyi kılmak için bir araç... Umarım bir başka yazıda da yapay zekâyı konuşuruz.

COP31 ve Türkiye

Bu yılın bir başka farkı ise COP31’in Türkiye’de gerçekleştirilecek olmasıydı. T.C. İklim Değişikliği Başkanlığı etkinliklere çok güçlü bir ekiple katıldı ve birçok oturumda

aktif rol aldı. Sıfır Atık Vakfı da ana sponsorlar arasında yer alarak birçok organizasyona ev sahipliği yaptı. Türkiye’nin baş paydaş olarak katkısının tüm haftaya damgasını vurduğunu görmek hepimizi onurlandırdı, gururlandırdı. Londra’dan aklımda kalan en güçlü cümle... Londra İklim Haftası’nın sonunda bende kalan duygu aslında çok netti. Artık kimse “Ne yapılması gerektiğini” tartışmıyor. Herkes “Nasıl yapacağız?” sorusuna odaklanmış durumda ve “Konuştuklarımızı uygulama geçirmek için” gerçek bir heyecan var. Bu belki de son yılların en önemli zihniyet değişimi.

Çünkü iklim değişikliğiyle mücadelede artık bilgi eksikliği yok. Teknoloji büyük ölçüde var. Sermaye de aslında var. İhtiyacımız olan şey; doğru finansman modelleri, doğru ortaklıklar, ve en önemlisi harekete geçmek. Londra İklim Haftası bir kez daha bana şunu gösterdi: Dünya iklim değişikliğiyle mücadelede başarıyı hedeflerle değil, uygulamaya geçmekle elde edecek ve bu tüm dünyanın kolektif çabası ile olacak. Ve belki de bu yüzden Londra’dan ayrılırken en çok duyduğum cümle şuydu: “Hep beraber az laf, çok iş.” Sanırım önümüzdeki dönemin en doğru özeti de tam olarak bu.

DENİZLER İYİLEŞEBİLİR YETER Kİ KORUYALIM

“

Akdeniz Koruma Vakfı olarak,
deniz ekosistemlerinin
iyileşebileceğini gösteriyoruz.
Balıkçılığa kapalı alanlar
ve Deniz Koruyuculuğu
Sistemi gibi modellerimiz,
doğa ile insanın birlikte
kazanabileceğini anlatıyor.”

AKDENİZ KORUMA VAKFI YÖNETİM KURULU ÜYESİ | CANER BAYRAK

■ Eda Ünsün

Denizlerin korunması günlük alışkanlıkların değişmesiyle mümkün... Akdeniz, artan sıcaklıklar, kirlilik ve biyolojik çeşitlilik kaybıyla mücadele ediyor. Akdeniz Koruma Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Caner Bayrak, bilimsel veriler ışığında yürüttükleri koruma çalışmalarını, hayalet ağlardan kimyasal kirliliğe kadar denizleri tehdit eden unsurları ve atılması gereken acil adımları Yeşil İş Platformu Dergisi'ne anlattı.

■ **Öncelikle sizi ve Akdeniz Koruma Vakfı'nın çalışmalarını kısaca tanıyabilir miyiz?**

Ben Caner Bayrak, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunuyum ve Uluslararası Politik Ekonomi üzerine yüksek lisansımı tamamladım. Kendimi bildim bileli sivil toplum çalışmaları içinde yer alıyorum. Akdeniz Koruma Vakfı'nda Yönetim Kurulu Üyesi olarak yer alıyorum ve genel koordinasyondan sorumluyum. Akdeniz Koruma macerama 2019 yılında başladım ve bugünlere kadar aynı heyecanla geldim.

Akdeniz Koruma Derneği (AKD), 2012 yılından bu yana Akdeniz havzasında deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunması, sürdürülebilir balıkçılık uygulamalarının yaygınlaştırılması ve deniz koruma alanlarının etkin yönetimi konularında

öncü çalışmalar yürütmektedir. Bu kurumsal birikimi daha geniş bir ölçeğe taşımak ve koruma çalışmalarının sürdürülebilirliğini garanti altına almak amacıyla 2025 yılında Akdeniz Koruma Vakfı'nı kurduk. Aynı motivasyonla, aynı konularda çalışmaya devam eden 25 kişilik bir ekibimiz var. İdari işler ofisimiz İzmir'de olmakla birlikte Göcek ve Akyaka'da birer saha ofisimiz, Karacasöğüt'te ise bir bilimsel izleme istasyonumuz bulunuyor.

■ **Akdeniz bugün iklim değişikliğinden en fazla etkilenen bölgelerden biri olarak gösteriliyor. Siz sahada bu değişimi nasıl gözlemliyorsunuz?**

Bu değişimi yıllardır topladığımız verilerle somut şekilde ortaya koyabiliyoruz. Bilimsel izleme ekibimiz, belirli alanlarda 5-40 metre derinlik aralığında, her 5 metrede bir yerleştirdiğimiz sıcaklık ölçerlerle uzun süredir su sıcaklığındaki değişimi izliyoruz. Buna ek olarak

Denizden çıkarılması gereken hâlâ yüzlerce hayalet ağ var; bu konuda daha fazla maddi ve manevi destek sağlanmalı.

yürütülen balık biyokütlesi sayımları ve istilacı/yabancı tür gözlemleri de Akdeniz'deki değişimi çok net bir şekilde ortaya koyuyor.

■ Akdeniz Koruma Vakfı olarak yürüttüğünüz projeler arasında sizi en çok umutlandıran çalışma hangisi oldu? Neden?

Bütün projelerimiz kıymetli çünkü her biri gerçek bir ihtiyaçtan doğdu. Ama bizi en çok umutlandıran, neredeyse tüm çalışmalarımızın temelini oluşturan Deniz Koruyuculuğu Sistemimiz. Planlanması da yürütülmesi de son derece zorlu olmasına rağmen 10 yılı aşkın süredir bu sistemi sürdürüyoruz.

Korunan alanlarda bilimsel izleme ekibimizin takip ettiği indikatörlerde gördüğümüz iyileşmeler, gelecek adına umutlu olmamızı sağlıyor.

Özellikle pandemi sonrasında deniz yaşamına olan ilginin arttığını gözlemliyoruz; bu da hem daha fazla insanı hem de daha fazla atığı denize taşıdı. Herhangi bir devriye ya da bilimsel izleme çalışmamızda atık toplamadığımız gün neredeyse yok. Karadan ulaşımı olmayan plajlarda bile ciddi miktarda plastik atık var; temizlense de kısa sürede yeniden kirleniyor. Bunun çözümü için üretim aşamasında bazı sorunların giderilmesi gerekiyor.

■ Yapay zekâ, uzaktan algılama, uydu görüntüleri ve veri analitiği gibi teknolojiler deniz koruma çalışmalarında nasıl destek veriyor?

Uzaktan algılama sistemi kurduğumuz 3 Akdeniz foku mağarası ve 1 kum köpek balığı izleme istasyonumuz var. Bunların her biri için özel projeler geliştirildi ve uzun yıllar süren çalışmaların ardından aktif hale getirildi; bulunduğumuz her bölgeden bu sistemlere erişip izleme çalışması yapabiliyoruz. Buna ek olarak Turkcell ile yürüttüğümüz bir yapay zekâ projesi var; bu proje kapsamında bir Akdeniz keşiş foku mağarasına ve kum köpek balığı izleme istasyonumuza yapay zekâ entegrasyonu sağlayacağız ve tür tanımlamada yapay zekâdan destek alacağız.

Bu teknolojiler deniz koruma çalışmalarını daha etkili hale getiriyor; buna hiç şüphe yok. Ama genel olarak pahalı ve uzmanlık isteyen teknolojiler bunlar; bu noktada alanında uzman kurumların, ilgili sivil toplum örgütleriyle daha yakın çalışması ve onları desteklemesi gerekiyor. Bu kurumların elinde atıl durumda bulunan birçok malzeme,

Hayalet ağlar ve temizlik ürünlerine dikkat!

Ağustos ayı, Tekstil Atık Ayı olarak tanımlandı. Hayalet ağlar konusunda çok sayıda kişi ve kurumda farkındalık yaratıldı; hem Tarım ve Orman Bakanlığı hem de bu alanda uzmanlaşmış sivil toplum örgütleri önemli işler yapmaya başladı. Denize gönül vermiş insanlarda ciddi bir farkındalık oluştuğunu ve durumun eskiye göre daha iyi olduğunu düşünüyorum. Ama denizden çıkarılması gereken hâlâ yüzlerce hayalet ağ var; bu konuda daha fazla maddi ve manevi destek sağlanmalı.

Bir de gözden kaçan bir konu var: teknelerde kullanılan temizlik maddelerinin doğa dostu ürünler tercih edilmemesi, görünmeyen ama deniz yaşamını doğrudan etkileyen bir kirliliğe yol açıyor.

Akdeniz Koruma Vakfı olarak, herhangi bir devriye ya da bilimsel izleme çalışmamızda atık toplamadığımız gün neredeyse yok.

aslında bizim koruma çalışmaları sahada kullanabileceğimiz ürünler olabilir.

■ **Sir David Attenborough'nun "Ocean with David Attenborough" belgeselinin özel gösterimine katıldım. Belgeselin temel mesajlarından biri, "Denizler hâlâ iyileşebilir; yeter ki doğru adımlar zamanında atılsın" idi. Sizce Türkiye'de hayata geçirilmesi gereken en acil üç adım neler olmalı?**

► Balıkçılığa kapalı alanların artırılması ve bu alanların etkin şekilde korunması. Yaptığımız çalışmalarla, bu alanların hem istilacı/yabancı türlere karşı direncini hem de ken-

dini yenileme sürecini net şekilde ortaya koyduk. Gökova Körfezi bugün dünyada örnek olarak gösteriliyor. Bunun üzerine gitmemiz gerekiyor.

► Deniz kirliliğinde günü kurtarmak yerine uzun vadeli çözümler üretilmesi; örneğin tek kullanımlık plastiklerin yasaklanması. Bunu kısa vadede denize kıyısı olan ilçelerde hayata geçirebiliriz; çünkü rüzgârla bile onlarca atık denize taşıyor. Sürece bir yerden başlamak gerekiyor.

► Teknelerin atık sularıyla ilgili sorunun çözülmesi. ÖÇKB (Özel Çevre Koruma Bölgesi) içinde bile yüksek cezalara rağmen gri suyunu marina içine bırakan tekneler var; üstelik gri suyunu atık tesisine bırakmak isteyen tekne sahiplerini bile zorlu bir süreç bekliyor. Bazı gelişmeler oldu ama bu sorunu daha fazla zamana yayamayız.

■ **Sürdürülebilirlik alanında Arkas Line ile hayata geçirilen iş birliği dikkat çekici... Özel sektörün deniz ekosistemlerinin korunmasında daha etkin rol alabilmesi için hangi adımların atılması gerekiyor?**

Arkas Line ve Akdeniz Koruma Vakfı ortaklığı çok değerli bir ortaklık. Denizde faaliyet gösteren bir

şirketin, deniz koruma ve bilimsel izleme yapan bir kurumla kurduğu bu ortaklık gelecek açısından çok kıymetli; bunun daha da çeşitlenmesi ve büyümesi gerekiyor. Özel sektör sosyal sorumluluk projeleri için ciddi bütçeler ayırıyor, ama şunu söylemek lazım: Bazı kurumlar buna gerçekten inandığı için yapıyor ve diğerlerinden ayrışıyor. Arkas Line ile birlikteliğimiz bu anlayıştan doğdu ve umuyoruz güçlenerek devam edecek.

Ayrıca kuruluşumuzdan bu yana bizi destekleyen, sahada çalışan diğer kurumlara da desteğini esirgemeyen Northstar ile sürdürdüğümüz iş birliği de çok önemli. Northstar da denizle güçlü bir bağı olan bir kurum olarak bizi destekliyor.

Sonuç olarak, özel sektörün -özellikle denizle ilişkisi güçlü olan şirketlerin- sivil toplum örgütlerine daha yakın durması, onları desteklemesi ve geliştirmesi önemli. Ama bu yaklaşımın merkezinde doğa koruma çalışmaları olmalı; elbette her iki tarafın bilinirliğini artıracak çalışmalar da olacaktır, fakat odağın kaymaması gerekiyor.

Bihter AYYILDIZ

Marka Hikâye Stratejisti ve Etkinlik
Küratörü, PlumeMag Kurucusu

Tekstil atığı değil, tüketim kültürü krizi

“Sevmek neydi?”
“Sevmek emektir.”

Belki de sürdürülebilirlik üzerine konuşmaya tam da buradan başlamalıyız.

Çünkü sevdiğimiz hiçbir şeyi kolayca gözden çıkarmayız. Ona zaman ayırır, bakımını yapar, onarır ve yaşatırız. İnsan ilişkilerinde olduğu gibi eşyalarla kurduğumuz ilişkide de emek, bağın en görünür hâlidir. Bugün belki de o cümleyi yeniden okumamız gerekiyor: Sevmek emektir. İnsanları olduğu kadar eşyayı, zanaatı, doğayı ve emeği sevmek de...

Bugün ise tam tersini yaşayan bir dünyadayız. Yeşil İş Platformu Dergisi’nin Ağustos dosyasında da ortaya konduğu gibi, dünyada her yıl yaklaşık 92 milyon ton tekstil atığı oluşuyor ve satılan yeni giysilerin önemli bir bölümü satın alındıktan sonraki bir yıl içinde çöpe gidiyor.

Emeğin itibarsızlaştırılması

Ben bu tabloyu yalnızca çevresel bir kriz olarak okumuyorum.

Bence bu aynı zamanda bir tüketim kültürü krizi ve belki de daha derinde, emeğin itibarsızlaştırılmasının hikâyesi.

Matthew B. Crawford, “Eşyanın Dilinden Anlamak” kitabında modern insanın nesnelerle kurduğu

bağın giderek zayıfladığını anlatır. Bir eşyaya emek vermenin, onu tamir etmenin ya da bakımını yapmanın yalnızca pratik bir davranış olmadığını; bunun dünyayla ve kendimizle kurduğumuz ilişkinin de bir göstergesi olduğunu söyler.

Aslında çok değil, birkaç kuşak önce tamir etmek hayatın doğal bir parçasıydı. Ayakkabılar kunduracıya gider, fermuarlar değiştirilir, kazaklar sökülüp yeniden örülür, ceketler daraltılır, gömlekler yamalanırdı. Bir eşyanın eskimesi onu değersizleştirmezdi; aksine ona karakter, hafıza ve hikâye kazandırırdı.

Bugün ise aramıza görünmez ama son derece etkili bir aktör girdi: kapitalist tüketim kültürü.

Sessiz ama güçlü itiraz

Kapitalist tüketim kültürü yalnızca daha fazla satın almamızı teşvik etmiyor; emeği de itibarsızlaştırıyor. Bir gömleğin dikimindeki ustalığı, bir kumaşın dokusunu, onu tasarlayan zihni ve onu üreten elleri değersizleştiriyor. Çünkü hız üzerine kurulu bir ekonomi için en değerli ürün, en uzun ömürlü olan değil; en hızlı tüketilip yerine yenisi alınandır.

Tamir etmek ise bu döngüye sessiz ama güçlü bir itirazdır.

Çünkü tamir etmek, yalnızca

*Birkaç kuşak önce
tamir etmek hayatın
doğal bir parçasıydı.
Bugün ise aramıza
kapitalist tüketim
kültürü girdi.*

bir eşyaya ikinci bir hayat vermek değildir. Aynı zamanda ona harcanmış emeğe, zamana ve ustalığa yeniden itibar kazandırmaktır. Bir anlamda hafızayı da korumaktır. Çünkü tamir edilen her eşya, tüketimin değil; özenin hikâyesini anlatmaya devam eder.

Ben sürdürülebilirliği hiçbir zaman yalnızca geri dönüşüm olarak görmedim. Geri dönüşüm elbette çok önemli; ancak o, hikâyenin son halkası. Asıl mesele, bir ürünü satın almadan önce verdiğimiz kararda başlıyor.

Bu yüzden yıllardır aynı cümleyi kuruyorum:

Sürdürülebilirlik estetikle başlar.

Hem estetik hem etik

Çünkü estetik yalnızca güzel olanı üretmek değildir. Estetik; özen göstermeyi, değer vermeyi ve uzun ömürlü ilişkiler kurabilmeyi de içerir. Zamansız tasarımları tercih etmek, bir kıyafeti tamir ettirmek, ikinci el kullanımını doğal karşılamak ya da gerçekten ihtiyaç duyduğumuz kadar tüketmek... Bunların her biri estetik olduğu kadar etik bir tercihtir.

Belki de bu yüzden PlumeMag'de yıllardır sürdürülebilirliği yalnızca çevresel bir mesele olarak değil, bir yaşam kültürü olarak ele alıyoruz. Çünkü doğayla kurduğumuz ilişki, önce eşyayla, mekânla, sanatla ve birbirimizle kurduğumuz ilişkinin bir yansımasıdır. Tüketim alışkanlıklarımız da estetik seçimlerimiz de aynı kültürün ürünüdür.

Yeşil İş Platformu Dergisi'nin dosyasında yer verilen belediyelerin tekstil toplama uygulamaları, döngüsel üretim modelleri ve dünyadaki başarılı örnekler umut veriyor. Ancak gerçek dönüşümün teknolojiye önce zihniyetle gerçekleştireceğine inanıyorum.

Belki de artık kendimize şu soruyu sormalıyız:

Gerçekten yeni bir kıyafete mi

ihtiyacımız var, yoksa emekle yenisinden bağ kurmaya mı?

Çünkü hiçbir eşya doğası gereği atık değildir.

Onu atığa dönüştüren, onunla kurduğumuz ilişkinin süresidir.

Ve belki de bugün yeniden kendimize sormamız gereken soru hâlâ aynı:

“Sevmek neydi?”

“Sevmek emektir.”

Sürdürülebilirlik de öyle.

Çünkü sürdürülebilirlik, yalnızca doğayı korumak değildir; emeğin itibarını korumaktır. Bir kıyafeti hemen gözden çıkarmamak, onu onarmak, yeniden kullanmak ve uzun yıllar boyunca hayatımızda tutabilmektir.

Belki de bugün onarmamız gereken ilk şey kıyafetlerimiz değil; emeğe bakışımız. Emeğe yeniden değer vermeyi başardığımız gün, eşyalarla kurduğumuz ilişki de, tüketim alışkanlıklarımız da, doğayla kurduğumuz bağ da değişmeye başlayacak.

Çünkü gerçek sürdürülebilirlik,

atıkları azaltmakla değil; emeği yeniden görünür ve değerli kılmakla başlar. Ve belki de en büyük dönüşüm, daha az tüketmeyi değil, daha çok özen göstermeyi öğrendiğimiz gün mümkün olacak.

PlumeMag ekosisteminden doğan Green Up Meetings'in 8. edisyonu da tam bu sorunun izini sürecektir. “Lüks, Zanaat ve Emek” temasıyla gerçekleştireceğimiz buluşmada, geleceğin lüksünü daha fazlasına sahip olmaktan değil; emeğin itibarını, zanaatin değerini ve uzun ömürlü üretim kültürünü yeniden düşünmekte arayacağız. Çünkü bize göre sürdürülebilirlik, tam da bu zihniyet dönüşümüyle başlıyor.

Belki de geleceğin en büyük lüksü, daha fazlasına sahip olmak değil; sahip olduklarımızla daha uzun yaşayabilmek. Çünkü sürdürülebilirlik, bizim için hiçbir zaman yalnızca çevreyi korumak olmadı. Aynı zamanda emeğe, estetiğe, zanaata ve hafızaya yeniden değer vermektir.

DOA Sistemi geri dönüşümü artırıyor

Türkiye’de 1 Temmuz itibarıyla uygulamaya alınan Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA) Sistemi, ilk 22 günde milyonlarca içecek ambalajının geri dönüşüme kazandırılmasını sağladı.

Türkiye, 1 Temmuz itibarıyla geri dönüşümde yeni bir döneme adım attı. 81 ilde uygulamaya alınan Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA) Sistemi ile üzerinde DOA logosu bulunan plastik, cam ve alüminyum içecek ambalajları, depozito iade makinelelerine teslim edilerek ambalaj başına 1 TL geri ödeme alınabiliyor. Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA) Sistemi, ilk 22 günde milyonlarca içecek ambalajının geri dönüşüme kazandırılmasını sağladı. Artan iade hacmiyle birlikte sistemde yeni bir aşamaya geçilirken, yüksek miktarda ambalaj biriktiren vatandaşlar için bireysel toplu iade uygulaması da devreye alındı.

Türkiye Çevre Ajansı Başkanı Nurullah Öztürk, sistemde kayıtlı kullanıcı sayısının 2 milyonu aştığını, 482 içecek üreticisi ve 3 bin 673 ambalajlı içeceğin sisteme dahil olduğunu açıkladı. Sistem tam kapasiteye ulaştığında içecek ambalajı ham maddesi ithalatında yüzde 35-40 oranında azalma hedefleniyor. Yaklaşık 2 bin 500 depozito iade makinesi devreye alındı.

Zirvede İstanbul var

Depozito Yönetim Sistemi’nde çevre seferberliğine en yüksek katılımı gösteren iller açıklandı. En fazla ambalaj iadesi yapılan şehirler sırasıyla İstanbul, Denizli, Sakarya, Ankara ve Bursa oldu. İstanbul, 2 milyon 760 bin 802 ambalaj iadesiyle listenin zirvesinde yer alırken; Denizli 1 milyon 332 bin 752, Sakarya 1 milyon 260 bin 888, Ankara 1 milyon 225 bin 795 ve Bursa 1 milyon 200 bin 501 iade edilen ambalajla ilk beşte yer aldı.

Otel, restoran ve kafeler...

DOA Sistemi kapsamında otel, restoran ve kafelerin Ekim sonuna kadar DBYS üzerinden kayıt yaptırarak yetkili saha operatörünü belirlemesi gerekiyor. Süreyi kaçıran işletmelere idari işlem uygulanacak. Sisteme dahil olan işletmelere, geri dönüşüme kazandırılan her DOA logolu ambalaj için 20 kuruş teşvik ödemesi yapılacak. Türkiye Çevre Ajansı Başkanı Nurullah Öztürk konu hakkında, “Otel, restoran ve kafe işletmelerimizi

Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden kayıtlarını ve birlikte çalışacakları yetkilendirilmiş operatör seçimlerini vakit kaybetmeden tamamlamaya davet ediyoruz.” dedi.

Toplu iade uygulaması

DOA Sistemi sürecinde bireysel toplu iade uygulaması hayata geçirildi. Vatandaşlar, yüksek miktardaki DOA logolu içecek ambalajlarını Sayma ve Doğrulama Merkezlerine teslim ederek iadelerini daha hızlı ve düzenli şekilde gerçekleştirebilecek. Yeni uygulamada Sayma ve Doğrulama Merkezlerine yapılan bireysel toplu iadelerde DOA logolu ambalaj başına 0,50 TL teşvik ödenecek. Depozito İade Makinelelerinde ise mevcut uygulama devam edecek ve vatandaşlar günlük 200 adede kadar ambalajı 1 TL teşvikle iade edebilecek. Öztürk, yoğun ilgi doğrultusunda iade altyapısını güçlendirmeye devam ettiklerini söyledi. Toplu iade uygulaması böylelikle ülke genelinde artmaya devam edecek.

Beta Enerji, İSO İkinci 500'de 31 basamak yükseldi

Yaklaşık yarım asırlık sanayi tecrübesini yüksek teknoloji, Ar-Ge odaklı üretim anlayışı ve küresel büyüme vizyonu ile birleştiren Beta Enerji, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2025" araştırmasında yaklaşık 3,3 milyar TL üretimden satış rakamıyla 250'nci sırada yer aldı. Şirket, üretim gücünü artırmaya yönelik yatırımları, ihracat odaklı büyüme stratejisi ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla Türkiye sanayisinin önde gelen kuruluşları arasındaki konumunu 31 basamak birden yükseltmeyi başardı.

Beta Enerji Yönetim Kurulu Üyesi ve İcra Kurulu Başkanı Yusuf Cenk Dağsuyu, İSO İkinci 500 listesindeki yükselişin şirketin uzun yıllardır sürdürdüğü yatırım ve büyüme stra-

tejisinin önemli bir sonucu olduğunu belirtti. Dağsuyu, şunları söyledi: "İSO İkinci 500 listesinde geçen yıla göre 31 basamak yükselmek, üretim altyapımıza, teknolojiye, Ar-Ge'ye ve insan kaynağımıza yaptığımız yatırımların karşılığını aldığımızı gösteriyor. Son yıllarda ihracat odaklı büyüme stratejimizi kararlılıkla sürdürüyor, bugün 80'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz. Küresel enerji dönüşümü, şebeke modernizasyonu, yenilenebilir enerji yatırımları, elektrikli araçlar, veri merkezleri ve yapay zekâ kaynaklı enerji talebindeki artış transformatör sektörüne uzun yıllar güçlü bir büyüme zemini sunacak. Beta Enerji olarak biz de bu büyümeden en yüksek payı almayı hedefliyoruz."

Yusuf Cenk Dağsuyu
Beta Enerji Yönetim Kurulu Üyesi

Mustafa Nuri Çomu
Sunar Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı

Kahve atıkları doğada yok olan pipetlere dönüşüyor

Yenilenebilir kaynaklardan üretilen biyomalzemeler, fosil bazlı plastiklere sürdürülebilir bir alternatif sunuyor. Kahve tüketiminin ardından ortaya çıkan atıklar, artık biyobozunur ürünlerin üretiminde değerlendirilebilecek yüksek katma değerli bir ham maddeye dönüşüyor. Tarım, gıda ve biyoendüstri alanındaki uzmanlığını biyomalzeme teknolojileriyle birleştiren, döngüsel ekonomi ve kaynak verimliliğini odağına alan Türkiye'de biyoplastiği ilk üreten ve biyoplastik üretiminde ham madde entegrasyonuna sahip tek firma olan Sunar NP, mısır nişastası bazlı biyopolimer teknolojisini Ar-Ge çalışmaları sayesinde kahve ve diğer gıda atıklarıyla buluşturarak biyobozunur ürünlerde kullanılabilecek biyobazlı bir ham madde geliştirdi.

Sunar Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Mustafa Nuri Çomu, "Mısır nişastası bazlı biyopolimer teknolojileri uzun yıllardır uzmanlık alanlarımız arasında yer alıyor. Bu çalışma, bizim için yeni bir ürün geliştirmekten çok, sahip olduğumuz teknoloji ve Ar-Ge altyapısını kahve atıkları gibi biyolojik kaynaklarla buluşturarak döngüsel ekonomiye yeni bir değer kazandırmanın somut örneklerinden biri. Bizim için atık diye bir kavram yok; doğru teknolojiyle yeniden değerlendirilmeyi bekleyen kaynaklar var. Türkiye fosil kaynaklar açısından zengin bir ülke değil. Bu nedenle sürdürülebilir kalkınmanın yolu, sahip olduğumuz tarımsal kaynakları ve organik atıkları yüksek katma değerli ürünlere dönüştürebilen yerli teknolojiler geliştirmekten geçiyor." dedi.

Harun KİLCİ
Eğitmen, Danışman, Yazar

Sürdürülebilirliğin ana kaynağı: İnsanoğlu

Ozon tabakası, iklim krizi, buzulların erimesi, kutup ayıları... Sırasıyla okuyunca gözlerimizin önünden içinde felaketlerin yer aldığı bir film akıyor ve olumsuz duygularımız ansızın hareketleniyor. Ani bastıran yağmurlar, kakao için kesilen bin yıllık ağaçlar, orman yangınları da umutsuzluğun fitilini ateşliyor gibi hissettiriyor.

Dünyanın uzunca bir süredir gündeminde olan iklim kriziyle “sürdürülebilirlik” kavramı, yeryüzünün dengesini bulması için merkeze oturmuş durumda. Karbon ayak izleri, yenilenebilir enerji kaynakları, döngüsel ekonomi modelleri ve yeşil teknolojiler üzerindeki tartışmalar giderek büyüyor. Şirketler devasa fonları bu dönüşüme ayırıyor, zirveler düzenleniyor, teknik raporlar havada uçuşuyor. Ancak tüm bu mekanik çarkın ortasında, gözden kaçan çok temel bir yanılğı var: Sürdürülebilirliği sadece teknik bir tamirat süreci olarak görmek. Oysa ekolojik krizi doğuran teknolojinin yetersizliği değil, dünyanın kaynaklarını kontrolsüz bir şekilde kullanıp tüketen insanın, doğayla olan bağının kopmasıdır.

Gerçek sürdürülebilirlik, fabrikaların bacalarına filtre takmaktan çok daha derin bir yerde. Doğanın içerisinden kopup modern

dünyanın sağladığı konforu hayatın gerçeği haline getirmiş olan düşünce sisteminin kabullerinde. Sürdürülebilirliği ancak insanın kendi özüne ve dolayısıyla doğaya dönmesiyle sağlayabiliriz. Sürdürülebilirliğin asıl ve tükenmez kaynağı, doğrudan insanın kendisidir.

Kopan bağ ve yanılsaması

İnsanoğlu, avcı toplayıcı dönemden yerleşik düzene geçip toprağı ekip biçmeye başladıktan sonra kendisini doğanın bir parçası olarak değil, onun mutlak efendisi olarak görmeye ve doğayı istediği şekle getirmeye başladı.

Toprağı, suyu, havayı ve diğer tüm canlıları kendi bitmek bilmez arzularının aracı olarak gördü. Kırılma da tam bu noktada başladı. İnsan, doğaya hükmetmeye çalışırken aslında kendi varoluşsal zeminini kaybetti. Doğanın efendisi olduğunu düşünen insan, ironik bir şekilde kendi özüne karşı kör, sağır ve dilsiz hale geldi.

Bu bağın kopması, sadece nehirlerin kurumasına ya da ormanların yok olmasına yol açmadı; en başta insanın iç dünyasında devasa bir kuraklık başlattı. Doğadan uzaklaşan, betondan kulelerin arkasına saklanan modern insan, kendi sesine yabancılaştı. Sahip olma hırsı ve her zaman daha fazlasını elde etme arzusu, doğanın çığlıklarını duyamaz hale getirdi. Bugün yaşadığımız küresel

— — — — —
Dünyayı kurtarmak,
dışarıdaki bir
nesneyi tamir
etmekle değil;
insanın içindeki o
büyük doğa sevgisini
ve saygısını yeniden
canlandırmakla
mümkündür.

kriz, aslında insanın kendi içine düştüğü o büyük yabancılaşmanın dış dünyaya yansıyan çığlığından başka bir şey değildir.

İnsanın en temel gerçeğinin: “Doğa bizim için” yerine “Doğanın içindeki biz” felsefesine acilen dönülmelidir.

İnsan, ancak doğayla bütünlük, onun ritmine saygı duyan bir hayat yaşadığında gerçek anlamda mutlu, tatmin olmuş ve dengede hissedebilir. Toprakla temas etmek, mevsimlerin döngüsünü hissetmek, bir ağacın büyümesine şahit olmak sadece romantik bir kaçış değil; insanın kendisini bulma serüvenidir.

Kendinle ve doğa ile barışmak

Doğa, insanın kendisiyle yüzleştiği en berrak aynadır. İnsan, o aynaya bakmayı bıraktığı gün kendi hakikatini de unuttu. Doğanın döngülerine uyum sağladığımızda ancak içsel karmaşamız, kolaylaşıp arınır, sakinleşip yaşamın aslını idrak ederiz. Tatmin duygusu, daha fazla tüketmekte veya doğayı daha fazla tahakküm altına almakta değil; onunla bir ve bütün olabilme becerisinde gizlidir. Kendini bulmak isteyen insan, önce o büyük bütüne sonra o bütündeki kendi yerine bakmalıdır.

Sürdürülebilirliğin gerçek felsefesi, insanın önce kendisiyle, ardından da doğayla barışmasını zorunlu kılar. İnsan kendisiyle barıştığında, içindeki açgözlülüğü, yıkıcı hırsları ve sahte ihtiyaçları fark eder. Kendisiyle sulh imzalayan birey, doğanın da bir sömürü alanı değil, bir yaşam ortağı olduğunu idrak eder.

Bu iç içe geçmiş varoluş hali, insanı yeniden canlandıracak olan tek panzehirdir. Doğadan kopan insan hastalanmıştır ve şifası yine koptuğu yerededir. Doğanın içine karışmak, onun bilgeliğine kulak vermek, insanın kendi içindeki o körlüğü ve sağırlığı kıracaktır. İnsan, doğanın efendisi değil, onun sadık bir parçası ve koruyucusu

olduğunu kabul ettiği an, dünya yeniden nefes almaya başlayacaktır.

Şu an “sürdürülebilirlik” kavramı altında yer alan tüm “yeşil” iş modellerini geliştirmek ancak bu modellere yön veren felsefeyi kökten değiştirmekle mümkün olacaktır. Geleceği inşa edecek olan vizyon, insanı doğanın merkezine değil, doğanın kalbine yerleştiren bir anlayıştır.

Sürdürülebilirliğin asıl hali; insanın kendi özüne dönmesi, doğayla olan o kadim ve kopmaz bağı yeniden keşfetmesidir. Dünya’yı kurtarmak, dışarıdaki bir nesneyi tamir etmekle değil; insanın içindeki o büyük doğa sevgisini ve saygısını yeniden canlandırmakla mümkündür.

Geleceği “insan” kuracak

“Beyaz Zambaklar Ülkesinde” kitabında anlatılan o muazzam

toplumsal dönüşümü burada hatırlatmak isterim. Bir ülkenin (Finlandiya) küllerinden yeniden doğması, bataklıkların çiçek bahçelerine dönmesi ne sadece parayla ne de sadece yasalarla gerçekleşti. Bu dönüşüm, toplumun her kesimindeki insanın içindeki cevheri açığa çıkaran, onları birer “hayat mimarı” haline getiren adanmışlıkla gerçekleşti.

Bugün de ihtiyacımız olan tam olarak budur. Sürdürülebilirliğin asıl hali, insanın kendi özüne dönmesi, kendisinden başlayarak çevresini güzelleştirme sorumluluğunu almasıdır. Dünya’yı kurtarmak istiyorsak, işe önce insanı anlamaktan, insanı yetiştirmekten ve insanın kendi hayatının mimarı olmasına alan açmaktan başlamalıyız.

Asıl mesele teknoloji değil, asıl mesele finansman değil; asıl mesele, asıl kaynak: insan.

Airbus'tan hidrojenli uçak motoru

■ Airbus ile Alman motor üreticisi MTU Aero Engines, tamamen elektrikli hidrojen yakıt hücreli uçak motorlarının geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi amacıyla ortak girişim kuracaklarını açıkladı. 2027 yılında faaliyete geçmesi planlanan yeni şirket; motorun tasarımı, test süreçleri, sertifikasyonu ve ticarileştirilmesi gibi tüm aşamalardan sorumlu olacak. Airbus'ın hidrojen teknolojilerindeki deneyimi ile MTU'nun motor tasarımı ve yakıt hücresi uzmanlığını bir araya getirecek girişimin, sıfır emisyonlu havacılık çözümlerinin geliştirilmesini hızlandırması hedefleniyor.

Afrika için El Niño alarmı verildi

■ Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), önümüzdeki aylarda güçlenmesi beklenen El Niño nedeniyle Afrika'nın birçok bölgesinde kuraklık, sel ve gıda krizlerinin derinleşebileceği uyarısında bulundu. Güney Afrika'da kuraklık ve su kıtlığı riski artarken, Doğu Afrika'nın bazı bölgelerinde ise aşırı yağışlar ve ani seller bekleniyor. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ile Dünya Gıda Programı (WFP), yüksek risk altındaki 22 ülkede milyonlarca kişiye destek sağlanabilmesi için 200 milyon doların üzerinde acil finansman çağrısı yaptı. Uzmanlar, Afrika'nın karşı karşıya olduğu asıl sorunun kırılgan tarım sistemleri, ekonomik zorluklar ve yetersiz hazırlık kapasitesi olduğuna dikkat çekiyor.

BM'nin Açık Denizler Anlaşması yürürlüğe giriyor

■ Birleşmiş Milletler Açık Denizler Anlaşması'nın yürürlüğe girmesi için gerekli onay süreci hız kazanırken, anlaşmaya taraf olan ülke sayısı artıyor. Ulusal yargı alanları dışında kalan denizlerde biyolojik çeşitliliğin korunmasını amaçlayan anlaşma; deniz koruma alanlarının oluşturulması,

çevresel etki değerlendirmeleri ve deniz genetik kaynaklarının kullanımına ilişkin yeni kuralları getiriyor. Uzmanlar, asıl başarının ülkelerin taahhütlerini uygulamaya geçirmesi ve denizlerde koruma mekanizmalarının hayata geçirilmesiyle mümkün olacağına dikkat çekiyor.

AB ESRS Standartları'nı sadeleştirdi

■ Avrupa Komisyonu, şirketlerin sürdürülebilirlik raporlamasında kullandığı Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın (ESRS) sadeleştirilmiş nihai versiyonunu kabul etti. Yeni düzenlemeyle zorunlu veri noktalarının sayısı önemli ölçüde azaltılırken, şirketler üzerindeki raporlama yükünün hafifletilmesi ve raporlamanın daha uygulanabilir hale getirilmesi hedefleniyor. Düzenleme, Avrupa Birliği'nin sürdürülebilirlik raporlamasında şeffaflıktan taviz vermeden daha sade ve etkin bir sisteme geçme yaklaşımının son adımı olarak değerlendiriliyor.

Tesla'dan net sıfır hamlesi!

■ Yıllardır ESG raporlamasına mesafeli duran Tesla, ilk kez şirket genelini kapsayan 2040 için net sıfır hedefi açıkladı. Elektrikli otomobil üreticisi, yayımladığı son Etki Raporu'nda açıkladığı hedefiyle ilk kez net sıfır taahhüdü vermiş oldu. Tesla'ya göre bugün kullanılan net sıfır çerçeveleri, şirketlerin faaliyetlerinden kaynaklanan emisyonları ölçüyor; ancak geliştirdikleri teknolojilerin sağladığı iklim faydasını yeterince hesaba katmıyor. Elektrikli araçlar ve enerji depolama sistemleri geliştiren şirketlerin bu nedenle eksik değerlendirildiğini savunuyor. Tesla, 2040 hedefine giden yol haritasını ya da ara emisyon hedeflerini ise henüz paylaşmadı.

UNESCO'dan Kırım'daki antik kente kırmızı alarm!

■ UNESCO Dünya Mirası Komitesi, Kırım'da bulunan Antik Tauric Chersonese ve çevresini "Tehlike Altındaki Dünya Mirası" listesine ekledi. Bölgede devam eden çatışma koşulları, arkeolojik alanın korunmasını zorlaştırırken, izinsiz kazılar, yeni inşaat faaliyetleri ve kültürel varlıkların yer değiştirmesine ilişkin iddialar alanın bütünlüğü açısından ciddi risk oluşturuyor. Kararın alınmasında, savaş nedeniyle uluslararası uzmanların bölgeye erişememesi ve koruma çalışmalarının bağımsız biçimde yürütülebilmesi de etkili oldu. UNESCO, bu statünün alanın

"olağanüstü evrensel değerinin" korunması için uluslararası toplumun dikkatini çekmeyi amaçladığını belirtti.

Kahve telvesinden 90 saniyede biyokömür

■ Güney Koreli araştırmacılar kahve telvesini 90 saniyede yüksek enerjili biyokömüre dönüştüren yeni bir yöntem geliştirdi. Geleneksel yöntemlerde en fazla enerji tüketen aşamalardan biri olan kurutma işleminin ortadan kaldırılması, sürecin hem ekonomik hem de çevresel açıdan daha verimli olmasını sağlıyor. Elde edilen biyokömürün yüksek karbon içeriği ve ısı değeri sayesinde yakıt olarak kullanılabileceği belirtilirken, yöntemin yalnızca kahve telvesiyle sınırlı olmadığı ifade ediliyor. Araştırma ekibi, yüksek nem oranına sahip diğer organik atıkların da aynı teknikle enerjiye dönüştürülebileceğini öngörüyor.

Çin'den lityum iyon piller için tüketim vergisi kararı

■ Çin Maliye Bakanlığı, lityum iyon piller ve fotovoltaik (güneş) hücreleri de kapsayan bazı temiz enerji ürünlerine tüketim vergisi getirmeye hazırlanıyor. Yıllardır vergi teşviklerinden yararlanan bu ürünler için alınan karar, dünyanın en büyük temiz enerji üreticisinin sanayi politikasında değişime işaret ediyor. Düzenlemeyle lityum iyon piller

için Eylül 2026'dan itibaren yüzde 2, Eylül 2027'den itibaren ise yüzde 4 oranında tüketim vergisi uygulanacak. Güneş hücrelerinde ise vergi Nisan 2027'de yüzde 2, bir yıl sonra ise yüzde 4'e yükselecek. Katı hâl (solid-state) ve sodyum iyon bataryalar ile yeni nesil güneş hücresi teknolojileri vergiden muaf tutulacak.

MAKRO YEŞİL

Dilhan Hız

“En sürdürülebilir ürün, çoğu zaman geri dönüştürülen değil, uzun ömürlü olacak şekilde tasarlanan üründür.”

Bu ayın öncelikli konusu tekstil atıkları. İtiraf edeyim, bu başlığı ilk duyduğumda aklıma dev çöp sahaları gelmedi. Ne okyanusa vurmuş giysi parçaları ne de ikinci el giysi dağları... Benim aklıma önce mağazalar geldi. Çünkü tekstil atıkları çoğu zaman çöpte başlamıyor. Vitrinde başlıyor. Yeni sezon etiketlerinin asıldığı, “bu indirim kaçmaz” tabelalarının vitrinleri kapladığı, birkaç hafta önce raflara çıkan ürünlerin “eski sezon” ilan edildiği mağazalarda... Daha kumaşı yıpranmamış, rengi solmamış, etiketi bile üzerinde duran ürünler bir anda değerini kaybediyor. Kıyafetler eskimeden eskiyor. Belki de tekstil sektörünün en büyük paradoksu burada başlıyor.

Tekstil atıklarını konuşurken çoğu zaman gözümüzü tüketicilere çeviriyoruz. Dolaplarımızda yıllardır giymediğimiz kıyafetleri, plansız alışveriş alışkanlıklarını ya da ikinci el kullanımını tartışıyoruz. Bunların hepsi önemli. Ancak hikâyenin tamamı değil. Çünkü tüketici zincirin son halkası. Oysa asıl kararlar çok daha önce, tasarım masasında, satın alma planlarında ve üretim bantlarında veriliyor. Belki de yanlış soruyu soruyoruz: “Eski kıyafetlere ne yapacağız?” yerine, “Hiç giyilmeyecek kadar fazla kıyafeti neden üretiyoruz?” diye sormamız gerekiyor.

Moda hızı değişti

Moda her zaman değişimin sembolü oldu. Mevsimler, renkler ve kumaşlar değişti. Ancak son yirmi yılda değişen yalnızca moda değil; modanın hızı da değişti. Bir zamanlar yılda iki koleksiyon etrafında şekillenen sektör, bugün neredeyse her hafta yeni ürünlerin raflara çıktığı bir düzene dönüştü. Sosyal medya algoritmaları, influencer

ekonomisi ve dijital alışveriş platformları bu dönüşümün en önemli itici güçleri. Bir ürün birkaç gün içinde trend oluyor, aynı hızla gözden düşüyor. Markalar da bu tempoya ayak uydurabilmek için koleksiyonlarını sürekli yeniliyor.

Bu yarışın görünmeyen bir bedeli var. Artık bir kıyafetin eskimesi gerekmiyor; modasının geçmesi yeterli. Daha satılmadan değerini kaybeden ürünler ve yanlış talep tahminleri nedeniyle ihtiyaçtan fazla üretilen koleksiyonlar, tekstil atıklarının önemli bir bölümünü oluşturuyor. Sorunun kaynağı çoğu zaman dolaplarımız değil; üretim hızımız. Plastik atıklarında olduğu gibi tekstilde de sorumluluğu çoğu zaman tüketiciye yüklüyoruz. Daha az alışveriş yapalım, kıyafetlerimizi daha uzun kullanalım, geri dönüşüme verelim... Bunların hepsi değerli öneriler. Ancak tek başlarına yeterli değil. Çünkü tekstil atıkları çöp kutusunda değil, tasarım masasında başlıyor.

Bir ürünün kaç adet üretileceğine, hangi kumaştan yapılacağına, ne kadar dayanıklı olacağına ve kullanım ömrü sonunda geri dönüştürülüp dönüştürülemeyeceğine üretim sistemi karar veriyor. Üstelik günümüzde pamuk, polyester ve elastan gibi farklı liflerin bir arada kullanılması geri dönüşümü daha da zorlaştırıyor. Bu nedenle sektörün gündeminde artık yalnızca geri dönüşüm değil, daha en baştan atığı önleyen tasarım anlayışı var. Çünkü en sürdürülebilir ürün, çoğu zaman geri dönüştürülen değil, uzun ömürlü olacak şekilde tasarlanan üründür.

İndirim ekonomisi

Bugün alışveriş merkezlerinde en sık karşılaştığımız şey indirim tabelaları. Yüzde 30... Yüzde 50... Yüzde

Tekstil atıkları gerçekten çöpte mi başlıyor?

70... İndirim artık satışları artırmak için yapılan dönemsel bir kampanya değil; fazla üretimi yönetmenin araçlarından biri hâline geldi. Eğer bir ürün rafa çıktıktan birkaç hafta sonra fiyatının yarısına satılabiliyorsa, burada yalnızca bir pazarlama stratejisi değil, üretim planlaması da sorgulanmalı. Talebi doğru tahmin etmek zorlaştıkça markalar ihtiyaçtan fazlasını üretiyor; satılamayan ürünler ise kampanyalara, outlet mağazalarına ya da farklı pazarlara yönlendiriliyor. Eritilemeyen stoklar ekonomik değerini hızla kaybediyor. Tekstil atıklarının önemli bir bölümü tüketici ürünü eskittiği için değil, sistem ürünü doğru planlayamadığı için ortaya çıkıyor.

Bir pamuklu tişörtü yalnızca bir tişört olarak görmek kolay. Oysa arkasında su, enerji, boya ve kimyasallar, lojistik, emek ve karbon emisyonu var. Bir kıyafetin üzerimize gelene kadar geçtiği yol düşündüğümüzden çok daha uzun. Tekstil atıkları kullanılmayan kıyafetlerden ibaret değil; boşa harcanan doğal kaynakların da hikâyesi. Üstelik çevresel etki üretimle de bitmiyor. Sık yıkama, kurutma, ütöleme ve sentetik kumaşlardan suya karışan mikro lifler, ürünün yaşam döngüsü boyunca etkisini sürdürüyor. Sektörün konuştuğu konu artık yalnızca geri dönüşüm değil; daha az kaynak kullanarak üretmek, daha uzun ömürlü ürün tasarlamak ve ürünün yaşam döngüsünü uzatmak. Tekstil sektörünün geleceği bu zihniyet değişiminde yatıyor.

Bu dönüşüm yalnızca çevre politikalarının değil, ekonomi politikalarının da merkezinde. Avrupa Birliği; daha uzun ömürlü ürünler, onarılabılır tasarımlar, geri dönüştürülebilir malzemeler ve dijital ürün pasaportu gibi dü-

zenlemelerle tekstil sektörünü yeniden şekillendiriyor. Amaç yalnızca daha az atık üretmek değil; ürünlerin yaşam döngüsünü baştan sona izlenebilir hâle getirmek. Bu durum sürdürülebilirliği pazarlama söyleminden çıkarıp rekabet kriterlerinden biri hâline getiriyor. Artık yalnızca kaliteli üretmek yetmeyecek; nasıl ürettiğiniz de en az ne ürettiğiniz kadar önemli olacak.

Türkiye’de yeni dönem

Türkiye, Avrupa’nın en güçlü tekstil ve hazır giyim üreticilerinden biri. Dolayısıyla bu dönüşümü uzaktan izleme gibi bir lüksümüz yok. Bugüne kadar rekabet gücümüzü kalite, esnek üretim ve hızlı teslimat üzerine kurduk. Önümüzdeki dönemde bunlara şeffaflık, izlenebilirlik, kaynak verimliliği, karbon yönetimi ve döngüsel ekonomi de eklenecek. İhracat yapan şirketler yalnızca maliyetlerini değil, çevresel performanslarını da yönetmek zorunda kalacak. Bu dönüşüm ilk bakışta yeni bir yük gibi görünse de doğru yö-

netildiğinde önemli bir rekabet avantajına dönüşebilir.

Tekstil atıklarını konuşurken aklımıza ilk gelen görüntü dolup taşan kıyafet kutuları oluyor. Oysa belki de asıl atık, hiç giyilmeyecek ürünleri üretmeye devam eden sistemdir. Belki sorun eskiyen kıyafetler değil, eskiyen iş modelleridir. Yıllardır sürdürülebilirliği “Üretilen ürünlere ne yapacağız?” sorusu üzerinden tartışıyoruz. Oysa belki de asıl soru çok daha önce başlıyor. Gerçekten bu kadar üretmek zorunda mıyız? Gerçekten her trend yeni bir koleksiyonu hak ediyor mu? Ve en önemlisi... Bir ürünü geri dönüştürmek mi daha sürdürülebilir, yoksa hiç atığa dönüşmeyecek şekilde üretmek mi? Bana sorarsanız tekstil atıkları çöpte değil; talep tahminlerinin yapıldığı toplantı odalarında, üretim planlarının hazırlandığı ofislerde ve tasarım masalarında başlıyor. Bu durumda hatırlamamız gereken; sürdürülebilirliğin en önemli ilkesi, oluşan atığı yönetmek değil, daha en baştan oluşmasını engellemek.

Zeytin kültürüne hayat veren öğretmenler ödüllendirildi

Komili'nin başlattığı Köklerimizdeki Bilgiyi Geleceğe Aktarıyoruz Projesi kapsamında zeytin kültürünü okullarında yaşatan öğretmenler Ayvalık'ta düzenlenen törenle ödüllendirildi.

Milli Eğitim Bakanlığı ve Komili arasında, Ankon Danışmanlık desteğiyle 2023'te imzalanan iş birliği protokolü ile hayata geçen Köklerimizdeki Bilgiyi Geleceğe Aktarıyoruz Projesi, zeytin kültürünü gelecek nesillere aktarmayı hedefliyor. Zeytin ve zeytinyağı üretiminin yapıldığı iller başta olmak üzere belirlenen 10 ilde toplam 80 pilot okulda başlatılan proje, bugün Adana, Antalya, Aydın, Balıkesir, Diyarbakır, Eskişehir, Hatay, Mardin, Manisa, Mersin, Sinop, Şanlıurfa Tokat ve Trabzon olmak üzere 14 ilde, tüm kademelerde toplam 112 okulda uygulanıyor.

Proje kapsamında; okul öncesi çocuklara yönelik "Zeytin Seven Çocuğun Öyküsü" adlı hikâye kitabı; ilkökul, ortaokul ve lise kademelelerinde belirlenen sınıf düzeylerinde zeytin ağacı, zeytin yetiştiriciliği ve zeytinyağı konularını içeren öğrenci

etkinlik kitapları ile öğretmenlere yönelik kılavuz kitapları hazırlanarak tüm proje okullarına dağıtıldı.

Ayvalık'ta düzenlenen sertifika törenine Komili adına Bunge Türkiye Ülke Lideri Ufuk Doğan, Ayvalık İlçe Milli Eğitim Müdürü Güner Bahadır, Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürü Selahattin Kal ve Milli Eğitim Bakanlığı Stratejik Yönetim ve Planlama Daire Başkanı Nezir Ünsal katıldı. Türkiye'nin farklı şehirlerinden gelen Zeytin Ağacı Öğrenci Kulübü öğretmenlerine sertifikaları ve plaketleri takdim edildi.

Bunge Türkiye Ülke Lideri Ufuk Doğan teşekkür konuşmasında şunları söyledi: "Milli Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle sürdürdüğümüz Köklerimizdeki Bilgiyi Geleceğe Aktarıyoruz Projesi ile Anadolu'nun ayrılmaz bir parçası olan zeytin ağacı ve meyvesinin

değerini anlatıyor, korunması için farkındalık oluşturuyor ve sağlıklı nesiller yetiştirmeyi hedefliyoruz. Eğitim materyalleri EBA sistemine de yüklendi ve tüm öğrencilerin erişimine açıldı. Okullarda kurulan Zeytin Ağacı Öğrenci Kulüpleri'nin öğretmenlerinin emekleri ile hayata geçen çalışmaları bugün burada ödüllendiriyoruz. Projemiz vesilesiyle velilerimizin çocuklarımızla birlikte fidanlar diktiğine, ailelerin zeytinyağı yemeklerin yapıldığı sofralarda bir araya geldiğine şahit olduk. Zeytin ağacının köklerindeki binlerce yıllık dayanışma, bir arada yaşama, doğa sevgisi gibi birçok değer projemiz sayesinde toplumun birçok kesiminde dönüştürücü bir etki yarattı. Bu etkinin kuşaklar boyu yaşaması, Komili'nin sürdürülebilir değer zincirinde en önemli hedeflerinin başında geliyor."

Samsung, AI destekli TV serisini tanıttı

Samsung Electronics Türkiye, televizyon deneyimini yapay zekâ, yeni nesil ekran teknolojileri ve bağlantılı yaşam odağında yeniden tanımlayan 2026 AI TV serisini Türkiye’de tanıttı. Yeni seriyle birlikte Samsung, yapay zekâyı yalnızca görüntü ve ses kalitesini iyileştiren bir teknoloji olarak değil; kullanıcıyı anlayan, içerik deneyimini kişiselleştiren ve televizyonu akıllı ev ekosisteminin merkezine taşıyan bir deneyim katmanı olarak konumlandırıyor.

2026 AI TV serisinin merkezinde yer alan Vision AI Companion, kullanıcıların televizyonla daha doğal etkileşim kurmasına, içerikleri daha kolay keşfetmesine ve kişiselleştirilmiş önerilere ulaşmasına olanak tanıyor.

Samsung Electronics Türkiye Tüketici Elektronik Kıdemli Başkan Yardımcısı Mert Gürsoy televizyon deneyiminin yapay zekâ ile birlikte

yepyeni bir döneme girdiğini belirtti: “Samsung olarak yapay zekâyı tek bir cihazın özelliği olarak görmüyoruz, bu teknolojiyle tüm ekosistemimizi birbirine bağlayan bir yaşam deneyimi sunuyoruz. Dünyanın en değerli markalarından ve önde gelen çip üreticilerinden biri olarak gelen çip üreticilerinden biri olarak en büyük vizyonumuz; Samsung yapay zekâ yaşam yolculuğu ekosistemi. Misyonumuz net; yapay zekâ yolculuğunda kullanıcılara gerçek, güvenilir ve eğlenceli bir yol arkadaşı olabilmek. Samsung olarak temel stratejimiz, akıllı telefondan TV’ye, beyaz eşyadan giyilebilir ürünlere, tabletlerden ekran teknolojilerine, geniş ürün yelpazemizle günün her anında tüketicilerin yanında olan bir ekosistem oluşturmak ve bu ekosistemle tüm kullanıcılarımıza kesintisiz ve uçtan uca bir yapay zekâ deneyimi yaşatmak.”

Mert Gürsoy

Samsung Electronics Türkiye Tüketici Elektronik Kıdemli Başkan Yardımcısı

İbrahim Akdağ

Samsung Electronics Türkiye Ses ve Görüntü Sistemleri Pazarlama Direktörü

WBCSD Business Breakthrough Barometer 2026 yayınlandı

Dünyanın en prestijli sürdürülebilirlik ağı WBCSD’nin küresel ölçekli Business Breakthrough Barometer araştırmasında bu yıl ilk kez Türkiye’ye özel derinlemesine analiz yapıldı. SKD Türkiye üyesi şirketlerin katkılarıyla hazırlanan rapora göre, iş dünyası sürdürülebilirlik dönüşümünden geri adım atmıyor. Küresel belirsizliklere, ekonomik dalgalanmalara ve artan maliyet baskılarına rağmen dönüşüme yatırım yapmaya devam ediyor.

Küresel sonuçları 22 Haziran’da İngiltere’deki London Climate Action Week kapsamında dünyaya duyurulan raporun Türkiye’ye özel sonuçları ise 8 Temmuz’da düzenlenen Türkiye lansmanında açıklandı. İş dünyasının net sıfır stratejilerine ve iklim risklerine yaklaşımına ışık tutan rapor,

Ediz Günsel

SKD Türkiye Yönetim Kurulu Başkan

Türkiye’deki şirketlerin yatırım iştahını, rekabetçiliğini, dayanıklılığını ortaya koydu.

SKD Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Ediz Günsel, araştırma sonuçlarını değerlendirerek şunları söyledi: “Türkiye’nin bu yıl ilk kez Business Breakthrough Barometer kapsamında özel deep-dive ülke analiziyle yer almasına katkı sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu araştırmayı değerli kılan en önemli özellik, sürdürülebilirliği yalnızca çevresel bir gündem olarak ele almaması. Bize şirketlerin iklim dönüşümünü yatırım kararları, rekabetçilik, dayanıklılık ve risk yönetimi açısından nasıl değerlendirdiğini gösteriyor. Bu yıl Türkiye’nin sonuçlarını ilk kez küresel bulgularla karşılaştırma imkânına sahibiz. Bu sayede hem nerede olduğumuzu hem de hangi alanlarda küresel ortalamanın üzerinde performans gösterdiğimizi görebiliyoruz.”

COP31'e doğru neler oldu, neler bitti?

Birleşmiş Milletler İklim
Değişikliği Konferansı
(COP31), Kasım 2026'da
Antalya'da toplanacak.

Türkiye, diplomatik
arenada elde ettiği bu
büyük başarıyla turizm
ve yeşil finansmanda çağ
atlamayı hedefliyor. Ancak
madalyonun diğer yüzü de
var... Küresel liderler “kriz”
derken, çevreci örgütler
yeni kömür santrallerini,
aktivistler “Mavi Bölge’ye
erişim” engellerini sorguluyor.
Yeşil İş Platformu Dergisi olarak
COP31 sürecini masaya yatırdık...

Liderlerin çarpıcı mesajları...

COP31 Antalya'da henüz başlamadı ancak zirveye giden süreç, iklim diplomasisinin hangi başlıklar etrafında sertleşeceğini şimdiden gösteriyor. Dünyanın farklı noktalarından gelen dört güçlü mesaj, Antalya öncesi atmosferi özetliyor...

Simon Stiell
BM İklim Değişikliği
İcra Sekreteri

“İklim eylemi, istikrarsız bir dünyada istikrar sağlayabilir.”

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği İcra Sekreteri Simon Stiell, 12 Şubat 2026'da İstanbul'da yaptığı konuşmada COP31'in “olağanüstü zamanlarda” gerçekleştirileceğini söyledi. Dünyanın yeni bir düzensizlik, istikrarsızlık, ticaret savaşları ve uluslararası iş birliğinin tehdit altında olduğu bir dönemden geçtiğine dikkat çeken Stiell, çözümün yine iklim iş birliğinde olduğunu vurguladı.

António Guterres
BM Genel Sekreteri

“Bu iki krizin aynı yıkıcı kaynağı var: fosil yakıtlar.”

BM Genel Sekreteri António Guterres, 23 Haziran 2026'da Londra İklim Eylem Haftası'nda yaptığı konuşmada dünyayı aynı anda etkileyen iki krize dikkat çekti: iklim krizi ve enerji krizi. Guterres'e göre bu iki kriz ilk bakışta birbirinden ayrı görünse de aynı kaynaktan besleniyor: fosil yakıtlar. Çözümün ise hızlı ve adil bir temiz enerji dönüşümü, iklim adaptasyonu, dayanıklılık ve iklim adaleti olduğunu belirtti.

Sivendra Michael
Fiji Baş Müzakerecisi

“Güçlü çıkarlar, iklim sürecini rehin alıyor.”

Fiji'nin baş müzakerecisi Sivendra Michael, Michael, iklim bilimine ve 1,5°C hedefine ilişkin referansların müzakere metinlerinden çıkarılmaya çalışıldığını belirterek, “Zenginliklerini ve nüfuzlarını korumaya çaresizce çalışan güçlü çıkarlar” bulunduğunu söyledi. Daha da sert biçimde, bazı ülkelerin kırılgan topluluklar sıcak hava, fırtına, kuraklık ve kıtlıkla mücadele ederken BM iklim sürecini “rehin tuttuğunu” ifade etti.

Surangel Whipps Jr.
Palau Devlet Başkanı

“1,5°C hedefini tutturamaya-çağımızı biliyoruz; ama vazgeçmememiz gerekiyor.”

Palau Devlet Başkanı Surangel Whipps Jr., Haziran 2026'da Almanya'daki bir iklim toplantısında, küresel sıcaklık artışını 1,5°C ile sınırlama hedefinin mevcut gidişatla yakalanamayacağını açıkça dile getirdi. Ancak mesajının ikinci yarısı daha önemliydi: Hedefin tehlikeye girmesi, mücadeleden vazgeçmek için gerekçe olamaz.

COP31'e doğru geri sayarken...

Türkiye, Bileşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'na ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor. 9-20 Kasım 2026 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleşecek COP31 sürecinde şu anda neredeyiz? Türkiye'nin Paris Anlaşması'na taraf olmasından başlayıp, Avustralya ile yaşanan kıyasıya diplomatik rekabete ve nihayetinde Antalya'daki ev sahipliğine uzanan bu süreci birlikte inceleyelim.

Ekim 2021 İlk dönüm noktası

Türkiye, Paris İklim Anlaşması'nı TBMM'de onayladı ve hemen ardından "2053 Net Sıfır Emisyon" hedefini küresel kamuoyuna ilan etti. Bu adım, Türkiye'nin iklim masasında "izleyici" statüsünden "oyun kurucu" statüsüne geçişinin ilk sinyali oldu.

Kasım 2024 COP29: Karbon ayak izi argümanı

Bakü'de düzenlenen COP29'da Türkiye, adaylık kozu olarak coğrafi konumunu öne çıkardı. 70 binden fazla delegenin Avustralya'ya uçuşunun yaratacağı havacılık emisyonuna dikkat çekilerek, Türkiye'nin daha çevreci ve erişilebilir bir seçenek olduğu tezi işlendi.

17 - 26 Aralık 2025 Sürecin başlaması

17 Aralık'ta Avustralya ve Türkiye arasında yapılan ilk çevrim içi toplantıyla organizasyon devir teslimi başlatıldı. 26 Aralık'ta ise Bakan Murat Kurum, BM terminolojisine göre COP31 "Atanmış Başkanı (President-Designate)" olarak görevlendirildi.

Kasım 2022 COP27: Adaylık ilanı

Türkiye, Mısır Şarm El-Seyh'teki COP27'de COP31 adaylığını duyurdu. BM'nin sistemine göre ev sahipliği sırası "Batı Avrupa ve Diğerleri" grubundaydı. Avustralya'nın da adaylığını açıklamasıyla, "dostane müzakere" süreci başladı.

Aralık 2023 COP28: Rekabetin başlaması

Dubai'de düzenlenen COP28 sırasında Avustralya, iklim krizinden en çok etkilenen Pasifik Ada Devletleri'nin desteğini arkasına alarak COP31 adaylığını açıkladı. Türkiye ve Avustralya arasında üç yıl sürecek diplomasi yarışı başladı.

Kasım 2025 COP30: Diplomasi ve mutabakat

Brezilya Belem'deki zirvede Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum liderliğinde dört gün süren mekik diplomasisi sonuç verdi. BM kuralı olan "oy birliği" engeli aşıldı, Avustralya ile uzlaşma sağlandı ve COP31 ev sahipliği Türkiye'ye verildi.

Turizm ve MICE sektörüne katkıları

- **Ölü sezonda rekor doluluk:** Otellerin ve uçuşların en sakin olduğu dönemde, ev sahibi şehirdeki ve çevre illerdeki konaklama tesisleri %100 doluluk oranlarına ulaşır.
- **Üst segment turizm (MICE):** Zirveye katılan delegeler, üst düzey yöneticiler ve diplomatlar ortalama bir turistten çok daha yüksek harcama profiline sahiptir.
- **Küresel marka değeri:** Dünyanın dört bir yanından binlerce basın mensubunun takip ettiği etkinlik, Türkiye'nin ve ev sahibi şehrin küresel ölçekte tanıtımını sağlar. Bu durum, ülkenin devasa uluslararası organizasyonları yönetme kapasitesini (MICE turizmi) tesciller.

Yerel ekonomiye etkisi ne olacak?

- **Sıcak para girişi:** Yaklaşık iki hafta süren ana etkinlik ve öncesindeki hazırlık toplantıları; konaklama, yeme-içme, içi ulaşım, çevirmenlik, güvenlik ve organizasyon gibi hizmet sektörlerine doğrudan yüz milyonlarca dolarlık döviz girdisi sağlar.
- **Geçici ve kalıcı istihdam:** Organizasyon lojistiği, etkinlik yönetimi ve rehberlik gibi alanlarda binlerce kısa süreli bölgesel istihdam yaratılır.
- **Altyapı kazanımları:** Etkinliğin düzenleneceği şehirdeki kongre merkezleri, dijital altyapı, toplu taşıma hatları ve havalimanı kapasiteleri modernize edilir. Bu yatırımlar zirve sonrasında da şehre hizmet etmeye devam eder.

Mart-Mayıs 2026 Küresel istişareler

COP30 ve COP31 başkanlıklarının eş güdümlüyle, 11 Mart ve 14 Mayıs 2026 tarihlerinde UNFCCC müzakere grup başkanları ve taraf ülkelerin heyet liderlerinin geniş çaplı katılımlarıyla çevrim içi istişare toplantıları gerçekleştirildi.

22 Mayıs 2026 Gönüllülük programı

Türkiye'nin kapsayıcı iklim eylemi vizyonu çerçevesinde, COP31'de görev alacak yerli ve yabancı katılımcılar için "COP31 Gönüllülük Programı" başvuruya açıldı. 5 bin kişi kapasiteli programa 104 ülkeden 10 bini aşkın kişi başvurdu, başvurular çevrim içi yapıldı.

9-20 Kasım 2026 Antalya Zirvesi (Planlanan Hedef)

31'inci BM İklim Değişikliği Konferansı'nın (COP31) Antalya'da gerçekleştirilmesi planlanıyor. Masadaki ana gündem maddeleri ise Küresel Sıfır Atık uygulamaları, Döngüsel Ekonomi, Su/Gıda Güvenliği ve İklim Finansmanı olacak.

22-23 Temmuz 2026 Şamahı üst düzey zirvesi

COP29 (Azerbaycan-Bakü) ve COP31 (Türkiye-Antalya) eş ev sahipliğinde, Şamahı kentinde çok kritik bir diplomatik buluşma gerçekleşti. Antalya zirvesinin temel finansman ve azaltım hedeflerinin mutfağı burada kuruldu.

22-24 Haziran 2026 Vizyon Belgesi sahnede

Sıfır Atık Vakfı Başkanı Samet Ağırbaş ve Enerji Bakanı Alparslan Bayraktar, Londra'da uluslararası STK'larla buluştu. "COP31 Üst Düzey İklim Şampiyonu Vizyon Belgesi" ilk kez burada dünyaya ilan edilerek döngüsel ekonomi vurgusu yapıldı.

Aralık 2026-2027 COP32'ye hazırlık

2027'de düzenlenecek COP32'ye ev sahipliği yapma sırası Afrika Grubu'na geçecek ve Etiyopya'nın başkenti Addis Ababa'da olacak. Afrika Grubu'nun oy birliğiyle desteklediği bu karar, Brezilya'daki COP30'da resmîyet kazandı.

Yeşil yatırımlar ve sürdürülebilir finansman

- **Doğrudan yeşil sermaye girişi:** Küresel yeşil fonlar, kalkınma bankaları ve ESG odaklı yatırımcılar zirve vesilesiyle Türkiye'ye odaklanır. Yenilenebilir enerji, yeşil hidrojen ve batarya teknolojileri alanlarında yeni ortaklıklar kurulabilir.
- **Mevzuat ve politika ivmesi:** Ev sahibi ülkeler, zirve öncesinde iklim taahhütlerini (NDC) güncellemek ve ulusal iklim politikalarını güçlendirmek durumundadır. Bu süreç; Türkiye'deki Emisyon Ticaret Sistemi'nin olgunlaşmasını ve AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'na entegrasyonu hızlandırır.
- **Yerli sanayide yeşil dönüşüm:** Türk ihracatçısı için yeşil üretim standartlarına geçiş bir zorunluluk haline gelirken, küresel iklim finansmanı mekanizmalarından (Yeşil İklim Fonu vb.) pay alma ihtimali yükselir.

Sayılarla COP31...

COP31 sürecinin şüphesiz en dikkat çeken kısmı veriler ve istatistikler oldu. Önceki yılların bilançoları da hesaba katıldığında sayılar dikkat çekiyor...

Ziyaretçi ve turizm rakamları:

- **70.000-80.000:** Zirve için Antalya'ya gelmesi beklenen devlet başkanı, diplomat, yatırımcı, aktivist ve gazeteci sayısı.
- **12 - 14 gün:** Zirvenin ve yan etkinliklerin ortalama süresi.
- **1.000.000+ geceleme:** Sadece iki hafta içinde Antalya konaklama sektöründe yapılacak ekstra yatak kapasitesi kullanımı (ortalama 75 bin kişi x 14 gün).
- **%100:** Turizmde "ölü sezon" olarak bilinen Kasım ayında (9-20 Kasım) Antalya'daki otellerde ve kongre merkezlerinde beklenen doluluk oranı.
- **Milyonlarca dolar:** Sadece konaklama, yeme-içme, VIP transfer ve yerel organizasyon kalemlerinden Antalya esnafına ve turizmcisine kalacak tahmini sıcak döviz girdisi (Geçmiş COP zirvelerinin harcama ortalamalarına dayanarak).

Sanayi ve yeşil dönüşüm hedefleri:

- **%15:** Türkiye'nin 2035 yılına kadar imalat sanayisinde ulaşmayı hedeflediği "dönüşüm" (geri dönüştürülmüş)

malzeme" kullanım oranı. (Zirvedeki uluslararası fonların ana hedefi bu olacak).

- **%25:** 2035 yılına kadar Türkiye'deki bina ve altyapı sektöründe hedeflenen enerji kullanım yoğunluğu azaltım oranı.
- **2053:** Türkiye'nin nihai "Net Sıfır" emisyon yılı. COP31'e ev sahipliği yapmak, bu hedefe ulaşmak için gereken milyarlarca dolarlık uluslararası yeşil finansmanı ülkeye çekmek için en büyük vitrin.

Lojistik ve karbon ayak izi karşılaştırması:

- **3 ila 4 saat:** WEOG (Batı Avrupa ve Diğerleri) grubundaki on binlerce delegenin büyük kısmının Antalya'ya ulaşması için gereken ortalama uçuş süresi.
- **20+ saat:** Aynı grubun Avustralya'ya gitmesi durumunda harca-yacağı kıtalararası uçuş süresi.
- **~%80 tasarruf:** Zirvenin Avusturya yerine Akdeniz havzasında (Antalya) yapılması sayesinde, 70 binden fazla katılımcının uçuşlarından kaynaklanacak karbon ayak izinde sağlanan devasa düşüş.

COP28 Dubai (2023) bilançosu nasıldı?

Birleşik Arap Emirlikleri'nin ev sahipliğinde düzenlenen COP28, tüm zamanların en büyük iklim zirvesi olarak tarihe geçti ve katılımcı olarak farklı bir boyuta taşıdı.

• **Katılımcı sayısı:** 85 binden fazla kayıtlı delege (Yeşil Bölge'yi ziyaret eden halk ve iş dünyası temsilcileriyle bu sayı 100 bini aştı).

• **Altyapı maliyeti:** Dubai, daha önce milyarlarca dolar harcarak kurduğu "Expo 2020" alanını kullandığı için sıfırdan devasa bir kongre merkezi inşa etmedi. Ancak teknoloji, organizasyon ve uluslararası ağırlama maliyetleri yüz milyonlarca doları buldu.

• **Ekonomik getiri:** Zirve süresince Dubai'deki otel fiyatları normal seviyesinin 3 ila 4 katına çıktı. Şehrin konaklama, havacılık (Emirates) ve perakende sektörlerinde sadece iki haftada yaratılan doğrudan ekosistem gelirinin 500 milyon doların üzerinde olduğu tahmin ediliyor.

Spekülasyonlarla COP31...

COP31'e aylar kala iklim müzakereleri henüz başlamadan birçok başlıkta görüş ayrılıkları Türkiye'de ve dünyada dikkat çekmeye başladı.

COP31 yaklaşırken görüş ayrılıkları dikkat çekiyor. Fosil yakıtlardan çıkış, iklim finansmanı, su güvenliği, enerji dönüşümü ve müzakere süreçlerine ilişkin tartışmalar, zirvenin zorlu pazarlıklara sahne olacağını sinyallerini veriyor. Taraflar arasındaki farklı öncelikler ve beklentiler, COP31'in sınanacağı bir zirve olacağını gösteriyor.

Hazırlık sürecinde bölünmüşlük: Türkiye lojistik ve Eylem Gündemi'ni, Avustralya ise müzakereleri yürütüyor. Bu çift başlı yapı, koordinasyon ve karar alma süreçlerine ilişkin soru işaretleri yaratıyor.

Fosil yakıtlardan çıkış tartışması: Türkiye'nin COP31 gündeminde sıfır atık ve geri dönüşümün öne çıkması, fosil yakıtlardan çıkış hedeflerinin geri planda kaldığı eleştirilerine yol açıyor. İklim örgütleri, üretimin azaltılmasına yönelik daha güçlü adımlar çağrısında bulunuyor.

Net sıfır tartışması: Karbon denkleştirmesi yerine doğrudan emisyon azaltımını hedefleyen "mutlak sıfır" yaklaşımı daha fazla destek

görüyor. Tartışmalar, iklim hedeflerinin daha bağlayıcı hale getirilmesi gerektiği görüşünü güçlendiriyor.

İklim finansmanı belirsizliği: Gelişmekte olan ülkelerin talep ettiği 300 milyar dolarlık finansman için bağlayıcı taahhütlerin verilmesi zor görünüyor. Küresel ekonomik ve siyasi gelişmeler bu süreci daha da karmaşık hale getiriyor.

Savaşların etkisi: Askeri emisyonların raporlanması yeniden gündeme gelirken, büyük yayıcı ülkelerin veri paylaşmaması şeffaflık konusunda soru işaretleri yaratıyor. Bu durum, çatışmaların iklim üzerindeki gerçek etkisinin tam olarak hesaplanmasını da zorlaştırıyor.

Kadın temsili: COP31 hazırlık sürecinde kadınların karar alma mekanizmalarında yeterince temsil edilmemesi, kapsayıcılık konusunda eleştirilere yol açıyor. Sivil toplum kuruluşları, müzakerelerde daha dengeli ve eşit temsil çağrısında bulunuyor.

Özel jet kullanımı: İklim zirvelerine katılım için özel jetlerin yoğun

şekilde kullanılması, zirvelerin karbon ayak izi ve iklim hedefleriyle çatıştığı yönünde tartışmaları sürdürüyor. Çevre örgütleri, düşük karbonlu ulaşım seçeneklerinin teşvik edilmesini talep ediyor.

1,5°C hedefi: Bilim insanları daha güçlü emisyon azaltımı talep ederken, bazı ülkelerin hedefleri yetersiz bulunuyor. Özellikle fosil yakıtlardan çıkış ve 2035 iklim hedeflerinin yeterince iddialı olmaması, müzakerelerde önemli tartışma başlıklarından biri.

Kömür bağımlılığı: COP31'e ev sahipliği yapacak Türkiye elektrik üretimini hâlâ kömürden sağlıyor. Bu durum, ülkenin küresel temiz enerji dönüşümüne liderlik etme konusundaki güvenilirliği üzerinde baskı oluşturuyor.

Atık ve su krizi: COP31'in, iklim değişikliğinin su kaynakları ve atık yönetimi üzerindeki etkilerine yönelik somut çözümler geliştirmesi beklentisi öne çıkıyor. Zirvenin bu alanlarda uygulanabilir adımların atılması açısından önemli bir fırsat sunabilir.

Avrupa'da imha yasağı: Tüm tekstil sektörü etkilenecek

19 Temmuz'da Avrupa'da yürürlüğe giren yasa ile büyük moda markalarının satılmayan kıyafet ve ayakkabıları imha etmeleri yasaklandı. Bu durumdan küresel çapta tüm tekstil sektörünün etkilenmesi bekleniyor.

Avrupa Birliği'nin israfı azaltmaya yönelik son adımı olarak, satılmayan kıyafet ve ayakkabıların atılmasına ilişkin yasak 19 Temmuz itibarıyla yürürlüğe girdi. AB'nin 27 üye ülkesinde her yıl yüz binlerce ton giyim eşyası hasar, eski stok ve iade edilen çevrim içi siparişler nedeniyle imha ediliyordu. Yeni kuralla birlikte büyük moda markalarının, büyük şirketlerin, müşteriler tarafından iade edilen ürünler de dahil olmak üzere, satılmayan giyim eşyası, aksesuar ve ayakkabıları yakması veya çöpe atması yasaklandı. Bu durumun, perakendecileri, toptancıları ve giyim üreticilerini etkilemesi beklenirken, sektörün fazla stok ve müşteri iadeleleriyle başa çıkma yöntemini yeniden gözden geçirmesini zorunlu kılıyor.

Aşırı üretimi ve israfı azaltmak ve malzemelerin daha uzun süre kulla-

nımda kalmasını sağlamak amacıyla 2024 yılında onaylanan yasa özellikle lüks moda markaları için son derece kritik bir anlam taşıyor. Avrupa'da getirilen yeni kural, markaları daha yüksek stok maliyetleri üstlenmek, sıkı kontrol altındaki indirim kanallarını genişletmek veya en başından daha az mal üretmek arasında seçim yapmaya zorlayacak.

Avrupa Çevre Ajansı'na göre, Avrupa'da satışa sunulan tekstil ürünlerinin yüzde 4 ila 9'u (yılda 264.000-594.000 ton) kullanılmadan önce imha ediliyor. Resmi şirket verileri mevcut değil ve bu atıkların ne kadarının lüks gruplardan, ne kadarının seri üretim moda markalarından kaynaklandığını gösteren kamuya açık bir döküm de bulunmuyor.

Neler olacak?

* Yeni kurallar, bağışlamayı, onarımı ve yeniden kullanımı daha çevre dostu alternatifler olarak teşvik ederken, imha işlemine yalnızca malların sağlık veya güvenlik riski oluşturması, sahte olması veya onarılamayacak şekilde hasar görmesi gibi belirli durumlarda izin verilecek.

* Bağış ve yeniden kullanım, seri üretim modası için farklı yeniden satış ve geri dönüşüm kanallarına yol açabilirken, uzmanlar bu kuralların, marka değerini korumak için sıkı kontrol edilen dağıtım ve kılığa dayanan lüks gruplar için daha büyük zorluklara neden olacağını belirtiyor.

* Satılmayan ürünlerin daha fazla sayıda satış noktasına, bağış ağlarına veya ikincil pazarlara yönlendirilmesinin, indirimleri artırma veya gri pazar satışlarını besleme riskini taşıdığını, ayrıca onarım, depolama ve malzeme geri kazanımının maliyetleri arttırabileceğini de tartışılıyor.

Enda Enerji’de bayrak değişimi

Borsa İstanbul’da (BIST) ENDAE koduyla işlem gören Enda Enerji Holding A.Ş.’de Yönetim Kurulu Başkanlığı görevinde bayrak değişimi gerçekleşti. Görevi 2015 yılından bu yana yürüten Cem Bakioğlu, 22 Temmuz 2026 itibarıyla Yönetim Kurulu Başkanlığı’nı Serdar Dağıstan’a devretti. Bakioğlu, şirkette Yönetim Kurulu Üyesi olarak görevini sürdürecektir.

Eylül 2018’den bu yana Enda Enerji Holding Yönetim Kurulu’nda görev yapan, 2021 yılından itibaren Yönetim Kurulu Başkanvekilliği ve İcra Kurulu Üyeliği görevlerini üstlenen Serdar Dağıstan, yeni dönemde şirketin büyüme stratejisine, sermaye piyasaları iletişimine ve yeni iş alanlarındaki yatırımlarına liderlik edecek.

Kökleri 30 yılı aşkın bir geçmişe dayanan Enda Enerji Holding, Cem Bakioğlu’nun başkanlığındaki son 11 yılda yenilenebilir enerji yatırımlarını büyütürken, hidroelektrik, rüzgâr, güneş ve jeotermal kaynaklardan oluşan üretim portföyünü güçlendirdi. Şirket ayrıca, Şubat 2025’te gerçekleştirdiği halka arz ile sermaye piyasalarında da yeni bir döneme adım attı.

Bakioğlu, halka arzın şirket için dönüm noktası olduğunu ifade ederek, “Görevi Serdar Dağıstan’a devrederken, şirketimizin yeni dönemde de güçlü bir ivmeyle yoluna devam edeceğine inanıyorum” dedi. Dağıstan ise “Yeni dönemde önceliğimiz, yenilenebilir enerji kapasitemizi yurt içi ve yurt dışındaki yatırımlarla kademeli olarak

Cem Bakioğlu

Enda Enerji Holding Yönetim Kurulu Üyesi

Serdar Dağıstan

Enda Enerji Holding Yönetim Kurulu Başkanı

büyütmek, sermaye piyasalarındaki konumumuzu güçlendirmek ve hissedarlarımız için uzun vadeli değer yaratmayı sürdürmektir” ifadelerini kullandı.

ESCON Enerji’nin Romanya hamlesi

Türkiye’nin ilk ve tek global enerji hizmet şirketi ESCON Enerji, Romanya-Türkiye İş Fırsatları etkinliğine katıldı. Türk Yatırım Derneği ve Prahova Ticaret ve Sanayi Odası iş birliğinde Romanya’da gerçekleştirilen etkinlik kapsamında, Avrupa Yeşil Mutabakatı Kapsamında İleri Enerji Verimliliği ve Karbonsuzlaşma Çözümleri semineri yapıldı. ESCON Enerji CEO’su Onur Ünlü, sanayide enerji verimliliğini

artırıp tüketim ve maliyetleri düşüren uygulamalara değinerek katılımcılara ödüllü iş modelleri Esco4Zero hakkını da bilgi verdi. Bu iş modeliyle karbon net sıfır için enerji geri kazanımı, enerji verimliliği, enerji dönüşümü ve yenilenebilir enerji hizmetleri sunduklarını açıklayan Ünlü, şirketin hazırladığı Türk Sanayisinin Enerji Verimliliği Raporu’na da değindi. Alanında ilk ve tek olan, üçüncü edis-

yonu 2025’te yayımlanan rapor; 500 tesiste gerçekleştirilen enerji etütlerine dayanıyor.

Ünlü, Türkiye’deki çalışmaların Romanya’daki enerji verimliliği yatırımları açısından referans sunduğunu belirtti: “Savaşlar, jeopolitik gerilimler ve ekonomik dalgalanmalar; enerji arzı, güvenliği ve maliyetlerini ülkelerin öncelikli gündemlerinden biri haline getirdi. Sanayinin üretimini sürdürebilmesi ve küresel rekabet gücünü koruyabilmesi için enerjiye kesintisiz, güvenli ve öngörülebilir maliyetlerle erişim önem taşıyor. Romanya’nın güçlü sanayi yapısı ile Türkiye’nin enerji verimliliği alanındaki uygulama deneyimi, iki ülke arasında somut projeler geliştirilmesi için güçlü bir zemin oluşturuyor. ESCON Enerji olarak bu birikimi yeni iş birliklerine dönüştürmeye hazırız.”

Yeşil İş Platformu'nun dijital yayını **Yeşil Ufuklar YouTube'da!**

Prof. Dr. Rana Atabay Kuşçu
ESCARUS CEO'su Dr. Kubilay Kavak

“Yeşil Ufuklar” dijital yayın serisi Prof. Dr. Rana Atabay Kuşçu moderatörlüğünde güncel konuları sektörün önde gelen isimleriyle ele alacak.

ekonomik kalkınmayı sürdürürken doğal kaynakları koruyan, iklim üzerindeki olumsuz etkileri azaltan ve gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakacak üretim ve yaşam modellerini hayata geçirmektir.”

Programın kapanışında konuşan Prof. Dr. Rana Atabay Kuşçu, “İş dünyasında sürdürülebilirliğin nasıl stratejik bir dönüşüm alanına dönüştüğünü konuşma fırsatı bulduk. COP31'den yeşil dönüşüme kadar pek çok önemli başlığı değerlendirdik. Ancak dönüşüm kavramının kapsamını tam olarak anlatmak her zaman kolay olmuyor” dedi.

“Yeşil Ufuklar” dijital yayın serisi Prof. Dr. Rana Atabay Kuşçu moderatörlüğünde güncel konuları sektörün önde gelen isimleriyle ele almaya devam edecek. İzlemek için Yeşil İş Platformu'nun YouTube adresine abone olabilirsiniz.

Yeşil İş Platformu'nun dijital yayın serisi Yeşil Ufuklar'ı izlemek için kodu okutabilirsiniz.

Yeşil İş Platformu, iş dünyasının sürdürülebilirlik adımlarını güçlendirmek amacıyla yola çıktı. 2022 yılında yayın hayatına dijital platform olarak başlayan Yeşil İş Platformu, artan ilgi ve istek üzerine 2025 yılının Aralık ayında basılı yayını Yeşil İş Platformu Dergisi'ni de okurlarıyla buluşturdu.

Sürdürülebilirlik ve geleceğin iş dünyasına odaklanan “Yeşil Ufuklar” yayın serisi izleyiciyle buluştu. YouTube üzerinden yayınlanan programda; sürdürülebilirlik, enerji, finans, yeşil dönüşüm ve iklim politikaları gibi günümüzün en önemli başlıkları, alanında uzman konukların katılımıyla kapsamlı bir bakış açısıyla ele alınıyor.

Serinin ilk konuğu ESCARUS CEO'su Dr. Kubilay Kavak oldu. Prof. Dr. Rana Atabay Kuşçu moderatörlüğünde gerçekleştirilen programda sürdürülebilirlik gündemiyle örtüşen konular ele alındı. ESCARUS CEO'su Dr. Kubilay Kavak, dönüşümün

mevcut durumuna ilişkin değerlendirmelerde bulundu: “Dönüşüm çok iddialı ve kapsamlı bir kavram. Ben bu kavramı belirsizlikle birlikte değerlendirmemiz gerektiğine inanıyorum. Çünkü tarihsel ölçekte büyük bir değişimin eşliğindeyiz ve bu dönüşümün nasıl bir rota izleyeceğini bugünden kesin olarak öngörmek mümkün değil. Ancak şunu net bir şekilde görebiliyoruz ki, önümüzdeki süreç insan yaşamını pek çok alanda köklü biçimde değiştirecek büyük bir dönüşüme işaret ediyor. Bu nedenle, yaşanacak değişimleri doğru anlamak, onlara uyum sağlamak ve dönüşümün yönünü mümkün olduğunca yeşil, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir zeminde şekillendirmek için hep birlikte düşünmeli ve ortak çözümler üretmeliyiz. Yeşil dönüşüm ise özünde; mal ve hizmet üretiminden tüketime kadar tüm süreçlerin çevreye, insana ve doğal yaşama saygılı bir anlayışla yeniden tasarlanmasını esas alan bir yaklaşımı ifade ediyor. Amaç,

YEŞİL İŞ PLATFORMU DERGİSİ

DİJİTAL DÜNYADA DA YANINIZDA!

Sürdürülebilirlik odağında ürettiğimiz içerikler, markalar ile nitelikli bir etkileşim alanı yaratmaya devam ediyor. Cep telefonunuzdan QR kodlarını okutarak, online platformlardan dergimizi okuyabilir, bize ulaşabilir ve Yeşil İş Platformu'nu takip edebilirsiniz.

INSTAGRAM
PROFİLİ

LINKEDIN
HESABI

YEŞİL İŞ
PLATFORMU
WEB SİTESİ

ONLINE
DERGİ

İBB'den yeni nesil sıfır atık dönemi

Adalar ilçesinde başlatılan “Geleceğe Dönüş İstanbul” Sıfır Atık Projesi’nin Türkiye’nin diğer ilçelerine de örnek model olması hedefleniyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi sürdürülebilir şehirler ve iklim değişikliğiyle mücadele hedefleri doğrultusunda atık ve çevre yönetiminde örnek bir uygulamayı hayata geçirdi. İBB Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda, İSTAÇ AŞ ve Adalar Belediyesi iş birliği ile yürütülen Geleceğe Dönüş İstanbul-Adalar Sıfır Atık Projesi kapsamında, Adalar ilçesinin tamamında tüm atıklar kaynağında ayrı toplanmaya ve dijital olarak izlenmeye başlandı. Pilot uygulama olarak Adalar ilçesinde başlatılan “Geleceğe Dönüş İstanbul” Sıfır Atık Projesi’nin Türkiye’nin diğer ilçelerine de örnek model olması hedefleniyor.

Pilot projenin Adalar geneline yaygınlaştırılması sürecinde gerekli araç, ekipman, insan kaynağı ve dijital izleme altyapısı tamamlanarak ilçenin tamamında sıfır atık uygulama-

malarını kesintisiz yürütebilecek teknik ve operasyonel bir ekip oluşturuldu. Yeni sistem kapsamında haneler ve kamu kurumlarında ikili toplama sistemi ile ambalaj atıkları ile diğer atıklar ayrı toplanırken, işletmelerde organik atık, ambalaj atığı ve diğer atıklar olmak üzere üçlü toplama modeli uygulanıyor.

Projenin en önemli bileşenlerinden biri olan Akıllı Atık Toplama Sistemi, İBB tarafından geliştirilen ve SAP (uluslararası geçerliliğe sahip kurumsal kaynak planlama sistemi) altyapısına entegre çalışan dijital bir platform üzerinden yönetiliyor. Her bina ve işletmeye özel tanımlanan barkodlar sayesinde hangi adresten, hangi tür atığın ne zaman

ve ne kadar toplandığı anlık olarak izlenebiliyor. Sistem kapsamında her ay ortalama 2 bin 200 QR kod okutma işlemi gerçekleştirilirken, bunun yaklaşık bin 200’ünü organik atık, binini ise ambalaj atığı toplama işlemleri oluşturuyor.

Uygulamanın yaygınlaştırılmasıyla birlikte somut sonuçlar da elde edilmeye başlandı. Ağustos 2024-Haziran 2026 döneminde 156 ton organik atık kaynağında ayrı toplanırken, Aralık 2025-Haziran 2026 döneminde yaklaşık 30 ton ambalaj atığı geri dönüşüme kazandırıldı. Bu sonuçlar, Türkiye’de ilk kez ilçe ölçeğinde hayata geçirilen dijital sıfır atık modelinin kısa sürede sahada karşılık bulduğunu ve vatandaş katılımıyla sürdürülebilir bir atık yönetimi sistemine dönüştüğünü gösteriyor.

Adalıların sisteme katılımında da önemli bir artış yaşandı. Ocak-Haziran 2026 döneminde düzenli olarak atık teslim eden mesken ve işletme sayısı yüzde 60 arttı. Proje kapsamında çevre bilincini artırmaya yönelik eğitim çalışmaları da yürütülüyor. Şubat 2026’da Büyükdade’deki okullarda gerçekleştirilen sıfır atık eğitimleri kapsamında yaklaşık 450 öğrenciye eğitim verildi.

Tarım sektöründe sürdürülebilirliğe destek

Türkiye’de sürdürülebilirliğe en çok yatırım yapan kurumlardan birisi olan Ege Tütün İhracatçıları Birliği, tarımsal üretimde kullanılan tarım ilaçlarının boş ambalajlarının doğaya ve insanlığa zarar vermesi için 4 yıldır “Zirai İlaç Ambalaj Atıklarının Bertarafı/Geri Dönüşümü Projesi”yle tarımsal üretimin güçlü olduğu bölgelerde tarım ilaçları ambalajları toplama istasyonları kuruyor.

Ege Tütün İhracatçıları Birliği Başkanı Selim Jimi 2022 yılında Acıpayam’da 11 adet tarım ilaçları ambalajları toplama istasyonuyla başlayan projenin sonraki süreçte, Beyağaç’ta 6, Kale’de 6 ve Tavas’ta 12, Karacasu’da 6 toplama istasyonuyla 41 toplama noktasına ulaştığını, Salihli’de hayata geçirilen 7 toplama istasyonuyla tarım ilaçları ambalajları toplama

istasyonu sayısının 48’e ulaştığını dile getirdi.

Jimi, “Ege Tütün İhracatçıları Birliği olarak Zirai İlaç Ambalaj Atıklarının Bertarafı/Geri Dönüşümü Projesi çerçevesinde Denizli’nin Tavas, Beyağaç, Kale Acıpayam ilçeleri ile Aydın ili Karacasu ilçesinde 41 lokasyonda atık toplama noktaları oluşturduk ve bu noktaların takibini yerel yönetimlerle iş

birliğinde titizlikle sürdürüyoruz. 2025 yılı sonunda projemize Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz ve Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğimiz katıldı. Üç birlik güç birliği yaptuktan sonra üç birliğin ortak faaliyet alanı olan Manisa ilinde söz konusu projenin yaygınlaştırılması için 7 atık noktasını belirleyerek faaliyete geçmesi için karar aldık.” dedi.

Kadın girişimciler için finansman destekleri

Cenk Çiğdemli
Ticimax Kurucu CEO’su

Yaz aylarının başlamasıyla birlikte, özellikle evden gelir elde etmek isteyen kadınlar arasında e-ticarete yönelik ilgi yeniden yükselişe geçti. Sosyal medya üzerinden satış yapan ama artık kendi markasını kurmak isteyen ya da el emeği ürünlerini dijital pazarlara taşımayı planlayan binlerce kadın, “E-ticarete nasıl başlarım?” sorusuna yanıt arıyor. Kendi şirketini kuran kadın girişimcilerin çoğunun, iş kurma ve büyütme süreçlerinde yararlanabilecekleri devlet destekleri, hibeler ve uygun finansman olanakları konusunda bilgiye sahip olmadığını ifade eden TOBB E-ticaret Meclis Üyesi ve Ticimax Kurucu CEO’su Cenk Çiğdemli, “Türkiye’de kadın girişimcileri desteklemek amacıyla KOSGEB, Ticaret Bakanlığı, kamu bankaları ve çeşitli kalkınma ajansları gibi birçok

kurum tarafından çok sayıda teşvik programı yürütülüyor. Buna rağmen desteklerden yararlanma oranları potansiyelin çok çok altında” dedi.

Çiğdemli, “Özellikle Halkbank başta olmak üzere kamu bankaları, kadın girişimcilere yönelik düşük faizli veya belirli koşullarda faiz avantajı sunan kredi programları uyguluyor. Bankanın güncel programında yeni iş kuran kadın girişimciler için 600 bin TL’ye, işini kurmuş kadın girişimciler için ise 1 milyon TL’ye kadar kredi imkânı bulunuyor. Ziraat Bankası Kadın Girişimci Finansman Paketleri ile VakıfBank Kadın Girişimci Kredileri de var. KGF Kefalet Desteği, KOOP-DES desteği, Kalkınma Ajansları Destekleri ve Kadın Kooperatiflerine Yönelik Finansman Paketleri gibi sayısız program var.” dedi.

Ağustos ayında dünya üzerinde kutlanan özel günler

Biyoçeşitlilikten iklim eylemine, su kaynaklarının korunmasından atık yönetimine... Ağustos ayı, ekolojik farkındalık ve yeşil dönüşüm ajandasında stratejik bir öneme sahip. Gezegenin sınırlarını hatırlatan ve yeşil dönüşüm için harekete geçmeye çağıran Ağustos ayının özel günlerini mercek altına alıyoruz.

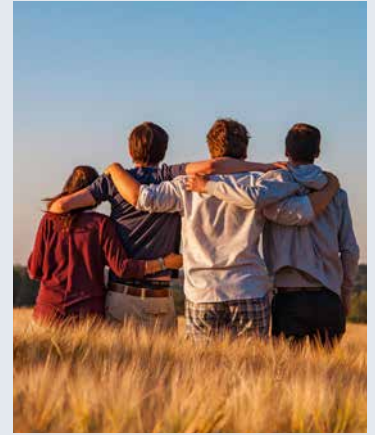

9 Ağustos: Dünya Yerli Halklar Günü

Küresel biyoçeşitliliğin %80'ini yerli halkların yaşadığı topraklarda bulunuyor. Onların karşı karşıya olduğu sorunlara dikkat çekmek amacıyla 9 Ağustos, Dünya Yerli Halklar Günü olarak anılıyor. BM Genel Kurulu'nun Aralık 1994'te aldığı kararla resmiyet kazanırken, BM İnsan Haklarının Teşviki ve Korunması Alt Komisyonu Yerli Halklar Çalışma Grubu'nun 1982'de Cenevre'de gerçekleştirdiği ilk toplantının yıl dönümünü simgeliyor.

10 Ağustos: Dünya Aslan Günü

Dünya Aslan Günü, nesli tehlikede olan aslanlara dikkat çekmek amacıyla her yıl 10 Ağustos'ta kutlanıyor. Doğa korumacıları Rae Kokeş ve David Youldon tarafından, görev yaptıkları African Lion & Environmental Research Trust (ALERT) çatısı altında hayata geçirilen Dünya Aslan Günü'nün ilk etkinliği, 10 Ağustos 2013'te Zambiya'nın Livingstone kentinde düzenlendi. O tarihten bu yana dünyanın dört bir yanındaki birçok yaban hayatı koruma kuruluşu tarafından her yıl çeşitli etkinliklerle kutlanıyor.

12 Ağustos: Uluslararası Gençlik Günü

Her yıl 12 Ağustos gençlerin toplumdaki katkılarına dikkat çekmek amacıyla Uluslararası Gençlik Günü olarak kutlanıyor. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 17 Aralık 1999 tarihinde ilan edilen gün gençlerin karşılaştığı sorunlara yönelik farkındalığı artırmayı amaçlıyor. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2250 sayılı Gençlik, Barış ve Güvenlik kararı da gençlerin barışın inşası ve sürdürülebilir kalkınmadaki kritik rolünü vurgulayan önemli uluslararası adımlardan biri olarak öne çıkıyor.

12 Ağustos: Dünya Fil Günü

Fildişi için yapılan kaçak avcılık ve yaşam alanlarının kaybı, fillerin bugün karşılaştığı başlıca sorunlardan ikisi. Avcılar fildişine filin hayatından daha çok değer verdikleri için bu görkemli hayvanların varlığını tehlikeye atıyorlar. Dünya Fil Günü, 12 Ağustos 2012'de Kanadalı Patricia Sims ve Tayland Fil Yeniden Yerleştirme Vakfı tarafından, Tayland Kraliçesi Sirikit'in girişimiyle oluşturuldu. Patricia Sims'in liderliğinde devam eden etkinlik, 100'den fazla fil koruma kuruluşuyla iş birliği yaparak milyonlarca kişiye ulaştı.

19 Ağustos: Dünya Orangutan Günü

Ne yazık ki orangutanların türleri IUCN Kırmızı Listesi'nde kritik derecede tehlike altında yer alıyor. Güncel tahminlere göre vahşi doğada 119 bin 500'den az orangutan yaşamını sürdürüyor. Her yıl 19 Ağustos'ta kutlanan Uluslararası Orangutan Günü, bu eşsiz primatların karşı karşıya olduğu ormansızlaşma, yasa dışı avcılık ve habitat kaybı gibi tehditlere dikkat çekmeyi amaçlıyor. Bu özel gün, orangutanların korunması için farkındalık oluşturuyor.

27 Ağustos: Dünya Göl Günü

Yeryüzünde 117 milyondan fazla göl bulunuyor. Bu göller, gezegenin kara yüzeyinin yaklaşık %4'ünü kaplıyor. Her yıl 27 Ağustos'ta kutlanan bu özel gün, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından Aralık 2024'te resmi olarak ilan edildi. İlk kez ise 27 Ağustos 2025 tarihinde kutlanarak uluslararası takvimde yerini aldı. Dünya Göller Günü, göllerin ve su ekosistemlerinin yaşam için taşıdığı hayati öneme dikkat çekmeyi, kuraklık ve diğer çevresel tehditler konusunda farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır.

Ağustos ayının son haftası: Dünya Su Haftası

Her yıl ağustos ayının son haftasında kutlanan Dünya Su Haftası, su krizine dikkat çekmek ve sürdürülebilir su yönetimine yönelik çözümleri teşvik etmek amacıyla düzenleniyor. Dünya Su Haftası, her yıl ağustos ayının son haftasında, Stockholm Uluslararası Su Enstitüsü (SIWI) tarafından düzenlenen uluslararası konferans ve etkinliklerle öne çıkıyor. Enstitü, su yönetimi konusunda geniş bir uzmanlık yelpazesine sahip...

30

Ağustos

ZAFER BAYRAMI

Kutlu Olsun

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere,
bağımsızlık mücadelemizin tüm kahramanlarını saygı,
minnet ve rahmetle anıyoruz.

Büyük Zafer'in 104. yıl dönümünde,
Cumhuriyet'in ışığında
umutla ve gururla...

YEŞİL İŞ
PLATFORMU

**BÜYÜMEDE
YAVAŞLAMA**
SANAYİDE ALARM

ORKUN PETEKÇİ
ELITE WORLD'DEN
GLOBAL BÜYÜME

NAİL OLPAK
KÜRESEL DÜZENDE
TÜRKİYE İÇİN
FİRSATLAR VAR

**MÜBERRA
ERESİN**
KONAKLAMA
VERGİSİ
MAKTU OLMALI

ERGÜN DEMİRAY
DEDEMAN, 60 YILLIK
TECRÜBEYİ GELECEĞE TAŞIYOR

BUSINESS WORLD GLOBAL DERGİSİ

DİJİTAL DÜNYADA DA YANINIZDA!

İş dünyası ve finans gündemini ele alıyor, ekonomi haberleri, şirket analizleri, yatırım ve sektör gelişmelerini sunmaya devam ediyoruz. Cep telefonunuzdan QR kodlarını okutarak, online platformlardan bize ulaşabilir ve Business World Global'i takip edebilirsiniz.

**INSTAGRAM
PROFİLİ**

**LINKEDIN
HESABI**

**BUSINESS
WORLD GLOBAL
WEB SİTESİ**

Paraf Premium'la hayat size özel

Ayda
36.000
TL'ye varan
kazanç fırsatı

Yurt içi ve
yurt dışı
restoranlarda
%20'ye
varan indirim,
otellerde
%5 indirim

Yurt dışı
çıkış harcı
hediye

Dünya çapında
1.800'den
fazla
lounge
ücretsiz

Her
harcamanıza
%1
ParafPara

ParafParalar
3 kat
daha değerli

Benzersiz ve kendinizi özel hissettiren
ayrıcalıkların metal kart şıklığıyla tamamlandığı
Paraf Premium, her yerde sizinle.

Kart ücreti ilk harcamadan bir yıl sonra alınmaktadır.